

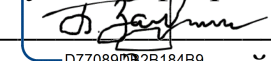
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ОБЛІКУ ТА АУДИТУ

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

**Облік та аудит експортних операцій
підприємства**

Допущено до захисту перед ЕК
рішенням кафедри обліку та
аудиту, протокол № _____
від «__» _____ 202_р.

Завідувач кафедри

д.е.н., доц. Засадний Б.А.

Студентки 2 курсу магістратури
спеціальності 071
«Облік і оподаткування»
заочної форми навчання
Дрозд Вікторії Леонідівни

_____
(підпис студентки)

Засвідчую, що в цій випускній
кваліфікаційній роботі немає
запозичень із праць інших авторів без
відповідних посилань

_____
(підпис студентки)

Науковий керівник:
доктор економічних наук, професор
Дорош Ніна Іванівна

_____
(підпис)

Київ – 2022р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА.....	6
1.1. Економічний зміст та сутність експортних операцій.....	6
1.2. Сучасний стан експортного потенціалу України.....	10
1.3. Нормативно-правове регулювання і порядок здійснення експортної діяльності.....	20
РОЗДІЛ 2 ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ОБЛІКУ ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА.....	26
2.1. Methodика обліку експортних операцій на підприємствах.....	26
2.2. Організація ведення обліку і відображення у фінансовій звітності експортних операцій.....	40
2.3. Порядок оподаткування експортних операцій підприємства.....	48
РОЗДІЛ 3 ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА.....	52
3.1. Methodика аудиту експортних операцій підприємства.....	52
3.2. Організація аудиту експортних операцій підприємства.....	60
3.3. Узагальнення результатів аудиту експортних операцій підприємства та формування робочої документації.....	67
ВИСНОВКИ.....	74
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	78
ДОДАТКИ.....	87

ВСТУП

Актуальність дослідження зумовлюється тим, що сучасна світова зовнішня торгівля характеризується значними обсягами та динамізмом, що потребує переосмислення її сутності та ролі в нових умовах господарювання. Експортні операції є невід'ємною частиною зовнішньої торгівлі та важливим джерелом надходжень для держави. Експорт відіграє значну роль у підвищенні економічного благополуччя нашої країни, покращення рівня життя та зміцненні позицій України у світовій торгівлі в умовах глобалізації.

Теоретико-методологічні аспекти зовнішньоекономічної діяльності, до сфери якої входять експортні операції, розроблялися відомими вченими економістами-теоретиками, такими як Базилевич В. Д., Ігнатюк А.І., Ільїн В. В., Маслов А. О., Старостіна А. О., Чумаченко М. Г., Чухно А.А., Шегда А. В. та інші.

Вагомий внесок у розвиток теорії і методології бухгалтерського обліку та аудиту експортних операцій здійснили такі вітчизняні науковці, як: Б. А. Засадний, Н.І. Дорош, Г.Ю. Коблянська, О.С. Гордополов, С.М. Домбровська, Л.О. Кадуріна, І.О. Красілич, В.М. Памуліва, Я.Д. Крупка, М.Д. Чирка, Л.І. Бабій, Т.В. Бондар, І.А. Волкова, І.В. Жиглей, Л.І. Ірха, І. Киян, Ю.А. Кузьмінський, Н.В. Федькевич.

Загальні питання обліку експортних операцій розроблялися такими зарубіжними авторами, як Самуельсон П., Штерн Л., Роберт Н. Антоні, Хендриксен Е. С, Нідлз Б., Колдуел Д., Ларсон К. Д. та інші. Але питання обліку та аудиту експортних операцій підприємства потребують подальшого дослідження.

Відаючи належне науковим напрацюванням вітчизняних та зарубіжних вчених, доцільно відзначити, що в умовах сьогодення питання бухгалтерського обліку та аудиту експортних операцій зумовлюють потребу в подальших наукових дослідженнях.

Метою роботи є систематизація та узагальнення теоретико-методичних засад обліку та аудиту експортних операцій на підприємствах і розробка рекомендацій щодо їх удосконалення.

Завдання дослідження:

- розглянути економічний зміст та сутність експортних операцій;
- проаналізувати сучасний стан експортного потенціалу України;
- розкрити нормативно-правове регулювання і порядок здійснення експортних операцій;
- визначити методику обліку експортних операцій на підприємствах;
- розкрити організацію обліку та відображення у фінансовій звітності експортних операцій;
- встановити порядок оподаткування експортних операцій;
- визначити проблеми обліку експортних операцій на підприємствах;
- виокремити завдання, процедури, інформаційне забезпечення аудиту експортних операцій на підприємствах;
- розкрити організацію аудиту експортних операцій на підприємствах;
- навести процес узагальнення результатів аудиту експортних операцій підприємства та формування робочої документації.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних, організаційних аспектів обліку та аудиту експортних операцій на підприємствах.

Об'єктом дослідження є експортні операції підприємства.

Інформаційною базою є нормативно-правові акти з питань організації і ведення бухгалтерського обліку та аудиту експортної діяльності, праці вітчизняних та зарубіжних вчених з проблем бухгалтерського обліку, економічної теорії, маркетингу, права та менеджменту, зокрема, монографії, статті в періодичних виданнях науково-практичного характеру, матеріали міжнародних і всеукраїнських наукових та науково-практичних конференцій, статистичні матеріали Державної служби статистики України, економічні огляди та аналітичні матеріали, фінансова звітність та аудиторський звіт ТОВ «Метінвест Холдинг», Інтернет-ресурси.

У процесі проведення дослідження було використано загальнонаукові методи пізнання (спостереження, порівняння, опитування, індукція та дедукція, аналіз та синтез) та спеціальні методи (економіко-статистичний, метод групування, графічний метод).

Випускна кваліфікаційна робота магістра складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

У вступі обґрунтовано актуальність теми, рівень її розробки у наукових дослідженнях, мета роботи, завдання, об'єкт, предмет.

У першому розділі розкрито економічну та облікову сутність експортних операцій та їх види, досліджено законодавчо-нормативне регулювання обліку та аудиту експортних операцій.

У другому розділі висвітлюються питання організації обліку експортних операцій на підприємствах, методика та відображення експортних операцій у фінансовій звітності.

Третій розділ присвячений методичним та організаційним аспектам аудиту експортних операцій, дослідженню процесу узагальнення результатів аудиту експортних операцій підприємстві.

Загальний обсяг випускної кваліфікаційної роботи магістра становить 75 сторінок друкованого тексту, робота включає 7 таблиць, 11 рисунків, 18 додатків та список використаних джерел з 92 найменувань.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічний зміст та сутність експортних операцій

Експорт відіграє значну роль у підвищенні економічного благополуччя нашої країни, покращення рівня життя та зміцненні позицій України у світовій торгівлі в умовах інтеграції та глобалізації.

Експортні операції та вихід на міжнародний ринок є важливим етапом у розвитку підприємств та свідчать про їх успішність. Здійснення експортних операцій сприятиме зміцненню конкурентних переваг на вітчизняному та зарубіжному ринках збуту, підвищення якості продукції та диференціації асортименту продукції та послуг, нарощення збільшення обсягів виробництва задля досягнення ефекту масштабу для підприємства.

Експортна діяльність досліджується вченими, аналітиками та підприємцями як одна з найвагоміших сфер діяльності. Визначенню сутності експорту, експортної діяльності та експортних операцій підприємств присвячено багато праць іноземних та вітчизняних дослідників. Ці категорії є складними та не є визначеними у повній мірі, тому у працях різних дослідників вживаються різні економічні категорії. У процесі визначення сутності експортної діяльності є важливим дослідження в економічній літературі та законодавчих актах змісту дефініцій «експортна діяльність» та «експорт», яке наведене у додатку Б. У додатку А наведений порівняльний аналіз визначень «експортна операція». Здійснений аналіз показав, що кожний підхід має свої особливості та може бути використаний з певними цілями.

Найбільш деталізованим є підхід, що наводить Зінь Е. А.: операції з продажу товарів українськими суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності іноземним суб'єктам господарської діяльності з вивезенням або без вивезення цих товарів або послуг за межі митного кордону України, включаючи реекспорт товарів через митний кордон України [63]. Перевагами підходу є те, що процес

вивезення товарів та послуг може бути з або без перетину митного кордону України, вказано мету здійснення операцій, включено такий спосіб реалізації операції як реекспорт товарів.

Експортна операція являє собою комерційну діяльність, пов'язану з продажем і експортом товарів, робіт і послуг для передачі права власності на них іноземному контрагенту.

Здійснивши аналіз іноземних та вітчизняних науковців, можна узагальнити, що експортна діяльність підприємства – це системний тривалий процес, що складається з певних послідовних етапів, до яких належить підготовка підприємства до здійснення експорту, адаптація товару до вимог потенційного ринку збуту та власне здійснення експорту, що несе за собою певні економічні наслідки. Тобто різниця полягає у тому що «експортна діяльність» є ширшим поняттям, що включає в себе ряд дій з виходу підприємства на зовнішній ринок, під «експортом» вчені розуміють лише операцію з продажу товарів, робіт чи послуг та доставки іноземному суб'єкту.

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» експорт (експорт товарів) - продаж товарів українськими суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності іноземним суб'єктам господарської діяльності (у тому числі з оплатою в негрошовій формі) з вивезенням або без вивезення цих товарів через митний кордон України, включаючи реекспорт товарів. При цьому термін реекспорт (реекспорт товарів) означає продаж іноземним суб'єктам господарської діяльності та вивезення за межі України товарів, що були раніше імпортовані на територію України [12].

Порівнюючи визначення експортних операцій Зінь Е.А. та ст. 1 Закону «Про зовнішньоекономічну діяльність» поняття експорту та експортних операцій є тотожними.

Митний кодекс України трактує експорт (остаточне вивезення) як митний режим, відповідно до якого українські товари випускаються для вільного обігу за межами митної території України без зобов'язань щодо їх зворотного ввезення [3]. Митний кодекс розглядає експорт не як операцію продажу, а як випуск

товарів для вільного обігу, тобто отримання грошової винагороди за випуск цих товарів не визначене, тому трактування даного поняття включає здійснення експорту товарів на безоплатній основі.

В умовах зовнішньоекономічної діяльності існують наступні види експортних операцій:

- експорт товару за наявні грошові кошти;
- експорт товару в межах державного або комерційного кредиту, або за рахунок відстрочки платежу;
- експорт товару на умовах консигнаційної угоди;
- експорт товару на умовах бартерної угоди;
- експорт товару в рахунок надання допомоги [67].

Крім товарів можливий ще експорт робіт (наприклад, будівництво об'єктів за кордоном) та експорт послуг (технічні послуги, навчання фахівців і т.п.).

Експорт робіт, послуг класифікується як експорт капіталу, тобто як вивезення за межі України капіталу в будь-якій формі з метою отримання прибутку від виробничої та інших форм господарської діяльності.

Юридична особа може експортувати товари за наступних умов [48, с.81]: експортні операції повинні бути передбачені її статутними документами; договір на експорт товарів повинен складатися відповідно до вимог; при визначенні предмету експортного контракту слід враховувати обмеження, квоти та ліцензування, передбачені законодавством України.

Перед початком експортної діяльності потенційному експортеру необхідно здійснити маркетингове дослідження, що включає аналіз ринку збуту, визначення зовнішніх та внутрішніх факторів впливу, основних конкурентів, їхніх конкурентних переваг, здійснення SWOT-аналізу, обрати митний режим, здійснення тактичного та стратегічного планування, здійснення рекламних заходів, аналіз та сегментація потенційних споживачів, підготовка зовнішньоекономічного контракту, у якому обов'язково фіксуються умови поставки товару чи послуг згідно з Міжнародними правилами INCOTERMS, також важливо звертати увагу на валюту розрахунків між сторонами та банківські

реквізити, задля уникнення невідповідностей та питань від банку при зарахуванні валюти на рахунок підприємства-експортера. Під час укладення зовнішньоекономічних контрактів існують пені ризики для підприємства, серед яких є обрання змісту, характеру та предмету контракту, які мають бути ідентично відображені у митній декларації та відповідати фактично наданим послугам чи виконанню робіт, за результатом здійснення яких складаються акти наданих послуг/виконаних робіт; ризики пов'язані з неправильними зазначенням якісних та кількісних характеристик товару/послуги та невірне вартісне оцінювання угоди, ризик укладення договору з недобросовісним замовником, який не виконуватиме взяті на себе зобов'язання, цей ризик характерний для експорту, оскільки експортні операцію перебувають під валютним контролем, тому вчасна оплата може спричинити додаткові витрати для експортера у вигляді пені. Визначені попередні дії передбачають виникнення витрат, які будуть відноситись до господарських витрат, що пов'язані з експортною діяльністю. Очевидно, що витрат на початковому етапі будуть вищими, залежатимуть від способу виходу на зовнішній ринок, тобто чи залучатимуться торгові посередники чи спеціалізовані фірми. За умови комплексного підходу до процесу управління підприємством існує необхідність визначення місця витрат, пов'язаних з експортом у системі управління підприємством, що відображено у додатку В.

Класифікацію експортних операцій зображено у додатку Г.

У міжнародній практиці використовуються два способи здійснення експорту, які відображені на рис. 1.1. Обирати той чи інший спосіб необхідно відповідно до оцінки своїх можливостей, визначивши на якому етапі життєвого циклу знаходиться товар чи послуга, відповідно до того, де знаходяться виробничі потужності та які економічні вигоди планує отримати підприємство від здійснення експортної діяльності. Спосіб експорту обирається на підготовчому етапі здійснення діяльності та має бути визначений під час планування керівництвом підприємства.

Рис. 1.1 Способи здійснення експорту, які відображені на

Джерело: складено автором

Отже, для повного висвітлення сутності експортних операцій, необхідно розглядати цю економічну категорію з наукової та нормативно-правової сторін.

1.2. Сучасний стан експортного потенціалу України

Одним із пріоритетних напрямків розвитку зовнішньоекономічної діяльності є зміцнення економічних взаємовідносин між іноземними країнами на основі розширення експортного потенціалу України, що є важливим в сучасному світовому економічному просторі.

На сучасному етапі розвитку країни Європи та США стають пріоритетними об'єктами зовнішньоекономічних зв'язків. Проте в контексті процесу глобалізації світової економіки існує потреба у всебічному аналізі експортних можливостей регіонів України, виборі підприємством оптимальної маркетингової стратегії для виходу на міжнародні ринки.

У теперішніх умовах найбільш пріоритетними напрямками розвитку економіки нашої країни є прискорення розвитку експортної діяльності, розвиток взаємовигідних відносин із іноземними партнерами, які повинні базуватися на зростаючому експортному потенціалі. Покращення експортного потенціалу

можливе за рахунок здійснення низки заходів, що спрямовані на оновлення та модернізацію виробничих потужностей та адаптації стандартів якості до вимог країн-імпортерів відповідного типу продукту.

Україна поступово входить у систему міжнародних економічних відносин, тому процеси, які проходять світовій економіці відбиваються на національній, у тому числі й економічні кризи та скорочення обсягів світової торгівлі, пов'язані з пандемією covid-19. Входячи на зовнішній ринок, підприємство зустрічається з новими вимогами щодо своєї діяльності, що стимулює її здійснювати покращення технічних, якісних та кількісних параметрів виробництва, підвищення продуктивності на підприємстві та якості його продукції. Виконання та дотримання цих умов можливе за умови ефективного використання методів та форм міжнародних економічних відносин. Тому вихід підприємства на зовнішній ринок є стимулюючим фактором його розвитку.

Основою зовнішньоекономічної діяльності країни є її зовнішня торгівля, яка здійснюється за двома основними формами: експортом та імпортом. Основні важелі впливу експорту на зовнішньоекономічну діяльність країни в рамках міжнародного поділу праці проявляються через просування конкурентоспроможної продукції, робіт та послуг на зовнішні ринки; отримання доходів в іноземній валюті, необхідних для вдосконалення та оновлення виробничих потужностей, використання сучасних технічних, технологічних та управлінських винаходів та ідей. Раціональне співвідношення експорту та імпорту може сприяти створенню позитивного платіжного балансу держави. Інтенсифікація процесу змін у напрямках зовнішньоекономічної діяльності на сучасному етапі розвитку української економіки вимагає ретельного вивчення проблем та перспектив розвитку експортного потенціалу.

Відповідно до тлумачення дослідниці процесу формування та використання експортного потенціалу Т.М. Мельник, експорт є важливим чинником, що впливає на економічне зростання країни та її інтеграцію у світову економіку, і в таких умовах набуває ознак потенціалу [73, с.242]. Під поняттям «потенціал» розглядаються сильні сторони та можливості. Відповідно до визначення,

наведеного в Економічному словнику, потенціал являє собою поєднання економічних можливостей держави, які можуть бути використані для потреб суспільства (виробництва, оборони тощо), відображає економічну могутність країни, рівень розвитку продуктивних сил, суму національного багатства, можливість їх зростання [60,с.244].

Експорт є пріоритетним напрямом у зовнішньоекономічній політиці країни. Визначальна роль експорту у впровадженні зовнішньоекономічної політики країни в міжнародному поділі праці та системі економічних відносин визначається через постачання конкурентоспроможної продукції та послуг; можливість отримання іноземної валюти, необхідної для модернізації та реструктуризації економіки на основі новітніх технологій та видів обладнання, оплати імпорту товарів, на виготовлення яких держава не має достатніх ресурсів та сприятливих умов; через досягнення позитивного значення платіжного балансу країни.

Задля покращення експортного потенціалу України слід приділити увагу експортного потенціалу кожного регіону, виділити передумови їх становлення та розширення. Для цього необхідно врахувати наступні моменти: забезпечення сталого та ефективного розвитку економічної системи в структурі світових економічних відносин та визначення пріоритетів розвитку експортного комплексу території для прискорення реконструкції національної економіки; з'ясування ступеня впливу макроекономічної та структурної політики держави на стан експортної бази; проведення взаємозалежного аналізу зовнішньоекономічних зв'язків з можливостями експортного виробництва; визначення макроекономічної ефективності функціонування експортоорієнтованої продукції на рівні економічного комплексу; оцінка можливих змін рівня економічної безпеки країни у процесі розвитку її зовнішньоекономічної діяльності.

Формування та реалізація експортного потенціалу обов'язково пов'язані з інтеграційними та глобалізаційними процесами в економіці, що відбуваються сьогодні. Для розвитку світової економіки характерним є інтеграція національних ринків у світову торгівлю.

При здійсненні зовнішньої торгівлі важливу роль відіграє угода про зону вільної торгівлі між країною-експортером та країною-імпортером. У результаті угод про зону вільної торгівлі передбачається створити більш сприятливі умови для зовнішньої торгівлі та економічного співробітництва з певними країнами або групами країн, і в результаті це є ефективним інструментом для збільшення обсягів експорту шляхом спрощення порядок доступу товарів або послуг на зарубіжні ринки.

Таблиця 1.1

Загальний обсяг експорту України

	Експорт (млн.дол. США)		
	<i>Exports (mln. USD)</i>		
	2018	2019	2020
Усього	57280,9	64050,3	59367,9
(товари і послуги)			
з них			
країни ЄС (28)	23100,1	24164,7	22085,2
Товари	47335,0	50054,6	49191,8
з них			
країни ЄС (28)	20157,0	20750,7	18604,9
Послуги	11637,9	15628,9	11521,2
з них			
країни ЄС (28)	3979,9	4469,0	4461,1

Джерело: складено за [85]

У табл. 1.1 наведено загальні показники експорту України. У період 2018-2019 років відбувалося зростання експорту, у 2018 він зріс на 8,9%, у 2019 - на 11,8%. У 2020 році відбувалося скорочення обсягів експорту на 7,3%. Ці процеси пов'язані з пандемією Covid-19, що вплинуло на загальносвітовий товарооборот. Коефіцієнт покриття експортом імпорту у період 2018-2020 років зростає (2018 - 0,9; 2019 - 0,95; 2020 - 0,99). У 2020 році обсяг експорту майже покривав обсяг імпорту. Динаміка експорту з країнами ЄС аналогічна до загальної динаміки експорту, тобто також бачимо скорочення. У загальній структурі експорту експорт з країнами ЄС у 2020 році складає 37,2%. Якщо аналізувати експорт за

товарами та послугами, то бачимо, що у 2019 році відбувалося значною мірою збільшення обсягів експорту послуг - на 34,3%. У 2020 відбулося скорочення більшою мірою за рахунок скорочення експорту послуг - на 26,3%, а товарів - лише на 1,7%. Експорт товарів є більшим, ніж експорт послуг, у 2020 році розподіл у відсотках 82% і 18%. Також у 2020 році скоротилась кількість підприємств, що здійснюють експорт товарів - на 67 од, проте зросла кількість країн-партнерів - на 8 країн. Щодо експорту послуг то тут ситуація є протилежною: кількість підприємств зросла - на 602 од, кількість країн-партнерів скоротилась - на 5 країн. Подивившись на коефіцієнт покриття експортом імпорту, можемо сказати, що експорт послуг переважає імпорт послуг вдвічі, а експорт товарів є меншим за імпорт товарів. Більш деталізовані показники експорту можна побачити у додатку Д.

У додатку Е відображена географічна структура експорту товарів. На рис. 1.2 наведені основні країни-партнери в експорті товарів у 2019–2020 роках. Найбільший обсяг експорту товарів припадає на Китай, Польщу, російську федерацію, Туреччину, Німеччину, Індію та Італію.

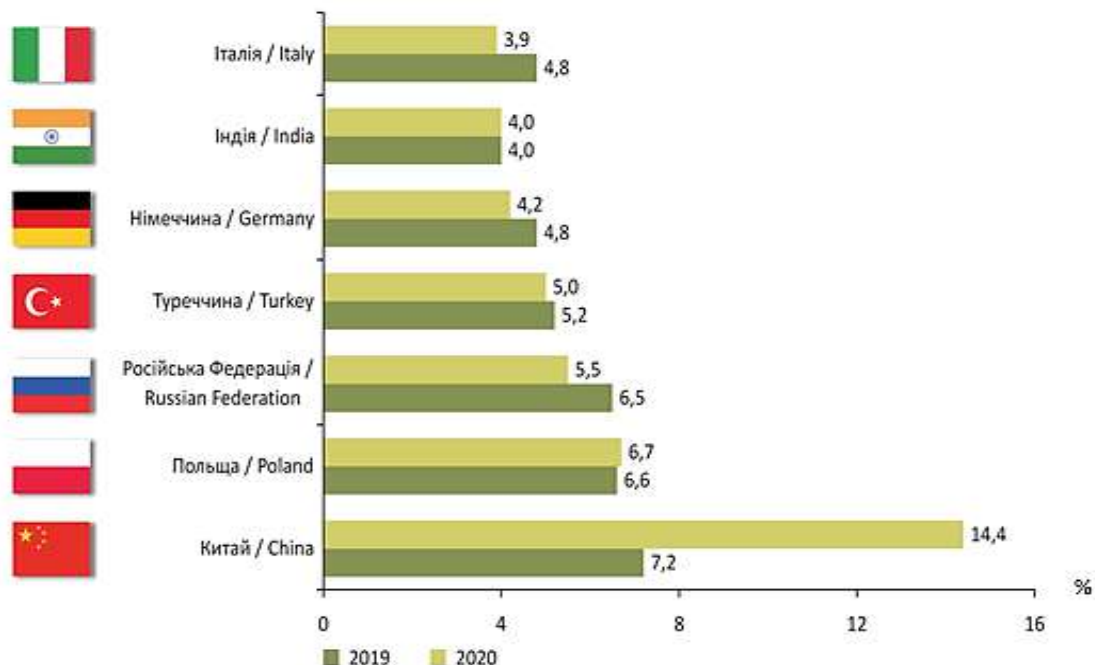

Рис. 1.2 Основні країни-партнери в експорті товарів у 2019–2020 роках
Джерело: складено за [85]

На рис. 1.3 наведена товарна структура експорту у 2019–2020 роках. Найбільшу питому вагу серед експорту товарів складають зернові культури 19,1%, чорні метали – 15,6 %, жири та олії тваринного та рослинного походження – 11,7%. У 2020 році зріс експорт жирів та олії, руди, шлаків та золи.

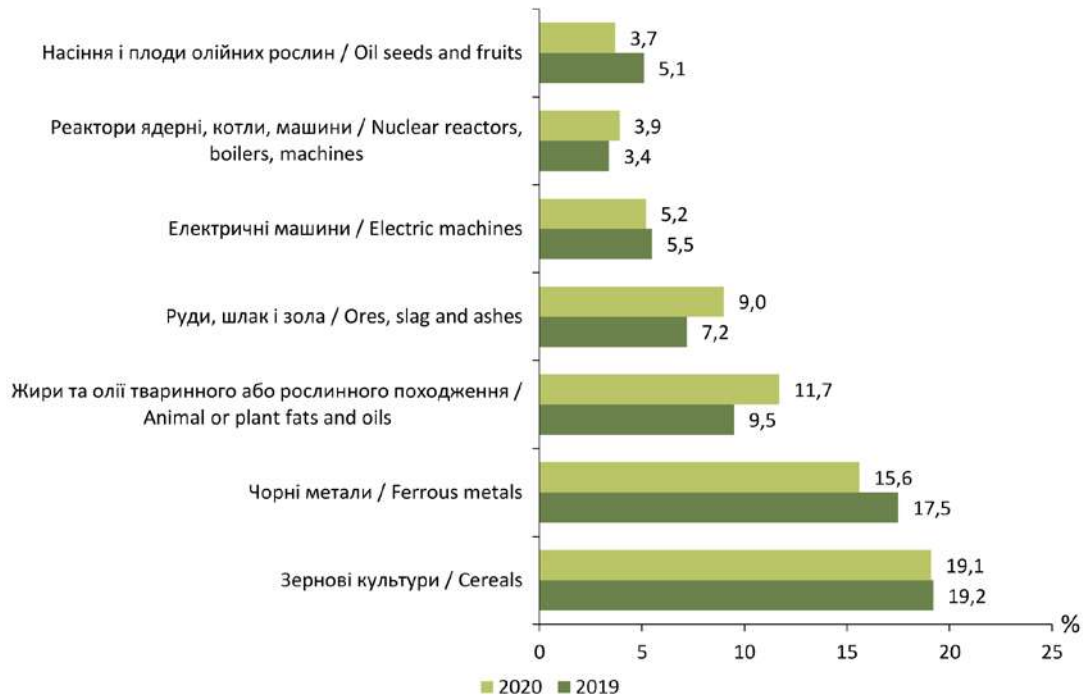

Рис. 1.3 Товарна структура експорту у 2019–2020 роках

Джерело: складено за [85]

Обсяги експорту товарів за регіонами та питому вагу окремих регіонів у загальному експорті товарів у 2020 році наведено у додатках Ж-З. Найбільші обсяги експорту припадають на м. Київ – 25,3%, Дніпропетровську область – 15,4%, Донецьку область – 8% у 2020 році. У додатку З бачимо питому вагу окремих регіонів у загальному експорті товарів у 2020 році. У 2020 році у більшості областей України відбувалося скорочення обсягів експорту товарів, крім Київської (1%), Кіровоградської (29,1%), Львівської (5,5%), Миколаївської (4,5%), Полтавської (10,2%), Рівненської (6,7%), Сумської (10,3%), Тернопільської (3,2%), Харківської (4%), Херсонської (4,7%), Хмельницької (3,3%), Чернігівської (10,4%).

Розподіл експорту товарів за видами їх транспортування у 2019–2020 роках відображено у додатку И. Ключову роль у експорті товарів відіграють морські

шляхи, що становить 62,9% експорту товарів. Найбільше товарів вивозиться за межі країни морським судном, що становить 53,6% експорту товарів. Наразі у зв'язку з цим український експорт опинився у досить скрутному становищі, з початком війни морські порти закрились, а експортні можливості впали більше, ніж вполовину. Відновлення роботи портів є критично важливою умовою запуску української економіки. Обсяги перевезень через наземний кордон зростають, проте наземні перевезення не альтернативою морським, тому що європейська інфраструктура відрізняється від українських залізничних шляхів, нестача перевантажувальних пунктів, вагонів та локомотивів. У подальшому можлива переорієнтація експорту від сировинних товарів до переробки її на території України, що стимулюватиме внутрішнє виробництво та певна зміна логістичних напрямів.

У 2021р. експорт товарів становив 68089,3 млн.дол. США, або 138,4% порівняно із 2020р. Такий показник є найбільшим з 2012 року. Зростання експорту товарів відбувалось завдяки високим цінам на сировину. Обсяг експорту в 2021 році збільшився на 38% - до \$68,2 млрд. В 2020 році зниження споживання призвело до зупинки виробництва і меншого споживання сировини. Коефіцієнт покриття експортом імпорту становив 0,94 (у 2020р. – 0,91). Зовнішньоторговельні операції проводились із партнерами із 235 країн світу. За групами товарів, в 2021 році найбільшу частку в експорті займали чорні метали., які мали найбільший приріст вартості, її обсяг виріс на 81% порівняно з 2020 роком. Всі товарні групи експорту додали у вартості, пов'язано із ростом вартості сировини та загальносвітовою інфляцією в 2021 році. Крім чорних металів, найбільший приріст показали металеві руди: \$7,1 млрд, плюс 61% порівняно із 2020 роком. При тому, обсяг експорту у тонах в 2021 році скоротився. Також великий приріст у вартості показали експорт обробленої деревини та меблів. Плюс 43% та 40% відповідно. Якщо дивитись по конкретних товарних позиціях, то згідно з українським класифікатором товарів зовнішньо економічної діяльності - найдорожчим експортним товаром України в 2021 році була залізна руда.

У додатку К наведено ТОП-10 позицій українського експорту в 2021 році в грошовому вимірі. Найбільшими експортерами цієї сировини з України є Metinvest та Ferruhro. Друга позиція експорту за вартістю – соняшникова олія. Україна є найбільшим в світі експортером цієї продукції. Найбільшим переробником і експортером соняшникової олії є агрохолдинг Kernel. Наступні позиції – кукурудза та пшениця. Їх найбільшими експортерами є той же Kernel, Нібулон та міжнародні корпорації: китайська COFCO, американські Bunge та Cargill. Наступні три позиції займають металургійні напівфабрикати, які експортують переважно Metinvest та "АрселорМіттал Кривий Ріг" (АМКР).

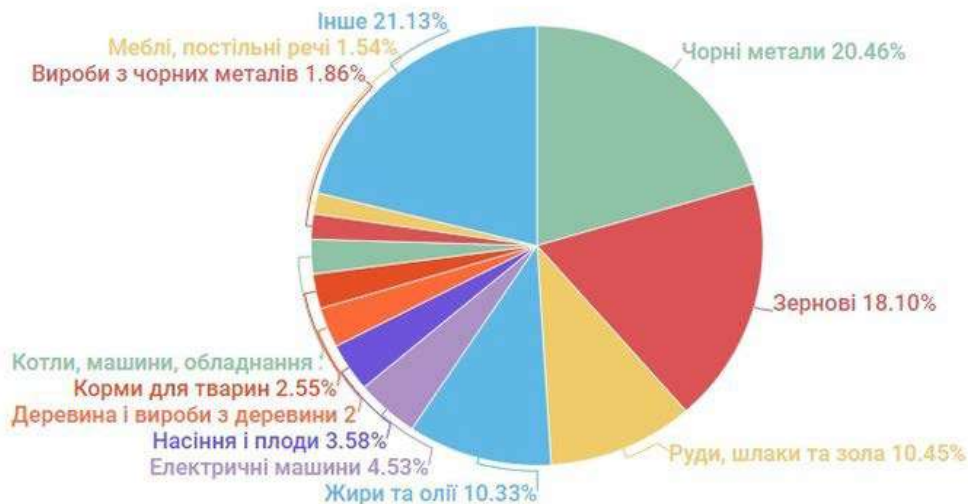

Рис. 1.4 Структура експорту товарів у 2021 році

Джерело: складено на основі [83]

Економіка України залишається сировино-орієнтованою. Країна продовжує продавати за кордон продукцію з малим рівнем переробки. В основному, це залізна руда, аграрна продукція та металургійні напівфабрикати.

У структурі експорту послуг переважають послуги з трубопровідного транспорту. У 2020 році було скорочення обсягів цих послуг на 16,6%. Друге місце у структурі займають ком'ютерні послуги. Дана сфера стрімко розвивається, тому у 2020 році відбувалося нарощення обсягів експорту цих послуг 7,3%. Також в українському експорті послуг важливу роль відіграють послуги для переробки товарів з метою реалізації за кордоном, послуги

повітряного транспорту, професійні та консалтингові послуги, інформаційні послуги, послуги морського транспорту.

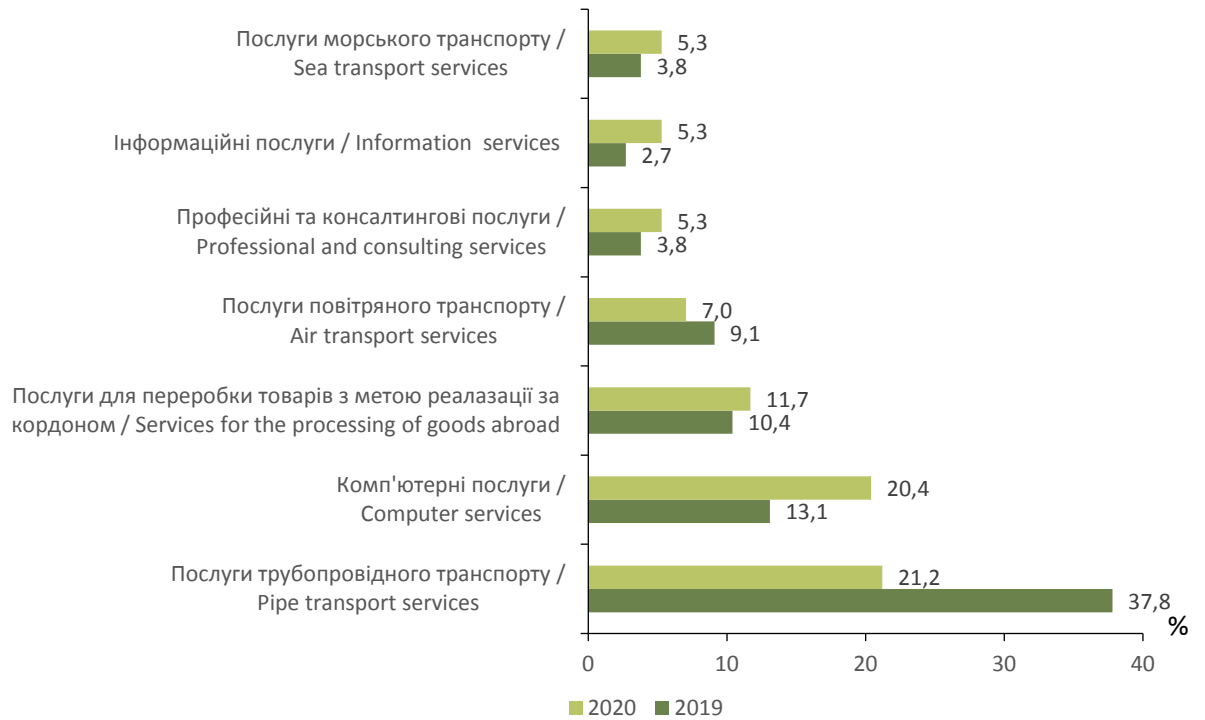

Рис. 1.5 Структура експорту послуг у 2019–2020 роках

Джерело: складено за [85]

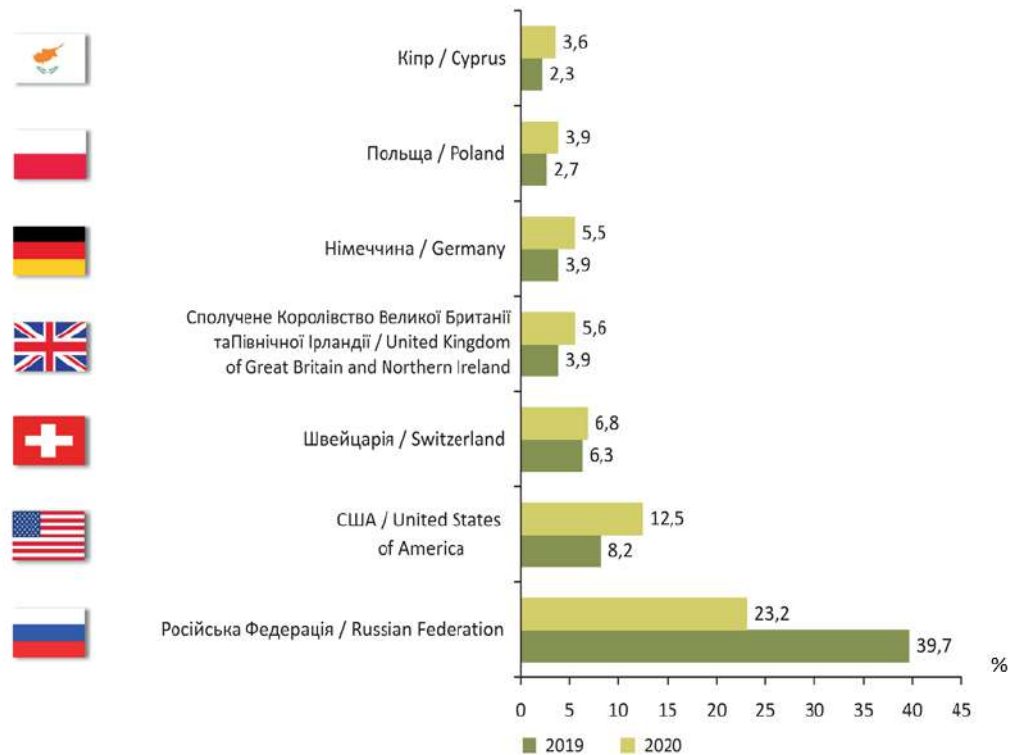

Рис. 1.6 Основні країни-партнери в експорті послуг у 2019–2020 роках

Джерело: складено за [85]

У додатку 3 наведено питому вага окремих регіонів у загальному експорті послуг у 2020р.

У 2021р. експорт послуг становив 13156,5 млн.дол. або 114,2% порівняно із 2020р. Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 1,73 (у 2020р. – 2,02). Зовнішньоторговельні операції проводились із партнерами із 220 країн світу.

Україна стабільно входить до п'ятірки провідних світових експортерів зернових і зернобобових. За результатами 2020/2021 маркетингового року експорт зернових і зернобобових та продуктів їх переробки склав 44,9 млн тонн. Зокрема, експортовано 16,6 млн тонн пшениці, 4,2 млн тонн ячменю, 18,4 тис. тонн жита, 23,1 млн тонн кукурудзи, а також 126,9 тис. тонн борошна. Важливість ролі України особливо виявилася під час пандемії COVID-19, коли було зруйновано глобальні ланцюги постачання товарів. Україна продовжила виконувати свої зобов'язання та істотно сприяла продовольчій безпеці своїх партнерів на Близькому Сході, в Європі, Південно-Східній Азії та Північній Африці.

Воєнні дії, що ведуться РФ на території України, вкрай негативно вплинуть на функціонування продовольчих систем; очікуються, зокрема, такі їх наслідки:

- порушення цілісних ланцюгів постачання продукції сільського господарства та харчових продуктів (від первинного виробництва до реалізації продукції споживачеві), а також діяльності щодо створення доданої вартості в АПК, пов'язаної із виробництвом, переробленням, розподілом, споживанням й утилізацією харчових продуктів;
- зрив посівної кампанії, що є особливо загрозливим, зважаючи на високі світові ціни на газ і, відповідно, міндобрива. Активні бойові дії наразі відбуваються в тих областях, де вирощують більшу частину пшениці — Харківській, Одеській, Запорізькій. Сукупно це призведе до зменшення врожайності, зборів і експорту зернових;
- ускладнений експорт української продукції на зовнішні ринки через блокування портів України з боку РФ (60 % сільськогосподарської

продукції України експортується морем), що негативно вплине насамперед на країни, які залежать від імпорту харчової продукції.

У подальшому очікується поглиблення співпраці з країнами ЄС та США у сфері експорту. Відкриваються перспективи виходу на ринок Великої Британії для національних товаровиробників, а також нарощення обсягів збуту за товарними позиціями, які вже існували на ринку. Велика Британія зменшує ставки мита до 0% для українських виробників. Зокрема, скасовано тарифи на ячмінь, мед, консервовані помідори та курятину. Найбільшим попитом у Великій Британії користуються українське молоко, курятина, мед та равлики, про що свідчать дані Держпродспоживслужби. Також європейська комісія запропонувала призупинити на рік дію усіх імпортних мит і квот на український експорт. Це допоможе українським підприємствам швидше налагодити логістику. А ЄС отримає більшу пропозицію товарів, що буде стримувати ціни, які зростають на тлі дестабілізації ринків через війну. Це рішення стосується максимум 1/10 номенклатури товарів, тоді як 90% всіх товарів торгувались без мита в межах Угоди про асоціацію.

1.3. Нормативно-правове регулювання і порядок здійснення експортної діяльності

Здійснення експортних операцій на Україні регулюється Конституцією України, Законами України; Указами Президента України; Постановами Кабінету Міністрів України; Положеннями Міністерства економіки України, Міністерства Фінансів України, інших міністерств і відомств, що регулюють окремі питання тарифного і нетарифного характеру; угодами, укладеними Україною з іншими державами і іншими законодавчими актами України.

Відповідно до ст. 18 Конституції України [1] «зовнішньополітична діяльність України спрямована на забезпечення її національних інтересів і безпеки шляхом підтримання мирного і взаємовигідного співробітництва з членами міжнародного співтовариства за загальновизнаними принципами і нормами міжнародного права». В той же час статтею 17 цієї Конституції на державу покладається така функція, як забезпечення економічної безпеки

України. Отже, найвищий Закон України акцентує увагу на першочерговості відстоювання національних інтересів у зовнішньоекономічній діяльності. Тобто цей принцип повинен поширюватися на законодавчо-нормативні акти, що регулюють зовнішньоекономічні операції, зокрема експортні, українських суб'єктів господарської діяльності.

Основою регулювання діяльності підприємств на зовнішніх ринках є:

- Закон "Про зовнішньоекономічну діяльність" від 16.04.1991 р. № 959;
- Митний кодекс України: Закон від 13.03.2012 № 4495-VI (МКУ);
- Податковий кодекс України: Закон № 2755-VI від 02.12.2010 р. (ПКУ).

У додатку Л узагальнено нормативно-правову базу регулювання експортних операцій підприємства.

Закон "Про зовнішньоекономічну діяльність" дає визначення основних термінів, що застосовуються у практиці зовнішньоекономічної діяльності; закріплює основні принципи і правила здійснення зовнішньоекономічної діяльності; визначає коло суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, їх права та обов'язки; надає перелік можливих видів зовнішньоекономічної діяльності; законодавчо закріплює регулювання зовнішньоекономічної діяльності; регулює економічні відносини України з іншими державами та міжнародними міжурядовими організаціями; захищає права та інтереси держави і суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності; зумовлює відповідальність України як держави і суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності при порушенні ними Законів України чи обов'язків, пов'язаних з виконанням контракту, а також визначає застосовувані до них санкції [12].

Необхідною умовою перетинання митного кордону України при експорті продукції є виконання митних формальностей, порядок здійснення яких регулюється Законом України "Про митний тариф", а також МКУ [3; 14].

Згідно з законом "Про митний тариф" митний тариф України є невід'ємною частиною цього Закону та містить перелік ставок загальнодержавного податку - ввізного мита на товари, що ввозяться на митну територію України і систематизовані згідно з Українською класифікацією товарів

зовнішньоекономічної діяльності, складеною на основі Гармонізованої системи опису та кодування товарів. [14]

Згідно Закону "Про зовнішньоекономічну діяльність" ліцензування експорту товарів запроваджується в Україні в разі:

- значного порушення рівноваги щодо певних товарів на внутрішньому ринку, що мають вагомe значення для життєдіяльності в Україні, особливо сільськогосподарської продукції, продуктів рибальства, продукції харчової промисловості та промислових товарів широкого вжитку першої необхідності або інших товарів. Таке ліцензування має тимчасовий характер і застосовується до моменту відновлення рівноваги щодо певних товарів на внутрішньому ринку;
  - необхідності забезпечення захисту життя, здоров'я людини, тварин або рослин, навколишнього природного середовища, громадської моралі, національного багатства художнього, історичного чи археологічного значення або захисту прав інтелектуальної власності, а також відповідно до вимог державної безпеки;
  - експорту золота та срібла, крім банківських металів;
  - необхідності застосування заходів щодо захисту вітчизняного товаровиробника в разі обмеження експорту вітчизняних матеріалів, необхідних для забезпечення достатньою кількістю таких матеріалів вітчизняної переробної промисловості протягом періодів, коли внутрішня ціна на такі матеріали тримається на рівні, нижчому за світову ціну, за умови впровадження Кабінетом Міністрів України плану стабілізації та за умови, що такі обмеження не повинні призводити до зростання експорту товарів такої галузі вітчизняної промисловості. Такі заходи застосовуються виключно на недискримінаційній основі;
  - необхідності забезпечення захисту патентів, торгових марок та авторських прав;
  - необхідності забезпечення виконання міжнародних договорів України. [12]
- Також в Україні забороняється:

- експорт з території України предметів, які становлять національне, історичне, археологічне або культурне надбання українського народу, що визначається згідно із законами України;
- експорт природних ресурсів, які вичерпуються, якщо обмеження також застосовуються до внутрішнього споживання або виробництва;
- експорт та імпорт товарів, які здійснюються з порушенням прав інтелектуальної власності;
- експорт з території України товарів у межах виконання рішень Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй про застосування обмежень або ембарго на поставки товарів у відповідну державу [12].

Впровадження заборони експорту або імпорту з інших підстав можливо лише, якщо це дозволено міжнародними договорами, учасником яких є Україна. Перелік товарів, експорт (імпорт) яких через територію України забороняється, визначається виключно законами України [12].

У додатку М наведено Переліки товарів, на переміщення яких через митний кордон України у відповідному напрямку встановлено заборону.

Наразі існують обмеження щодо експорту у зв'язку з дією воєнного стану, на час воєнного стану Уряд заборонив експорт: вівса; проса; гречки; цукру; солі; жита; великої рогатої худоби; м'яса та субпродуктів із ВРХ.

Митне законодавство, основним документом якого є Митний кодекс України, представляє собою регулювання питань, що пов'язані зі встановленням митного статусу, підтвердженням походження, визначенням митної вартості, правилами ввезення/вивезення, порядком митного оформлення готової продукції, товарів, робіт, послуг, які є предметом зовнішньоекономічних контрактів, а також здійсненням митних платежів та відповідальності в сфері порушення митних правил [3].

Зовнішньоекономічна діяльність тісно пов'язана з операціями з іноземною валютою, тому необхідно звернути увагу на законодавство у цій сфері:

- Закон “Про валюту і валютні операції” від 21.06.2018 р. № 2473 [11];

- Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті, постанова Правління НБУ від 02.01.2019 р. № 5 [41].

Відповідно до п. 2 розділу II Порядку обліку осіб, які здійснюють операції з товарами, затвердженого Наказом Міністерства фінансів України від 15.06.2015 року № 552, особа, яка здійснює операції з товарами (або її представник, повноваження якого підтверджені довіреністю або письмовим договором між ним та особою, яку він представляє), для взяття на облік подає заяву про взяття на облік особи, яка здійснює операції з товарами, за формою № 1-ЗЕД. При взятті на облік особи, яка здійснює операції з товарами, їй присвоюється обліковий номер, що є дійсним на всій митній території України і фактично дає змогу здійснювати експортні операції з товарами. Тобто, для здійснення експортних операцій суб'єкт господарювання має пройти акредитацію в митних органах ДФС, що фактично полягає у підготовці заяви встановленої форми та поданні її до відповідної митниці [31].

Далі для організації експорту товару необхідно виконати такі дії (ч. 2 ст. 83 МКУ): подати контролюючому органу необхідні документи на товари. Серед них можуть бути сертифікат якості товару. Для сільськогосподарської продукції (групи 1-25 УКТ ЗЕД) це ще й сертифікат походження товару (EUR-1), фітосанітарний сертифікат, карантинний сертифікат, міжнародний ветеринарний сертифікат; сплатити мито, якщо воно існує (бувають і безмитні режими). Дізнатися про експортні митні ставки, режими вільного експорту, експортний контроль можна, наприклад, за допомогою довідника на порталі QD Professional. Інформація доступна по кодам УКТ ЗЕД; у необхідних випадках отримати дозвіл (ліцензію) у Мінекономіки на проведення зовнішньоекономічної операції [3].

Крім того, експортеру важливо розуміти, що експорт товарів полягає не лише в транспортуванні товарів до інших країн, а й у входженні до іншого правового поля, адже поставки товарів здійснюються у правовому полі двох держав — країни експортера та країни імпортера. З огляду на це, експортер має враховувати норми законодавства країни, до якої планується здійснювати

експорт. Тут необхідно враховувати, що такі вимоги, як правило, відрізняються від встановлених у нашій державі, тож аналізу законодавства країни, до якої планується здійснення експорту, має бути приділено значну увагу.

Отже, для правильної організації експортної діяльності експортеру необхідно не лише знати норми вітчизняного законодавства, що стосуються його товару, а й проаналізувати вимоги країни-імпортера, і вже, залежно від цього, організувати свою діяльність. Крім вимог, законодавством країни-імпортера або міждержавною угодою можуть встановлюватися певні преференції.

Підсумовуючи, на рис. 1.7 побудовано систему нормативно-правового забезпечення зовнішньоекономічної діяльності підприємств, що поєднує вказані види правового забезпечення.

Рис. 1.7 Система нормативно-правового забезпечення зовнішньоекономічної діяльності підприємств

Джерело: складено на основі [49]

РОЗДІЛ 2 ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ОБЛІКУ ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Методика обліку експортних операцій на підприємствах

Система бухгалтерського обліку є основним джерелом інформаційного забезпечення, прийняття ефективних управлінських рішень на підприємствах при здійсненні експортних операцій.

Проблеми теорій і методологій бухгалтерського обліку та звітності зовнішньоекономічної діяльності розглядалися у працях: Б. А. Засадного, Г.Ю. Коблянської, О.С. Гордополова, С.М. Домбровської, Л.О. Кадуріної, І.О. Красілич, В.М. Памуліва, Я.Д. Крупки, М.Д. Чирки, В.О. Новак, І.В. Смірної, І.А. Волкова, І.В. Жиглей, Л.І. Ірхи, Ю.А. Кузьмінського, Н.В. Федькевича.

На рис. 2.1 сформовано основні завданнями обліку експортних операцій.

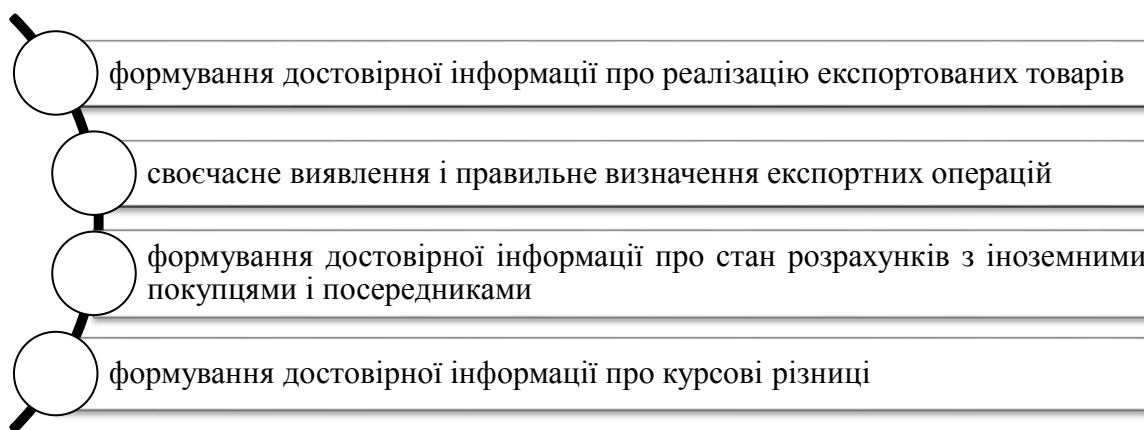

Рис. 2.1 Основні завданнями обліку експортних операцій

Джерело: складено автором

Для дослідження бухгалтерського обліку та аудиту експортних операцій на підприємствах обрано підприємство ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ».

Метінвест – міжнародна вертикально інтегрована гірничо-металургійна група компаній. До структури групи входять видобувні й металургійні підприємства в Україні, Європі та США, а також мережа продажів у всіх основних регіонах світу. Група компаній контролює весь виробничий ланцюжок –

від видобутку руди та вугілля до виробництва напівфабрикатів і готової продукції.

Керуюча компанія Групи Метінвест – ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ», дочірнє підприємство Metinvest B.V. (реєстраційний номер: 24321697; адреса: Gustav Mahlerplein 74 B, 1082MA Amsterdam, The Netherlands). Основні акціонери Metinvest B.V. – Групи SCM і СМАРТ-ХОЛДИНГ, що беруть участь в управлінні компанією на партнерських засадах.

Керівництво активами групи здійснює керуюча компанія групи ТОВ «Метінвест Холдинг», яка здійснює єдине управління підприємствами вугільної, гірничорудної, коксохімічної, металургійної та трубної галузей.

Товариство є юридичною особою, створеною за законодавством України, має відокремлене майна, поточні та інші рахунки в банківських установах, виступає в цивільному обігу від власного імені. Товариство здійснює свою діяльність в межах чинного законодавства України, Статуту, а також внутрішніх положень та інструкцій.

Облікова інформація є основою для прийняття ефективних управлінських рішень у сфері здійснення експортної діяльності. Система управління експортною діяльністю підприємства є комплексом взаємопов'язаних елементів управління, на які покладено реалізацію цілей підприємства на зовнішніх ринках задля максимізації їхнього прибутку. Інформаційне забезпечення експортних операцій, що формується в системі бухгалтерського обліку має значний вплив на якість і ефективність прийнятих управлінських рішень. На рис. 2.2 представлено взаємозв'язок системи управління та підсистеми бухгалтерського обліку ТОВ «Метінвест Холдинг».

На основі цієї моделі менеджменту ТОВ «Метінвест Холдинг» необхідно приймати рішення щодо об'єктів бухгалтерського обліку на основі інформації, яка опрацьована системою бухгалтерського обліку. Організаційну структуру управління експортною діяльністю впливає ряд факторів: розмір підприємства (мале, середнє, велике), яким способом здійснюється експорт, особливості товарів та послуг, обсяг виробництва чи надання послуг, диверсифікація товару/послуги,

діяльність підприємства за сегментами, специфіка іноземних ринків, рівень конкуренції на них.

Рис. 2.2 Взаємозв'язок системи управління та підсистеми бухгалтерського обліку підприємств-експортерів

Джерело: складено автором

Процес реформування української економіки суттєво вплинув на необхідність створення нової методології бухгалтерського обліку, зокрема, обліку експортних операцій. Важливими в цьому відношенні є принципи, викладені в Законі «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». На основі цих принципів формується концепція процесу реалізації та концепція визначення фінансових результатів експортних операцій. Концепція процесу реалізації визначає період, у який слід визнавати дохід, а також порядок визначення суми доходу від продажу. Концепція фінансових результатів полягає в порівнянні доходів та витрат за операціями. Визнання доходів має здійснюватися відповідно до принципу нарахування - доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів. В міжнародних стандартах бухгалтерського обліку також визначено принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності. В Концептуальній основі фінансової звітності та в МСБО 1

«Подання фінансової звітності» є принцип нарахування в бухгалтерському обліку, який ґрунтується на тому, що суб'єкт господарювання визнає такі статті як активи, зобов'язання, власний капітал, дохід та витрати (елементи фінансової звітності) тоді, коли вони відповідають визначенням та критеріям визнання для цих елементів у Концептуальній основі [34; 35]. Проте наведений принцип у міжнародних та національних стандартах описується дещо по-різному, що може спричинити різне його розуміння підприємствами, які здійснюють зовнішньоекономічну діяльність, як наслідок облікова інформація може не відповідати всім якісним характеристикам інформації, а саме зрозумілості, порівнюваності, оперативності та зіставності, які наведені в Концептуальній основі фінансової звітності. Відповідно до міжнародних стандартів принцип нарахування є ширшим поняттям, сфера його дії не лише доходи та витрати як в національних, а також активи, зобов'язання і власний капітал, оцінка яких також здійснюється за зазначеним принципом. Операції повинні бути відображені в обліку відповідно до їх сутності, а не юридичної форми. З огляду на це потрібно визначити критерій і основні принципи визнання доходу.

Визнання доходів регулюється національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку, а саме НП(С)БО 15 «Дохід», МСБО 18 «Дохід», МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» [32; 36; 37].

НП(С)БО 15 визначає доходи як збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу, за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників [32]. А МСБО 18 визначає доходи як валове надходження економічних вигід протягом періоду, що виникає в ході звичайної діяльності суб'єкта господарювання, коли власний капітал зростає в результаті цього надходження [36]. Бачимо, що МСБО 18 не враховує збільшення активу та зменшення зобов'язань, а лише розглядає зростання власного капіталу, що може вплинути на відображення експортних операцій.

Таблиця 2.1

Умови визнання доходу

	Умова визнання доходу з п. 8 НП(С)БО 15	Коли настає виконання
1	покупцеві передаються всі ризики та вигоди, які пов'язані з правом власності на продукцію (товари)	визначається відповідно до базисної умови постачання Інкотермс у контракті, або іншими положенням контракту. Однак правила Інкотермс не регулюють момент переходу права власності. Ними встановлюється лише момент переходу ризиків по цим там іншим умовам поставки Інкотермс та розподіл обов'язків зі страхування та доставки товару
2	підприємство вже не здійснює управління та контроль над активом	момент визначається договором. Це перехід права власності. Як правило, це момент фізичної передачі товару покупцеві чи його представнику (перевізнику). Така думка висловлюється у листі Мінфіну від 03.02.2007 р. № 31-34000-20-10/4345. Також цей момент відповідає нормі ч. 1 ст. 334 ЦКУ: право власності на товар виникає з моменту передання майна, вручення його набувачеві або перевізнику. Первинні документи: коносамент, акт приймання-передачі, міжнародна автомобільна накладна (CMR) або будь-який інший аналогічний документ. Часто дата оформлення даних документів збігається з датою МД. Якщо у договорі взагалі нічого не зазначено, то застосовуємо ч. 1 ст. 334 ЦКУ, тобто дату передачі майна
3	сума доходу та виручки достовірно визначена	виконується в момент підписання договору
4	існує впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигод підприємством	

Джерело: складено на основі [5; 32; 84]

Існують два можливих підходи щодо визнання суб'єктами господарювання доходу від експорту: на дату оформлення МД; на дату дотримання усіх умов визнання доходу за п. 8 НП(С)БО 15 «Дохід».

Підхід, що передбачає в собі аналіз дотримання усіх умов визнання доходу і вимагає дослідження умов контракту та первинних документів по етапам руху товару від експортера до покупця є складнішим та більш правильним з точки зору методології.

Датою визнання доходу треба вважати дату передачі ризиків і вигод – дату

за правилами Інкотермс, які визначені у договорі на поставку. При цьому дата передача ризиків і вигод може бути й після дати фізичної передачі товарів перевізнику. Наприклад, так відбувається в умовах групи D: DAP, DPU (в Інкотермс 2010 це DAP), DDP.

Умова DAP (в Інкотермс 2020 – це DPU) в експортному контракті передбачає передачу ризиків щодо доставки товару у визначене місце, яке вже знаходиться за межами митної території України. Умова DDP взагалі передбачає доставку й передачу ризиків аж на складі покупця. За таких умов дата визнання доходу за п. 8 НП(С)БО 15 «Дохід» настає вже після дати оформлення МД.

Як визначається момент передачі ризиків ілюструє таблиця 2.2.

Таблиця 2.2

Момент передачі ризиків по Інкотермс 2020

Момент	EXW	FCA	FAS	FOB	CFR	CIF	CIP	CPT	DAP	DPU (DAP)	DDP
відвантаження товару з місця знаходження продавця	+										
передача на транспорт		+					+	+			
доставка в порт			+								
навантаження на судно				+	+	+					
доставка до місця призначення									+		
розвантаження на місці призначення										+	
доставка безпосередньо до покупця											+

Джерело: складено на основі [44; 84]

У додатку Н розкрито терміни Інкотермс 2020 та наведено особливості їх застосування. Умови поставок EXW, FCA, CPT, CIP, DAP, DPU і DDP застосовуються для будь-якого виду або видів транспорту. Умови поставок FAS, FOB, CFR і CIF застосовуються для морського та внутрішнього водного транспорту. У додатку М наведено розшифрування згаданих вище умов поставок. Також дані умови поставки можна згрупувати за категоріями: Е – товар

передається на власному складі продавця, F – товар продається перевізникові, С - продавцю необхідно укласти договір перевезення, ризики втрати або ушкодження товару або додаткові витрати після відвантаження не є ризиками продавця, D - продавець несе всі витрати й ризики, пов'язані з доставкою товару до пункту призначення.

Облік та визнання доходів за національними та міжнародними стандартами мають спільні та відмінні риси. Умови визнання доходу від реалізації товарів та надання послуг за НП(С)БО 15 та МСБО 18 є схожими, але у міжнародних стандартах не передбачено критерії невизнання доходу. Проте визнання доходу згідно МСФЗ 15 є більш розширеним та включає певні етапи визнання доходів від договорів з клієнтами:

- 1) визнання відповідного договору;
- 2) визнання окремих зобов'язань щодо виконання договору;
- 3) визначення ціни операції;
- 4) розподіл ціни операції;
- 5) визнання виручки в момент виконання або за ступенем виконання зобов'язань за договором [37].

Також згідно з МСФЗ 15 момент визнання виручки залежить не від переходу ризиків та вигід, а від переходу контролю. Порівнюючи МСФЗ 15 та НП(С)БО 15, то можна визначити проблемні аспекти національного стандарту, що в ньому немає вимог щодо документального підтвердження операцій; не визначено порядок виконання зобов'язань підприємства щодо поставки товарів або надання послуг клієнту відповідно до укладеного договору. Тоді підприємство мало б право на визнання доходу на основі виконання підприємством своїх зобов'язань перед клієнтом згідно укладеним договором.

НП(С)БО 15 передбачає визнання доходу від надання послуг залежно від зі ступеня завершеності операції з надання послуг на кінець звітного періоду та наводить порядок визначення ступеня завершеності операції з надання послуг. У разі неможливості достовірної оцінки результату операції, яка передбачає надання послуг, дохід визнається обсязі, що не перевищує визнані витрати, що підлягають

відшкодуванню.

Відповідно до МСФЗ 15 визнання доходу протягом періоду здійснюється за двома методами: методом оцінки за результатом та методом оцінки за ресурсами. Метод оцінки за результатом полягає у визнанні доходу на основі оцінки вартості товарів або послуг, переданих (наданих) клієнту на кінець відповідного періоду по відношенню до решти товарів або послуг, які повинні бути передані (надані) за договором. Сутність методу оцінки за ресурсами полягає в тому, що дохід визнається на основі витрачених зусиль підприємства або використаних ресурсів, необхідних для виконання зобов'язань за договором по відношенню до очікуваного загального обсягу ресурсів, необхідного для виконання зобов'язань за договором [37].

Підсумувавши, МСФЗ 15 є зручним для використання обліковцями, так як містить практичний покроковий алгоритм дій для визнання доходу та зосереджує увагу на укладеному договорі та супровідних документах здійснених операцій, що свідчать про виконання зобов'язань; містить особливості для різних видів діяльності.

Щодо валютного контролю експортних операцій: 365 кал. днів – це граничний строк розрахунків за договором, тобто термін часу, за який має відбутися його закриття (п. 21 розділу II постанови правління НБУ від 02.01.2019 р. № 5) [41]. Вказаний строк не застосовується щодо операцій, які менші 400 тис. грн; обов'язкового продажу виручки експортерами по контрактах – немає. Вся виручка залишається на рахунку експортера (постанова правління НБУ від 06.02.2019 р. № 35) [84].

При відображенні розрахунків за операціями з експорту на рахунках бухгалтерського обліку (якщо розрахунки здійснювались в іноземній валюті), іноземна валюта переводиться в національну, оскільки підприємства здійснюють облік та складають фінансову звітність у національній валюті України.

Розрахунки в іноземній валюті відображаються в обліку через її перерахування в національну валюту. Такі вимоги викладені в НП(С)БО 21. Таким чином, відповідно до п. 5 НП(С)БО 21 операції в іноземній валюті при

первісному визнанні відображаються у валюті звітності (у гривнях) шляхом перерахунку суми в іноземній валюті на початок дня дати здійснення операцій[33].

Порядок відображення в бухгалтерському обліку експортних операцій залежить від того, що є першою подією – відвантаження товару або отримання попередньої оплати.

Якщо першою подією є відвантаження продукції, то постачальник відображає дохід у розмірі вартості продукції, що продається, за офіційним курсом гривні до іноземної валюти НБУ на цю дату. Ця заборгованість є монетарною статтею, тому перераховується на дату балансу та/або на дату погашення покупцем-нерезидентом. Одночасно розраховуються курсові різниці, отримані при таких операціях. Вони можуть відображатися як у складі доходів (позитивна курсова різниця), так і у складі витрат (від’ємна курсова різниця).

Згідно з НП(С)БО 21 Курсова різниця - різниця між оцінками однакової кількості одиниць іноземної валюти при різних валютних курсах [33].

Курсова різниця, що виникає при експортних операціях є операційною. Відповідно до Інструкції до Плану рахунків для обліку операційних курсових різниць використовують субрахунки 945 «Втрати від операційної курсової різниці» та 714 «Дохід від операційної курсової різниці». Розрахунок курсових різниць здійснюють на дату балансу, залежно від того яку звітність подає підприємство річну чи проміжну. У разі подання річної фінансової звітності розрахунок здійснюється на дату балансу – 31.12, при поданні проміжної фінансової звітності також на дату балансу, оснонього дня кварталу – 31.03, 30.04, 30.09, 31.12.

Розрахунок курсової різниці здійснюється для експортних операцій за формулою: $KP = GO \cdot (K_1 - K_2)$, де K_1 — курс НБУ на дату відвантаження чи дату балансу (залежно від того, яка подія сталася пізніше); K_2 — курс НБУ на дату визначення курсової різниці (на дату балансу чи на дату розрахунків).

НП(С)БО 21 передбачає визначення курсових різниць за монетарними статтями в іноземній валюті:

- на дату балансу;
- на дату здійснення господарської операції в її межах або за всією статтею.

Обліковою політикою має бути затверджений підхід до розрахунку: у межах операції чи за всією статтею.

Курсові різниці спричиняють доходи чи витрати для підприємства. Об'єктом оподаткування податком на прибуток є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до НП(С)БО або МСФЗ, на різниці, які виникають відповідно до ПКУ. Така норма передбачена п.п. 134.1.1 п. 134.1 ст. 134 розділу III ПКУ.

Проте нормами ПКУ не передбачено різниць для коригування фінансового результату до оподаткування на різниці по курсових різницях. Такі операції відображаються згідно з правилами бухгалтерського обліку при формуванні фінансового результату до оподаткування.

У таблиці 2.3 наведено приклади бухгалтерських проведення ТОВ «Метінвест Холдинг», пов'язаних з курсовими різницями.

Таблиця 2.3

Приклади бухгалтерських проведення, пов'язаних з курсовими різницями

№	Зміст господарської операції	Курс для розрахунку	Дт	Кт
1	Відвантажено товар/надано послуги клієнту-нерезиденту	Курс НБУ на дату відвантаження/отримання послуг клієнтом	362	702
2	Відображення доходів від курсової різниці на дату балансу	Курс НБУ на дату балансу є більшим від курсу НБУ на дату експортної операції	362	714
3	Відображення врат від курсових різниць на дату балансу	Курс НБУ на дату балансу є меншим за курс НБУ на дату експортної операції	945	362
4	Отримано оплату від покупця	Курс НБУ на дату оплати	312	362
5	Відображено доходи від курсової різниці на дату оплати	Курс НБУ на дату оплати є більшим за курс НБУ на дату балансу	362	714
6	Відображено витрати від курсової різниці на дату оплати	Курс НБУ на дату оплати є меншим за курс НБУ на дату балансу	945	362

Джерело: складено автором

Підприємства, що складають звітність за міжнародними стандартами для

відображення в обліку валютних операцій використовують МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів».

Згідно з МСБО 21, курсова різниця – це різниця, що є наслідком переведення кількості одиниць однієї валюти в іншу валюту за різними валютними курсами [38].

У МСБО 21 виділено три види валют: функціональну – основну валюту економічного середовища суб'єкта господарювання, іноземну – валюту, відмінну від функціональної валюти, та валюту представлення, в якій сформована фінансова звітність. Міжнародний стандарт передбачає фактори, які підприємство має врахувати за самостійного вибору функціональної валюти, які дають змогу достовірно відобразити вплив операцій, умов та фактів господарської діяльності. Кожну з вибраних валют підприємства повинні відобразити в обліковій політиці. Якщо підприємство має зарубіжні підрозділи, функціональні валюти та валюти звітності яких відрізняються, то в обліковій політиці має бути розкрито інформацію щодо валюти звітності та обґрунтовано таке рішення на основі критеріїв, передбачених у стандарті [53]. НП(С)БО 21 передбачено лише валюту звітності та відмінну від неї іноземну валюту, у якій можуть здійснюватись господарські операції, перерахування всіх операцій у валюту звітності забезпечує виконання такого принципу бухгалтерського обліку як єдиний грошовий вимірник.

Ще одна відмінність між згаданими вище стандартами полягає у визначенні підходу до використання валютного курсу. Міжнародний стандарт не регулює дане питання, тому підприємствам необхідно визначити та затвердити обраний підхід самостійно в обліковій політиці. МСБО 21 пропонує використовувати для перерахунку статей курс, який точніше наближається до фактичного курсу на дату операції. Застосовувати середній курс не прийнятно, якщо на ринку присутні значні коливання валютних курсів. За національним стандартом взагалі не передбачено застосування середнього курсу, НП(С)БО 21 дає чіткі вказівки до застосування офіційного курсу національної валюти до іноземних, встановленого НБУ. Також міжнародний стандарт не класифікує курсові різниці на відміну від

національного.

Якщо перша подія – передоплата, то на момент її отримання, постачальник не відображає дохід від такої операції. Заборгованість перед покупцем-нерезидентом не перераховується на дату балансу, оскільки така заборгованість належить до немонетарних статей.

Експорт послуг відрізняється від експорту товарів таким: підтвердженням надання послуги є акт надання послуг або інший визначений сторонами документ, наприклад оплачений рахунок-фактура (інвойс). Дохід визнається частинами відповідно до пп. 10-14 НП(С)БО 15 «Дохід»; дохід визнається на дату підписання акта та на кожну дату балансу з урахуванням ступеня завершеності операції за вимогами пп. 10-14 НП(С)БО 15 [32].

Для обліку розрахунків з нерезидентами використовується субрахунок 362 «Розрахунки з іноземними покупцями». Якщо дата фактичного відвантаження (передачі) експортованого товару та дата визнання доходу не співпадають, то для обліку таких товарів (продукції) можливе використання субрахунків 287 «Товари в дорозі», 267 «Готова продукція в дорозі», 277 «Продукція сільськогосподарського виробництва в дорозі». Однак їх треба затвердити у наказі про облікову політику.

Реалізація експортної продукції відображається за контрактною вартістю відповідно до базисних умов поставки. При визначенні цієї вартості враховуються облікова вартість та базисні умови доставки. ПДВ та акцизний податок на експортні товари не входять до ціни товару. Додатковими елементами контрактної вартості експортної продукції та експортних товарів є мито, митні збори та транспортні витрати в залежності від базисних умов поставки «Інкотермс-2020» [44].

Бухгалтерський облік в експортера залежить від умов розрахунку із покупцем за товари. Визнання доходу (якщо перша подія – відвантаження товарів) відображається бухгалтерським проведенням:

Дт 362 «Розрахунки з іноземними покупцями»; Кт 702 «Дохід від реалізації товарів».

Витрати, які включені до вартості товарів і визнаються одночасно з доходами від їх продажу відображаються на субрахунку 902 «Собівартість реалізованих товарів».

Витрати, понесені в процесі митного оформлення, оплати послуг з навантаження, страхування, транспортування, відображаються в бухгалтерському обліку на рахунку 93 «Витрати на збут».

У додатку II наведені Приклади бухгалтерських проведення ТОВ «Метінвест Холдинг» з обліку експортних операцій.

Концепція продажу товарів має два аспекти: аспект визнання доходу; аспект визнання витрат. Правильне визначення чистого фінансового результату від продажу протягом звітного періоду вимагає визнання цих двох аспектів у одному звітному періоді. Визначення фінансового результату від експорту товарів відбувається шляхом порівняння доходу звітного періоду від продажу товарів з витратами, понесеними для отримання цих доходів. Дохідний аспект відображає збільшення, а аспект витрат – зменшення матеріального активу. Таким чином, поки не відображено дохід від продажів, а також витрати, пов'язані з експортною операцією (транспортні витрати, митні витрати, страхування тощо), товари не можуть бути списані на експорт [75, с.236].

Списання первісної вартості проданих експортних товарів (собівартості експортної продукції) та накладних витрат, пов'язаних з цією операцією (мити, митний збір, транспортні витрати тощо) в обліку відбувається одночасно з відображенням реалізації [68, с.181].

На рисунку 2.3 розкрито зв'язок між елементами методу бухгалтерського обліку та етапами здійснення експортної діяльності. На всіх етапах реалізації експортних операцій важливу роль відіграє процес документування, який забезпечує достовірність інформації, відображеної на рахунках бухгалтерського обліку, яка трансформується з відповідних первинних документів. Оцінка та калькулювання здійснюються на етапах підготовки та реалізації експорту, забезпечують достовірне калькулювання собівартості експортованих товарів чи послуг. Процес оцінки впливає на відображення доходів та витрат експортної

діяльності підприємства. Експортні операції відображаються на рахунках бухгалтерського обліку на етапі підготовки та реалізації. Звітність складається на підставі зібраної та систематизованої в бухгалтерському обліку інформації і повинна задовільняти потреби управлінців в частині формування якісної та достовірної фінансової і нефінансової інформації.

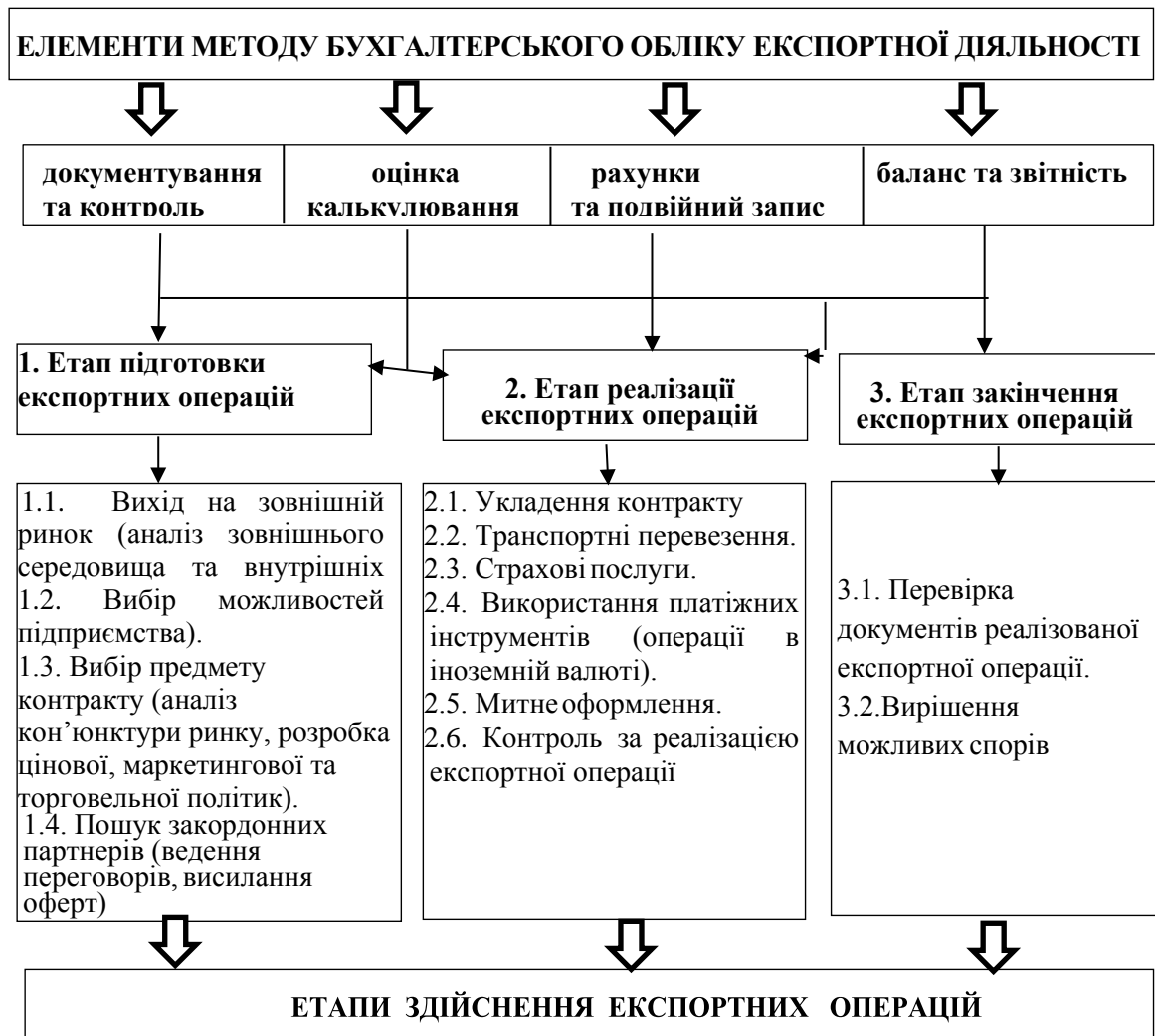

Рис. 2.3 Зв'язок елементів методу бухгалтерського обліку та етапів здійснення експортної діяльності

Джерело: складено автором на основі [51].

Таким чином, основою інформаційної системи підприємств, які здійснюють експортні операції є модель облікової системи, що ґрунтується на обліково-аналітичному забезпеченні для кожного об'єкта бухгалтерського обліку. Першим етапом при моделюванні інформаційної системи бухгалтерського обліку є підготовка облікової політики. Модель облікової системи поєднуватиме різні

модулі інформаційної системи підприємств-експортерів, що дозволить апарату управління ефективно здійснювати внутрішній контроль за експортними операціями.

2.2. Організація ведення обліку і відображення у фінансовій звітності експортних операцій

Облікова політика ТОВ «Метінвест Холдинг» формується з урахуванням принципів повноти, своєчасності, обачності, превалювання сутності над формою, зіставності та раціональності. Для бухгалтерського обліку експортних операцій підприємство користуються Планом рахунків та Інструкцією про його використання, що діють на території України. Робочий План рахунків затверджений наказом керівника про облікову політику, який містить синтетичні та аналітичні рахунки для обліку експортних, валютних операцій. Облікова політика включає методи оцінки активів і зобов'язань в іноземній валюті; порядок здійснення контролю за валютними операціями, класифікацію курсових різниць, порядок їх відображення на рахунках; особливості визнання доходу від експортних операцій певних видів. Аналітичний облік можна здійснювати за окремими операціями, покупцями, контрактами, валютами платежів. Для управлінського обліку доцільно здійснювати синтетичний та аналітичний облік за партіями.

Правильно оформлена документація має велике значення при перевезенні товарів через кордони, адже її відсутність чи неправильне оформлення може призвести до затримок та додаткових витрат, або навіть невиконання замовлення.

Нижче наведено орієнтовний перелік документів, що можуть знадобитися для здійснення процедури митного оформлення (залежатиме від вибраного способу транспортування):

- зовнішньоекономічний договір (зокрема додатки);
- специфікація товару на поставку;
- протокол узгодження ціни (за наявності);

- рахунок-фактура (із вказівкою країни походження товару, умов поставки, номера контракту та ін.);
- залежно від виду транспортування вантажу – накладні CMR, залізничні, авіаційні, поштові накладні;
- пакувальний лист;
- документи, що підтверджують дотримання заходів нетарифного регулювання;
- документи на придбання товару (якщо експортер не є виробником);
- документи, що підтверджують країну походження товару (якщо товар має українське походження);
- дані перевізника (адреса, контактні дані, код ЄДРПОУ);
- дані водія (для авто – копія паспорта водія та технічного паспорта машини, причепа);
- свідоцтво на перевезення вантажів ід митним забезпеченням (за наявності);
- книжка МДП (CARNET TIR – за необхідності);
- книжка АТА (CARNET АТА – за необхідності);
- довідка про транспортні витрати до кордону України від перевізника;
- сертифікати якості, паспорти, технічні описи, креслення на товар (за необхідності) та ін.

Ключову роль у здійсненні експортних операцій відіграє зовнішньоекономічний договір для цілей бухгалтерського обліку як за міжнародними, так і за національними стандартами. На основі нього у сторін виникають права та зобов'язання, ґрунтується подальше здійснення експортних операцій, їх документальне оформлення, тому впливає на правильне відображення в бухгалтерському обліку.

При формуванні договору спеціалістам необхідно зосередити увагу на таких моментах: ціна товару/послуги за одиницю і загальна вартість контракту, валюта контракту (ціни та обсяги постачання можуть зазначатись у специфікаціях); умови, порядок та строки платежів, гарантії виконання сторонами зобов'язань з оплати; термін дії договору (може бути безстроковий та строковий); реквізити

сторін (поштові, платіжні); документування експортних операцій; умови поставок; терміни виконання замовлення/ надання послуги, їхня періодичність; система фінансових санкцій (штрафи, пеня, компенсацій, знижки, надбавки); якісні характеристики товару/послуги.

На рис. 2.4 згруповано первинні документи, що формують чітке уявлення про структуру документування експортно операцій на підприємстві та забезпечать їх оперативний облік.

Рис. 2.4 Первинні документи для оформлення експортних операцій

Джерело: складено на основі [81].

Отже, ми бачимо, що існує велика кількість різноманітних документів, пов'язаних з експортними операціями, що ускладне формування єдиної системи документального забезпечення.

Головним серед первинних документів, який спричиняє податкові наслідки – митна декларація (МД). Митна декларація - заява встановленої форми, в якій особою зазначено митну процедуру, що підлягає застосуванню до товарів, та передбачені законодавством відомості про товари, умови і способи їх

переміщення через митний кордон України та щодо нарахування митних платежів, необхідних для застосування цієї процедури [3].

Митне оформлення - виконання митних формальностей, необхідних для випуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення [3].

Експортна митна декларація (літерний код ЕК) охоплює митні режими вивезення, а саме: експорт, реекспорт, тимчасове вивезення, митний склад. Наприклад, митна декларація з кодом ЕК10АА – це звичайна ВМД на вивезення товару в режимі експорту, ЕК11 свідчить про реекспорт. На подачу МД відводиться 10 днів з дати доставки товарів до митного органу. Якщо товар протягом 30 днів не потрапляє до митного режиму чи на склад тимчасового зберігання, то він переходить у власність Державної митної служби.

Митна декларація несе у собі необхідну інформацію для відображення експортної операції у бухгалтерському обліку: у графі 2 зазначено експортера, у графі 8 – одержувача; у графі 1 зазначається код, на основі якого робимо висновок про режим експорту; у графі 20 – умова поставки, на яку орієнтуємось при визнанні доходів; графи 22-24 дають інформацію про валюту, курс та вартість експортної операції; у графі 28 – фінансові реквізити експортера (якщо здійснюється безоплатний експорт або реекспорт, графа є пустою); у графі 44 міститься інформація про зовнішньоекономічний договір(коди 4000-4319, наприклад, 4100 – для договору купівлю-продаж товару, 4313 – договір оперативного лізингу), інвойс (код 0380), специфікацію, договір з митним брокером (код 4207), документи про походження товару та інші супровідні документи, пов'язані з вивезенням товару; у графі 31 - опис товару та його кількість, включаючи дані про виробника, країну виробництва та торгівельну марку; у графі 33 – код товару; у графі 42 – ціна товару.

У табл. 2.4 наведено організацію документообігу ТОВ «Метінвест Холдинг».

Таблиця 2.4

Організація документообігу ТОВ «Метінвест Холдинг»

Процес	Створення та оформлення документів	Перевірка документів	Обробка документів	Передача документів до архіву
Виконавці	Юридичний відділ	Фінансовий відділ	Фінансовий відділ	Бухгалтер
	Відділ договорів	Матеріальний відділ	Матеріальний відділ	Функціональний менеджер
Період	До 2-х днів з моменту отримання	У момент формування документів	До 3-х днів з моменту надходження	До 2-х тижнів після подання фінансового звіту

Джерело: складено автором

Інвентаризація є важливим процесовим в організації бухгалтерського обліку експортних операцій. Згідно з Положенням про інвентаризацію активів та зобов'язань, кожне підприємство повинно здійснювати інвентаризацію активів і зобов'язань [27]; проте в ньому не розглянуто як об'єкти інвентаризації активи і зобов'язання, вартість яких виражена в іноземній валюті. Разом з тим, у підприємств, які здійснюють експортно-імпорتنі операції виникає постійна потреба у таких процедурах. На рис. 2.5 наведено схему інвентаризації для іноземної валюти, експортних товарів, розрахунків з іноземними покупцями

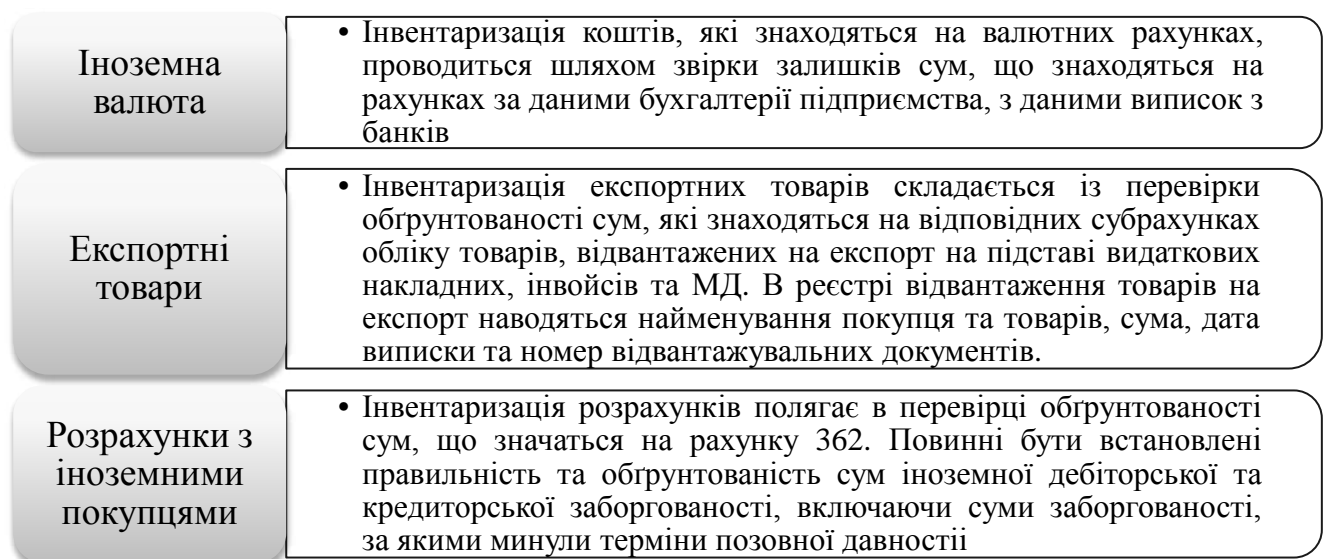

Рис. 2.6 Методика інвентаризації для експортних операцій на підприємствах

Джерело: складено на основі [27; 54].

При проведенні звірки розрахунків з іноземними покупцями розглядається дебіторська заборгованість. Підприємству необхідно скласти акти звірки в іноземній валюті і направляти їх на узгодження контрагентам. При здійсненні інвентаризації розрахунків з покупцями може виявитись, що минув термін позовної давності, тоді їх заносять в окрему довідку, яка додається до акту інвентаризації. В ній вказують назви іноземних дебіторів і кредиторів, суми, причини, дати і підстави виникнення заборгованості, осіб, винних у простроченні і результати врегулювання заборгованості відображають у бухгалтерському і податковому обліку.

У додатку Р узагальнено у вигляді схеми організацію обліку експортних операцій для ТОВ «Метінвест Холдинг».

Інформація бухгалтерського обліку експорту відображається і податковій і статистичній звітності.

Державне статистичне спостереження щодо зовнішньої торгівлі послугами здійснюється за формою № 9-ЗЕЗ (квартальна) "Звіт про експорт (імпорт) послуг", яка містить інформацію, зазначену у відповідних документах управлінського та бухгалтерського обліку (договорах-контрактах між підприємствами партнерами, які здійснюють зовнішньоекономічну діяльність послугами; актах здачі-приймання робіт; банківських валютних рахунках, платіжних вимогах-дорученнях на виконання або одержання послуг; авансових звітах на відрядження; оборотно-сальдових відомостях). Державне статистичне спостереження за формою № 9-ЗЕЗ (квартальна) здійснюється на суцільній основі із квартальною періодичністю. Інформація формується за даними підприємств-юридичних осіб та відокремлених підрозділів юридичних осіб, постійних представництв нерезидентів в Україні, які здійснювали експортно-імпорتنі операції послугами [42].

Експортні операції відображаються у декларації з ПДВ у рядку 2 — у періоді вивезення (тобто датою перетину митного кордону). При цьому вивезення товарів за межі митної території України у режимі експорту має бути підтвержене митною декларацією. Разом з тим, у рядку 5 декларації вказуються,

зокрема, обсяги операцій з постачання товарів/послуг, які відповідно до ст. 196 ПКУ включені до переліку операцій, що не є об'єктом оподаткування. Для платників податку, які заповнюють рядок 5 декларації обов'язковим є подання додатка 5 (Д5).

Центральне міжрегіональне управління ДПС по роботі з великими платниками податків нагадує, що відповідно до підпунктів 3 та 4 п. 3 розд. V Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість, затвердженого наказом МФУ від 28.01.2016 № 21(Порядок № 21), у рядку 2.1 податкової декларації з ПДВ вказуються обсяги операцій з вивезення товарів за межі митної території України, що оподатковуються за нульовою ставкою відповідно до вимог п.п. 195.1.1 п. 195.1 та п. 195.2 ст. 195 ПКУ; у рядку 3 декларації вказуються обсяги постачання товарів/послуг, що оподатковуються за нульовою ставкою відповідно до вимог п.п. 195.1.2, 195.1.3 п. 195.1 ст. 195, п. 211.1 ст. 211 ПКУ та пп. 8 та 75 підрозд. 2 розд. XX ПКУ.

Коригування податкових зобов'язань, крім випадків, передбачених Порядком № 21, відображається у рядках 7 та 8 декларації (підпункт 8 п. 3 розд. V Порядку № 21). При цьому формою декларації з ПДВ та Порядком № 21 не передбачено окремих особливостей відображення сум коригування обсягів операцій з вивезення товарів за межі митної території України, що оподатковуються за нульовою ставкою, та обсягів постачання на митній території України товарів/послуг, що оподатковуються за нульовою ставкою.

Таким чином суми коригування обсягів операцій з вивезення товарів за межі митної території України, що оподатковуються за нульовою ставкою відповідно до вимог п.п. 195.1.1 п. 195.1 та п. 195.2 ст. 195 ПКУ та обсягів постачання товарів/послуг, що оподатковуються за нульовою ставкою відповідно до вимог п.п. 195.1.2, 195.1.3 п. 195.1 ст. 195, п. 211.1 ст. 211 ПКУ та пп. 8 та 75 підрозд. 2 розд. XX ПКУ, відображаються у рядку 7 декларації.

До деяких операцій з експорту товарів не застосовується нульова ставка (вивезення у митному режимі експорту товарів, зазначених у цьому пункті, звільняються від оподаткування ПДВ) згідно п.140.5 пп.140.5.51 ПКУ фінансовий

результат до оподаткування збільшується на суму 30 відсотків вартості товарів, у тому числі необоротних активів, робіт та послуг (крім операцій, визнаних контрольованими відповідно до статті 39 ПКУ), реалізованих на користь:

- нерезидентів зареєстрованих у державах (на територіях), включених до переліку держав (територій), затвердженого КМУ постановою від 27 грудня 2017 р. № 1045;

- нерезидентів, організаційно-правова форма яких включена до переліку затвердженого КМУ постановою від 4 липня 2017 р. № 480.

Виходячи із вказаного вище, у разі якщо операції з нерезидентом, держава реєстрації якого включена до Переліку від 27.12.2017 № 1045 та його організаційно-правова форма внесена до Переліку від 04.07.2017 № 480, не досягають критеріїв контрольованості встановлених встановленим пп.39.2.1.7 пп.39.2.1 п.39.2 ст.39, то платник податку на прибуток повинен збільшити фінансовий результат до оподаткування на 30 відсотків вартості реалізованих товарів (робіт, послуг) відповідно до вимог п.п. 140.5.51 п. 140.5 ст. 140 ПКУ або підтвердити суму таких доходів за цінами, визначеними за принципом “витягнутої руки” відповідно до процедури, встановленої ст. 39 ПКУ, але без подання звіту. Основні засади щодо державного регулювання трансфертного ціноутворення в Україні визначені статтею 39 ПКУ.

Коригування фінансового результату до оподаткування відповідно до вимог пп. 140.5.51 п. 140.5 ст. 140 ПКУ здійснюється за однією із ознак та відображається або в рядку 3.1.7, або в рядку 3.1.7.1 додатку РІ до декларації з податку на прибуток. При цьому, у разі віднесення підприємства-нерезидента одночасно до Переліку № 1045 та Переліків № 480 коригування фінансового результату до оподаткування відповідно до вимог пп. 140.5.51 п. 140.5 ст. 140 Кодексу за цією операцією здійснюється за однією із ознак та відображається або в рядку 3.1.7, або в рядку 3.1.7.1 додатка РІ до податкової декларації з податку на прибуток підприємств (на вибір платника податку).

Таким чином, оскільки вартісні критерії контрольованих операцій встановлюються у рахунку на рік, рішення про не збільшення фінансового

результату відповідно пп.140.5.51 п.140.5 ст. 140 ПКУ приймається платником податків, який не здійснював контрольовані операції, лише за підсумками відповідного податкового (звітного) року.

У випадку не підтвердження платником податків суми витрат за цінами, визначеними за принципом “витягнутої руки” відповідно до процедури, встановленої ст.39 ПКУ та неправомірності заниження показників декларації з податку на прибуток за податковий (звітний) рік контролюючим органом, згідно пп.140.5.51 п.140.5 ст. 140 ПКУ може бути збільшено фінансовий результат до оподаткування та застосовано штрафну санкцію згідно з п.123.2 ст.123 ПКУ, з урахуванням обмежень визначених п.521 ст.52 підрозділу 10 розділу XX КУ.

Також інформація про дебіторську заборгованість зазначається у формі № 5 «Примітки до річної фінансової звітності», можливо було б доцільним у цій формі деталізувати інформацію по дебіторській заборгованості в іноземній валюті для цілей управлінського обліку, що дозволило б виокремити залишки по іноземних заборгованостях, що також забезпечило б функцію внутрішнього контролю.

2.3. Порядок оподаткування експортних операцій підприємства

При здійсненні операцій з експорту товарів, робіт, послуг базою оподаткування ПДВ є договірна (контрактна) вартість таких товарів, зазначена в митній декларації, оформленій відповідно до вимог Митного кодексу України [4].

Об'єктом оподаткування є операції з експорту товарів за межі митної території України та надання послуг (виконання робіт) за межами митної території України [68, с.181].

Згідно ст. 195 ПКУ операції, що підлягають оподаткуванню за нульовою ставкою:

- вивезення товарів за межі митної території України:

а) у митному режимі експорту;

б) у митному режимі реекспорту, якщо товари поміщені у такий режим відповідно до пунктів 3 (щодо товарів у вигляді продуктів їх переробки) та 5 частини першої статті 86 Митного кодексу України;

- в) у митному режимі безмитної торгівлі;
- г) у митному режимі вільної митної зони.

Товари вважаються вивезеними за межі митної території України, якщо таке вивезення підтверджене в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, митною декларацією, оформленою відповідно до вимог Митного кодексу України[4].

Згідно ст. 196 ПКУ не є об'єктом оподаткування операції з:

- ввезення на митну територію України, вивезення за межі митної території України незалежно від обраного митного режиму товарів, митна вартість яких не перевищує еквівалент 150 євро [4].

Як наслідок застосування нульової ставки при експорті може з'являтися від'ємне значення ПДВ. Це дає право на відшкодування ПДВ з боку держави. Врахувати слід таке: дата виникнення податкового зобов'язання (нульового) – дата оформлення МД (пп. «б» п. 187.1 ПКУ). Такою датою є дата завершення процедури митного оформлення і саме на цю дату виникають ПДВ-зобов'язання, що доводить наявність на всіх аркушах відбитки особистої номерної печатки посадової особи митного органу. Якщо МД електронна, то вона має бути перетворена у візуальну форму (індивідуальна податкова консультація ДФС від 05.04.2019 р. № 1467/6/99-99-15-03-02-15/ІПК). Якщо дата оформлення МД та дата фактичного вивезення товару не збігається, то все одно датою виникнення податкового зобов'язання є дата оформлення МД, що підтверджує факт перетину митного кордону (індивідуальна податкова консультація від 14.09.2020 р. № 3843/ІПК/99-00-05-06-02-06); правило першої події – не застосовується; податкова накладна складається на дату виникнення податкового зобов'язання та реєструється у загальній терміні, тобто на дату оформлення митної декларації.

Також отримання авансу від нерезидента не потребує оформлення податкової накладної та не призводить до податкового зобов'язання з ПДВ база оподаткування – договірна (контрактна) вартість, яка зазначена у МД (п. 189.17 ПКУ); ставка ПДВ 0% застосовується до всієї суми операції навіть якщо ціна експорту нижча за ціну придбання товару (узагальнююча консультація, наказ

Мінфіну від 03.08.2018 р. № 673); експортна «нульова» податкова накладна має умовний індивідуальний податковий номер покупця «300000000000», податковий номер покупця не заповнюється, податкова накладна не видається покупцю (тип причини «07»), код ставки ПДВ «901»; дата складання експортної податкової накладної – дата оформлення МД, а не дату фактичного перетину кордону (роз'яснення ДПС 101.06 ЗІР, ІПК ДФС від 16.01.2019 р. № 179/6/99-15-03-02-15/ІПК); курс гривні для складання експортної податкової накладної – курс НБУ на дату оформлення МД (роз'яснення ДПС 101.09 ЗІР) [4].

Щодо ПДВ при експорті послуг, то все залежить від типу послуг та місця їхнього надання, що показано у табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Оподаткування ПДВ деяких експортних послуг

Приклади деяких експортних послуг	Місце постачання	Ставка ПДВ	Посилання на ПКУ
Послуги пов'язані з рухомим майном			
експентиза та оцінка майна, перевезення пасажирів, виконання ремонтних робіт	на території України	20%	пп 186.2.1
	за межами	не обкладаються	
Послуги пов'язані з нерухомим майном			
послуги з проведення будівельних робіт	на території України	20%	пп 186.2.2
	за межами	не обкладаються	
Вийняткові послуги			
рекламні послуги; консультаційні послуги, юридичні послуги, аудиторські послуги; розробка програмного забезпечення та надання послуг у сфері інформатизації; телекомунікаційні послуги; транспортно-експедиторські послуги	місце, де отримувач зареєстрований	не обкладаються	п. 186.3

Джерело: складено на основі [4; 84]

Щодо податку на прибуток 18% нарахування здійснюються за даними бухгалтерського обліку.

Якщо підприємство здійснює експорт підакцизних товарів за іноземну валюту, придбавши перед цим дані товари за цінами, в які було включено акцизний податок, то суми такого акцизного податку відшкодовуються

підприємству (виходячи з митної вартості та пропорційно до суми іноземної валюти, яка надійшла на його рахунок). Але сума такого відшкодування має бути не більша суми акцизного податку, який був сплачений до бюджету виробником або постачальником цього товару (якщо не закінчився річний строк з дня надходження сум податку до бюджету). Повернення здійснюється фінансовими органами за даними податкових органів після подання письмової заяви із підтверджуючими документами.

Якщо підприємство закуповує товари для здійснення експортної операції та продає їх за іноземну валюту, ціна покупки цих товарів складається з купівельної вартості, за вирахуванням ПДВ та акцизного податку.

Облік ПДВ при експорті практично зводиться до обліку суми нарахованого податкового кредиту. Потім, виходячи з даних бухгалтерського обліку, визначається сума експортного відшкодування, тобто сума ПДВ, сплачена постачальнику у складі ціни ТМЦ, які підприємство використовувало у виробництві експортної продукції або безпосередньо експортувала.

Згідно МКУ вивізне мито встановлюється законом на українські товари, що вивозяться за межі митної території України. Об'єктами оподаткування митом є: товари, митна вартість яких перевищує еквівалент 150 євро, що ввозяться на митну територію України або вивозяться за межі митної території України [3].

При експорті вивізне мито нараховується і сплачується відповідно до ст. 273, частини сьомої ст. 280 та частини четвертої ст. 286 МКУ. Ставки вивізного мита на українські товари, що вивозяться за межі митної території України, встановлюються окремими законами.

При реекспорті вивізне мито не сплачується відповідно до п. 2 частини першої ст. 283 та абзацу першого частини п'ятої ст. 286 МКУ, при дотриманні вимог та обмежень, встановлених главою 16 МКУ.

Законодавство України встановлює вивізне (експортне) мито на відходи та брухт чорних металів, брухт кольорових металів та напівфабрикати з їх використанням, на насіння деяких видів олійних культур, живу худобу та шкіряну сировину.

РОЗДІЛ 3 ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Методика аудиту експортних операцій підприємства

Згідно Закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» метою проведення аудиту є висловлення незалежної думки аудитора про її відповідність в усіх суттєвих аспектах вимогам НП(с)БО, МСФЗ або іншим вимогам [6].

Завданням з обов'язкового аудиту фінансової звітності є надання обґрунтованої впевненості, що приймається і виконується суб'єктом аудиторської діяльності відповідно до вимог Закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» та Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг (МСА) шляхом перевірки фінансової звітності або консолідованої фінансової звітності з метою висловлення незалежної думки аудитора про її відповідність в усіх суттєвих аспектах і відповідність вимогам МСФЗ або НП(С)БО та законів України [6].

Під час аудиту експортних операцій ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» аудитор має встановити:

- чи зазначено в установчих документах підприємства здійснення експортної діяльності, на яких умовах;
- наявність дозволу чи ліцензії на виконання певного виду експортної діяльності;
- наявність та умови застосування валютного рахунку;
- повного документального підтвердження здійснення експортної діяльності (наявність договорів, запрошень, наказів (розпоряджень));
- перевірка відповідності операцій законодавствам держав з урахуванням вимог міжнародних норм та правил ІНКОТЕРМС;
- перевірка достовірності відображення операцій у первинних документах;

- перевірка відображення операцій на рахунках бухгалтерського обліку в цілому, та за етапами проведення операцій;
- перевірка оподаткування операцій;
- правильність відображення експортних операцій в фінансовій та податковій звітності підприємства.

Згідно з МСА 500 «Аудиторські докази» аудитор повинен розробити та виконати процедури аудиту, що за певних обставин відповідають меті отримання прийнятних аудиторських доказів у достатньому обсязі. У процесі розробки і виконання аудиторських процедур аудитор повинен брати до уваги доречність та надійність інформації, що використовуватиметься як аудиторські докази. У процесі розробки тестів заходів контролю та тестів деталей аудитор повинен визначити засоби вибору елементів для тестування, які є ефективними для досягнення мети аудиторської процедури [43].

Аудиторські докази потрібні для обґрунтування думки та звіту аудитора. Докази отримуються аудитором завдяки здійсненню аудиторських процедур, можуть інформацію, отриману із попередніх завдань з аудиту чи процедур контролю якості фірми, тестування бухгалтерських записів.

Для отримання аудиторських доказів аудитор здійснює запити. Запит являє собою пошук фінансової та нефінансової інформації від обізнаних осіб як у самого суб'єкта господарювання, так і за його межами. Запит широко використовується протягом усього аудиту на додаток до інших аудиторських процедур. Запити можуть варіюватися від офіційних письмових запитів до неформальних усних. Оцінка отриманих відповідей є невід'ємною частиною процесу запиту [43].

Аудиторською фірмою здійснювався запит загальної інформації, інформації про основні засоби, запаси, доходи/витрати, контрагентів, а саме: фінансова звітність за 2020 рік, оборотно-сальдові відомості за період з 01.01.2020-31.12.2020, журнал бухгалтерських проводок за період з 01.01.2020 по 31.12.2020, аналіз рахунку 79 за період з 01.01.2020 по 31.12.2020, організаційна структура компанії, що діє протягом 2020 року, копія наказу про облікову політику, який

діяв у 2020 році (з усіма змінами, якщо такі мали місце), копія статуту, який діяв на 31.12.2020, виписка з єдиного державного реєстру юридичних осіб, довідка з єдиного державного реєстру підприємств та організацій України, протоколи зборів засновників, рішення власника (протоколів засідань тих, кого наділено найвищими повноваженнями) за період з 01.01.2020 до дати завершення аудиту, інформація про відповідальну особу (осіб) у структурі управління Компанії, кого наділено найвищими повноваженнями, та якій (яким) слід повідомляти інформацію згідно МСА 260, інформація щодо судових справ станом на 31.12.2020, інформація щодо наявності суттєвих майбутніх контрактів, сума, пов'язаних з ними зобов'язань (в разі наявності таких контрактів), інформація щодо пов'язаних осіб (найменування, природа взаємовідносин), реєстр договорів, які діяли в періоді з 01.01.2020 до 31.12.2020, дати останніх податкових перевірок та висновки Податкової (якщо такі були у 2020 році), звіт про трансферне ціноутворення за 2019 рік, анкетуа "МСА 240 Призначення аудитора", акти звірки з контрагентами згідно переліку, копії декларацій з ПДВ помісячно за період з 01.01.2020 по 31.12.2020 (в т.ч. уточнюючі декларації), відомості нарахування амортизації ОЗ за період з 01.01.2020 по 31.12.2020 з максимальною деталізацією (найменування, інвентарний номер, строк корисного використання, дати надходження та вибуття, способу нарахування амортизації, тощо), оборотно-сальдові відомості по рахунку 10 в розрізі субрахунків, найменувань ОЗ, інвентарних номерів за період з 01.01.2020 по 31.12.2020, інформація щодо реорганізації продакт-лайнів в бізнес-лайни в табличній формі, скан-копії первинних документів, що підтверджують транзакції згідно вибірки, скан-копії договорів відповідно до вибірки, договори з ТОП-5 контрагентів-дебіторів, файл Internal Control Testing, що готується для групи.

Під час перевірки експортних операцій по ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» аудитор складає тест (табл. 3.1.).

Аудитор ознайомлюється з переліком товарів, які експортуються, на його основі формується список товарів, які підпадають під дію дозвільної системи та режим квотування і ліцензування.

Для перевірки порядку здійснення розрахунків у іноземній валюті доцільно надіслати іноземним дебіторам лист-запит із проханням підтвердити чи назвати суму заборгованості, а також підтвердити чи назвати дату її виникнення.

Таблиця 3.1

Тест аудиту експортних операцій по ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ»

з/п	Питання тесту	Відповідь (Так/Ні/інше)
1	Чи мають операції документальне підтвердження, а заборгованість іноземного покупця відображена на законних підставах у національній валюті?	Так
2	Чи забезпечена відповідність сум ПДВ та вартості товарів на експорт?	Так
3	Чи правильно відображено експортні операції, обороти та сальдо в синтетичному та й аналітичному обліку за рахунками?	Так
4	Чи ведеться оперативний контроль за рухом товарів та аналіз причин їх затримки?	Так
5	Чи інвентаризуються товари на експорт у місцях їх зберігання;	Так
6	Чи списуються втрати експортних товарів у межах норм природних втрат на шляхах (етапах) їх руху?	
7	Чи відвантажуються товари відповідно до умов договорів?	Так
8	Чи регулюються суперечки між сторонами особливо у випадках форс-мажорних обставин?	Так
9	Чи часто звіряються розрахунки за заборгованістю?	Так
10	Чи узгоджені банківські операції і рух отриманих коштів з операціями за експортними операціями?	Так

Джерело: складено на основі [66; 71].

Інші види заборгованості можуть вибірково підтверджуватись аудитором. Отримані відповіді аудитором узагальнюються, а результати оформляються відповідним робочим документом. Адже в узагальнюючому документі доцільно відобразити дебіторську заборгованість за видами операцій.

Наступним важливим кроком аудитора є оцінка надійності системи внутрішнього контролю експортних операцій. При оцінці системи внутрішнього контролю аудитор ставить за мету збір достатньої кількості аудиторських доказів для того, щоб у разі, якщо буде вирішено покластись на систему внутрішнього контролю і бухгалтерського обліку, можна буде впевнитись у тому, що зниження передбаченого обсягу аудиторських процедур не вплине на якість аудиту.

На основному етапі аудиту, який проводиться після закінчення звітнього періоду, аудитор здійснює аудиторські процедури щодо перевірки доходів, витрат від експортної діяльності, дебіторської заборгованості у відповідності до встановлених критеріїв оцінки фінансової звітності ТОВ «МЕТІНВСТ ХОЛДИНГ». Визначаючи повноту інформації щодо доходів та витрат від операцій по експорту, аудитору потрібно впевнитись, що вся відвантажена продукція у звітному періоді включена до витрат операційної діяльності підприємства як собівартість реалізованої продукції, що за усіма такими операціями виписані рахунки покупцям, суми реалізації включено до складу доходу від основної діяльності. При цьому рахунки, які не були оплачені, повинні відображатись як дебіторська заборгованість.

У разі перевірки фактичної наявності аудитор має впевнитись у фактичному здійсненні експорту продукції, тобто у фактичному вивезенні продукції за межі митного кордону України, відсутності псевдо-експорту, застосуванню нульової ставки ПДВ шляхом перевірки митних декларацій. Крім того, необхідно переконатись, що відвантажена на експорт продукція залежно від умов поставок ІНКОТЕРМС вважається дійсно реалізованою. За певних умов існує ймовірність того, що продукція, яка відвантажена, але належить продавцю (товар у дорозі в Україні, товар у портах, товар у дорозі за кордоном) помилково включена до реалізації.

Перевіряючи правильність оцінки доходів та витрат аудитору необхідно проконтролювати, чи правильно вони були оцінені відносно до встановленої облікової політики та методологічних засад формування доходів та витрат викладених у НП(С)БО 16 «Витрати» та у НП(С)БО 15 «Доходи».

Інформація, яка необхідна для здійсненні аудиту експортних операцій, можна поділити на два типи: внутрішню та зовнішню. Джерелами зовнішньої інформації є інформаційні ресурси банків, митних органів, інформація про грошово-кредитну політику держави, галузева інформація, характеристика контрагента, висновки офіційних державних органів, зовнішніх аудиторів та

інших організацій, уповноважених проводити перевірки, інформація ЗМІ та мережі Інтернет. До джерел внутрішньої інформації відносяться правові документи підприємства (установчі документи, банківські та митні документи), облікова політика підприємства, експортні договори, договори з посередницькими, транспортними, експедиторськими, страховими організаціями, первинні документи (акти, інвойси, товарні накладні, відомості обліку готової продукції та відомості обліку відвантаженої продукції), дані бухгалтерського обліку та звітності та інші.

Оскільки ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» при здійсненні експортних операцій одержує виручку від експорту в іноземній валюті, перед аудитором стоїть необхідність перевірки валютних операцій. Перевірку доцільно здійснювати суцільним способом, бо відображення в обліку валютних операцій часто супроводжується помилками. Аудитором має здійснюватись перевірка усіх валютних рахунків підприємства з попередньою перевіркою залишків на рахунках з виписками банку та за обліковими регістрами, також обороти та залишки в облікових регістрах та записах у Головній книзі. Здійснюючи перевірку валютних операцій, аудитор має враховувати порядок перерахунку балансової вартості валюти та строки розрахунку за валютними операціями. При цьому необхідною є перевірка розрахунків з нерезидентами у напрямку перевірки своєчасності виконання цих розрахунків та порядку використання отриманої та придбаної іноземної валюти.

Оскільки операції експорту пов'язані з високим ступенем ризику, вони мають бути перевірені по суті за кожною господарською операцією. Крім того, при проведенні аудиту експортних операцій аудитору необхідно пам'ятати, що його висновки щодо достовірності здійснених операцій можуть бути помилковими, тобто існує певний аудиторський ризик.

Доцільність проведення тестів контрольних моментів необхідно розглядати з позицій сприйняття аудитором адекватності контролю та економічної ефективності виконання тестів. Зменшення оціночного рівня ризику контролю доцільно здійснювати шляхом таких контрольних тестів: тестування документів,

спостереження та повторна обробка даних. Характер, час та обсяг незалежних аудиторських тестів є функцією суттєвості та ризику. При слабкому внутрішньому контролі певних циклів господарських операцій агрегатні пороги суттєвості щодо подальшого аудиторського коригування мають бути встановлені нижче, ніж ті, що застосовуються при сильних внутрішніх контрольних системах. Доцільно використовувати якісний підхід у модифікації характеру та часу аудиторських процедур та кількісний підхід щодо змінювання обсягу процедур. Ризик контролю впливає на ризик невиявлення, обумовлюючи кількість належних до збору аудиторських доказів [55].

При визначеню розміру прийнятного аудиторського ризику експортних операцій аудитору слід виходити з високої оцінки внутрішньогосподарського ризику та ризику контролю, а також низької оцінки ризику не виявлення.

Перевірку ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» здійснювала ТОВ «АУДИТОРСЬКА ФІРМА «КАПІТАЛ ГРАНД», яка оцінювала внутрішньогосподарський ризик та ризику контролю 80%, а ризик не виявлення - 5%. Аудиторський ризик ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» $0,8 * 0,8 * 0,05 = 0,032$, або 3,2%. Тобто аудиторська перевірка експортних операцій ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» була проведена належним чином.

На наступному етапі особливу увагу аудитор повинен приділити оцінці монетарних статей балансу ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ», що пов'язані з експортними операціями і підлягали перерахунку у зв'язку зі зміною курсу іноземних валют, а також включення цих сум до інших операційних доходів та витрат.

Аудитор перевіряє правдивість, точність відображення на дату складання фінансової звітності доходів, витрат, дебіторської заборгованості у Балансі (Звіті про фінансовий стан), Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) та Примітках до річної фінансової звітності. При аудиті експортних операцій аудитор має визначитись чи містить фінансова звітність суттєві помилки при відображенні цих операцій (помилки у відображенні доходів та витрат,

дебіторської заборгованості та інших статей).

У процесі здійснення аудиторської перевірки експортних операцій потрібно звертати увагу на такі види порушень, що можуть вплинути на спотворення звітності:

- експортні товари недостовірно чи не повною мірою підлягали митному оформленню;
- підробка супровідних документів експортером при вивезенні експортних товарів;
- вивіз експортером матеріальних цінностей через митну територію України без проходження митного контролю;
- неправомірне звільнення від митних платежів чи їх заниження;
- несплата митних платежів у визначений термін;
- неправильне відображення експортних операцій на рахунках бухгалтерського обліку;
- переоцінка немонетарних статей, а саме дебіторської заборгованості.

Існують складні випадки, а саме, коли сума господарської операції містить одночасно як елемент валютної операції, (тобто виникнення валютної статті балансу), так і балансуєщої операції (погашення існуючої валютної статті), вона має бути розділена на дві (або ж і більше, якщо це необхідно) частини, кожна з яких обліковується за своїм курсом [47].

Оскільки операції з розрахунками в іноземній валюті часто пов'язані одночасно з виконанням митних процедур, поширеною, хоча й помилковою практикою буває визначення дати операцій за датою, що зазначена в митній декларації (МД), якою оформлюється експорт товарів. Датою здійснення операцій з товарами, є дата переходу права власності на товари від постачальника до покупця, відповідно умовам укладеного договору, що визначаються за правилами Інкотермс. Особливу увагу слід приділяти визначенню дати операції, коли вона припадає на період зміни звітних періодів [46].

Також помилкою може бути переоцінка активів, придбаних за валюту, при зміні обмінного курсу. Наприклад, курсова різниця за несплаченою частиною

поставки, що виникає після отримання товарів від постачальника, відноситься на збільшення або зменшення балансової вартості цих товарів, що є помилкою. Інколи таким же чином намагаються коригувати доходи від реалізацій внаслідок переоцінки дебіторської заборгованості покупця.

Збираючи загальні відомості щодо виникнення доходів та витрат у процесі реалізації продукції на експорт, обліку дебіторської заборгованості за іноземними покупцями, правильності її оцінки, аудитору потрібно визначити мінімальний перелік інформаційного забезпечення, яке має бути надане клієнту або отримане самим аудитором, або його асистентом у ході опитування, спостереження, документальної перевірки у процесі здійснення аудиту.

Таким чином, аудиторська перевірка експортних операцій є важким і трудомістким процесом. Для підприємств, що здійснюють експортну діяльність, однією з складових успішного функціонування є аудит експортних операцій, який включає у себе перевірку великої кількості документації та має на меті підтвердження достовірності бухгалтерського обліку, його раціональності та ефективності у сфері експортних та валютних операцій, правильності їх оподаткування і відображення у фінансовій звітності, відповідності чинному законодавству та міжнародним стандартам.

3.2. Організація аудиту експортних операцій підприємства

Аудит експортних операцій проводиться на підставі договору між аудитором (аудиторською фірмою) та замовником. У договорі на проведення аудиту передбачається предмет і термін перевірки, обсяг аудиторських послуг, розмір та умови оплати, відповідальність сторін.

Аудит здійснюється незалежними особами (аудиторами), аудиторськими фірмами, уповноваженими суб'єктами господарювання на його проведення.

Для досягнення мети, що визначена, аудитор має дотримуватись принципів професійної етики.

Аудит слід проводити відповідно до законодавчих та нормативних актів:

- Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII [6];
- Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2016–2017 років (МСА) [43];
- Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99р № 996-XIV [7];
- Положення по інвентаризації активів та зобов'язань: Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014р. № 879 [27];
- Інструкції про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу та зобов'язань господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Мінфіну України від 30.11.1999 р. № 291 [29];
- Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Мнфіну України від 30.11.1999р. № 291 [29];
- Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Мінфіну України від 24.05. 1995р. № 88 [39];
- Міжнародних правил ІНКОТЕРМС 2020, прийняті Міжнародною Торговою Палатою [44];
- НП(С)БО, МСБО та МСФЗ.

Ці нормативно-правові акти поширюються на всіх юридичних осіб, створених відповідно до законодавства України, незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності, а також на представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які зобов'язані вести бухгалтерський облік та подавати фінансову звітність згідно з чинним законодавством.

Аудит експортних операцій характеризується низкою особливостей, що впливає на його значення у загальній структурі аудиту, а саме:

- виникнення особливих статей витрат при здійсненні експортних операцій, що можуть бути об'єктом аудиту;

- здійснення розрахунків в іноземній валюті, внаслідок чого необхідне відображення курсових різниць;
- тривалий проміжок часу між укладенням договору та постачанням товару, між отриманням авансу та остаточним розрахунком за договорами;
- особливі вимоги податкового законодавства щодо оподаткування експортних операцій [71].

Метою аудиту експортних операцій суб'єкта господарювання є перевірка достовірності даних бухгалтерського обліку експортних операцій та їх відображення у фінансовій звітності, результатом якої є надання рекомендацій щодо усунення виявлених порушень чи неточностей для ефективного управління ресурсами у сфері експортної діяльності.

До істотних умов аудиту експортної діяльності підприємства слід відносити:

- мету аудиту експортних операцій;
- відповідальність керівництва підприємства за бухгалтерське відображення операцій з експорту та за складання відповідної бухгалтерської (фінансової) звітності;
- обсяг аудиту зовнішньоекономічної діяльності;
- форму звітів за результатами перевірки;
- існування ризику не виявлення навіть істотних помилок як в бухгалтерському обліку, так і під час внутрішнього контролю;
- вимоги вільного доступу до усіх бухгалтерських записів, документації та будь-якої іншої інформації, що необхідна для здійснення аудиту експортних операцій.

Для успішного проведення перевірки аудиторю потрібно чітко спланувати свою роботу, що дасть йому можливість одержати достатню кількість інформації про стан справ підприємства, допоможе дати обґрунтований висновок про його діяльність.

Під аудиту експортних операцій потрібно отримати всю необхідну інформацію для загального знайомства з підприємством, у тому числі загальні дані щодо реалізації продукції на експорт, дебіторської заборгованості за експортними операціями.

Аудитор має визначити загальну стратегію аудиту, яка б установлювала обсяг, час і напрям аудиту, а також спрямовувала розробку плану аудиту [43].

Процес планування передбачає складання загальної стратегії аудиту та плану аудиту.

Визначаючи загальну стратегію аудиту, аудитор має:

- виявити характеристики завдання, які визначатимуть його обсяг;
- встановити звітні цілі завдання для планування часу аудиту та характеру необхідного повідомлення інформації;
- розглянути чинники, які з погляду професійного судження аудитора є важливими для спрямування зусиль команди із завдання;
- розглянути результати діяльності, що передують завданню, та, якщо це застосовно, чи є належними знання суб'єкта господарювання за результатами виконання інших завдань партнером із завдання;
- уточнити характер, час та обсяг ресурсів, необхідних для виконання завдання [43].

Аудитор має розробити план аудиту з описом:

- характеру, часу та обсягу запланованих процедур оцінювання ризиків, як визначено у МСА 315;

- характеру, часу та обсягу запланованих подальших аудиторських процедур на рівні твердження, як визначено у МСА 3305 ;

- інших запланованих аудиторських процедур, які слід виконати для дотримання вимог МСА під час виконання завдання.

Стратегія аудиту ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» має загальний характер без деталізації процедур проведення перевірки (табл. 3.2). Для її виконання за

конкретним об'єктом аудитор повинен підготувати в письмовій формі план аудиту з визначенням конкретних процедур та доказів для кожного завдання.

Таблиця 3.2

Стратерія аудиту експортних операцій

№ з/п	Завдання	Термін проведення	Виконавець	Примітки
1	Ознайомлення з підприємством та перевірка системи внутрішнього контролю			
2	Контроль наявності, якості та реєстрації: укладених договорів			
3	Документальна перевірка оформлення експортних операцій			
4	Перевірка дотримання правильності відображення в обліку експортних операцій			
5	Перевірка правильності відображення в обліку сплачених мита, митних зборів, ПДВ, а також правильності їх обчислення			
6	З'ясування правильності обліку курсових різниць			
7	Перевірка правильності відображення експортних операцій у фінансовій та статистичній звітності			
8	Складання та підготовка аудиторського висновку щодо проведеної перевірки експортних операцій підприємства			
9	Ознайомлення з результатами перевірки працівників адміністративно-управлінського персоналу та затвердження робочих документів			

Джерело: складено на основі [79]

План аудиту - це деталізований перелік аудиторських процедур для виконання завдання. План має бути настільки детальний, щоб можна було використовувати його як інструкцію для виконавців аудиту, які беруть участь у перевірці. План також є засобом контролю за роботою виконавців аудиту.

У додатку Л запропоновано план аудиту експортних операцій ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ».

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» приділяє значну роль системі внутрішнього контролю. На підприємстві сформовано Аудиторський і фінансовий

комітет, завданнями яких є аналіз експортної діяльності, надання підтримки службі внутрішнього аудиту групи, відбір аудиторських фірм для здійснення зовнішнього аудиту, співпраця із зовнішніми аудиторами, аналіз системи внутрішнього контролю групи та процедур управління ризиками, аналіз та системи внутрішнього аудиту, контроль за дотриманням законодавства та стандартів ведення господарської діяльності.

Також однією із служб ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» є Дирекція з внутрішнього аудиту, яка забезпечує розробку та впровадження уніфікованої методології управління ризиками, здійснює моніторинг ефективності управління виявленими ризиками.

Отже, підприємство підтримує стабільну систему внутрішнього контролю, яка включає в себе регулярну перевірку фінансових, операційних та інших контролів, а також аналіз управління ризиками. Керівники несуть відповідальність за розробку і підтримку ефективної системи внутрішнього контролю для достатньої впевненості в тому, що мети контролів досягнуто.

Ефективний внутрішній контроль свідчить про те, що експортні операції відповідають встановленим принципам і прийнятим рішенням; відображені у фінансовому обліку та фінансовій звітності; розкрито інформацію у примітках до фінансової звітності; відсутнє неефективне витрачання ресурсів, їх нецільове використання.

Функція внутрішнього аудиту перевіряє достовірність та надійність усіх даних, які отримує від бізнес-підрозділів. Компанія здійснює заходи щодо мінімізації ризиків, пов'язаних з недотриманням правил ділової поведінки.

Метінвест проводить внутрішні аудити з метою контролю й оцінки ефективності закупівель. За результатами аудиту формуються зауваження щодо підвищення ефективності ланцюга постачання для розгляду менеджментом і впроваджуються відповідні заходи. Аудити дають змогу здійснювати подальший моніторинг виконання наданих рекомендацій. Останній масштабний внутрішній аудит пройшов у 2019 році. За його результатами розроблено план заходів, спрямованих на мінімізацію ризиків шахрайства, корупції та внутрішньої

невідповідності. У 2020 році актуалізували регламентаційні документи, ввели ротачію високоризикових позицій, запровадили додатковий контроль на етапах вибору постачальників та перевірку цінової політики постачальників відповідно до ринкових бенчмарків.

Для розуміння свого поточного рівня інформаційної безпеки і визначення пріоритетів розвитку в цьому напрямі Метінвест систематично проводить внутрішні аудити ефективності функції.

Міжнародний стандарт аудиту (МСА) 610 «Використання роботи внутрішніх аудиторів» зазначає, що знання і досвід відділу внутрішнього аудиту можуть бути джерелом інформації для розуміння зовнішнім аудитором суб'єкта господарювання та його середовища й ідентифікації і оцінювання ризиків суттєвого викривлення [43].

Зовнішні та внутрішні аудиторами можуть ефективно співпрацювати та оцінювати функцію контролю на підприємстві, робота та інформація відділу внутрішнього аудиту може доповнювати роботу зовнішнього аудитора. Зовнішній аудитор має визначити та оцінити необхідність включення результатів діяльності внутрішніх аудиторів для цілей аудиту, проаналізувавши процедури відділу внутрішнього аудиту, об'єктивність та рівень компетентності внутрішніх аудиторів. Як основу для визначення ділянок та обсягу, в якому можна використати роботу відділу внутрішнього аудиту, зовнішній аудитор повинен розглянути характер і обсяг виконаної відділом внутрішнього аудиту, та її доречність для загальної стратегії та плану аудиту.

Аудитор має оцінити зобов'язання органів управління реалізувати ефективну систему управління ризиками. Налагодження ефективної системи управління ризиками та внутрішнього контролю свідчить про спрямованість підприємства на довгострокові стратегії. Підприємство без таких зобов'язань розглядається як таке, що посилює ризик взяття зобов'язань. Зрозуміло, що ризик може бути компенсований шляхом виконання додаткових аудиторських процедур. Проте дослідження показують, що аудитори не можуть завжди виконувати достатню кількість аудиторських процедур для компенсації недоліків

системи внутрішнього контролю [56].

Отже, перед вітчизняними суб'єктами експортних операцій на сучасному інтеграційному етапі є важливим та необхідним вчасне здійснення аудиту цих операцій з метою оптимізації критеріїв довіри закордонних партнерів. Виконання всіх зазначених в плані та програмі процедур та завдань, отримання необхідних доказів дозволить аудитору зробити детальний та якісний аудиторський висновок про дотримання вимог чинного законодавства з обліку та правильності документального оформлення операцій, що стосуються експорту.

3.3. Узагальнення результатів аудиту експортних операцій підприємства та формування робочої документації

Робочі документи аудитора - документи в електронній або паперовій формі та записи в електронній або паперовій формі, зроблені аудитором під час планування, підготовки і надання аудиторських послуг, в яких міститься вся інформація, яку аудитор вважає важливою для правильного виконання перевірки, а також розкриваються використані процедури, тести, отримана інформація і висновки, до яких дійшов аудитор у результаті проведення аудиту [6].

Робочі документи аудитора допомагають планувати, організувати та проводити аудит; контролювати роботу аудиторів; містять аудиторські докази, які одержуються в процесі аудиту для обґрунтування думки аудитора. На рис. 3.1 предсталена схема формування робочої документації аудитора.

Робочі документи аудитора необхідно складати в досить повній та докладній формі, необхідній для забезпечення загального розуміння аудиту. У робочих документах необхідно відобразити таку інформацію: про планування аудиту; характер, часові межі та обсяги виконаних аудиторських процедур; результати виконаних процедур; обґрунтування суттєвих питань, з яких аудитору необхідно висловити свою думку та

прийти до аудиторського висновку; висновки, зроблені на основі одержаних аудитором доказів.

Обсяг і зміст робочих документів значною мірою залежать від професійного досвіду аудитора.

Чинники, які впливають на форму і зміст робочих документів аудитора: характер аудиторського завдання; форма звіту незалежного аудитора; характер і складність бізнесу суб'єкта перевірки; характер і стан системи обліку і внутрішнього контролю; необхідність керувати, доглядати та контролювати (перевіряти) роботу аудитора та його асистентів; конкретні методи та прийоми, які використовує аудитор у процесі перевірки

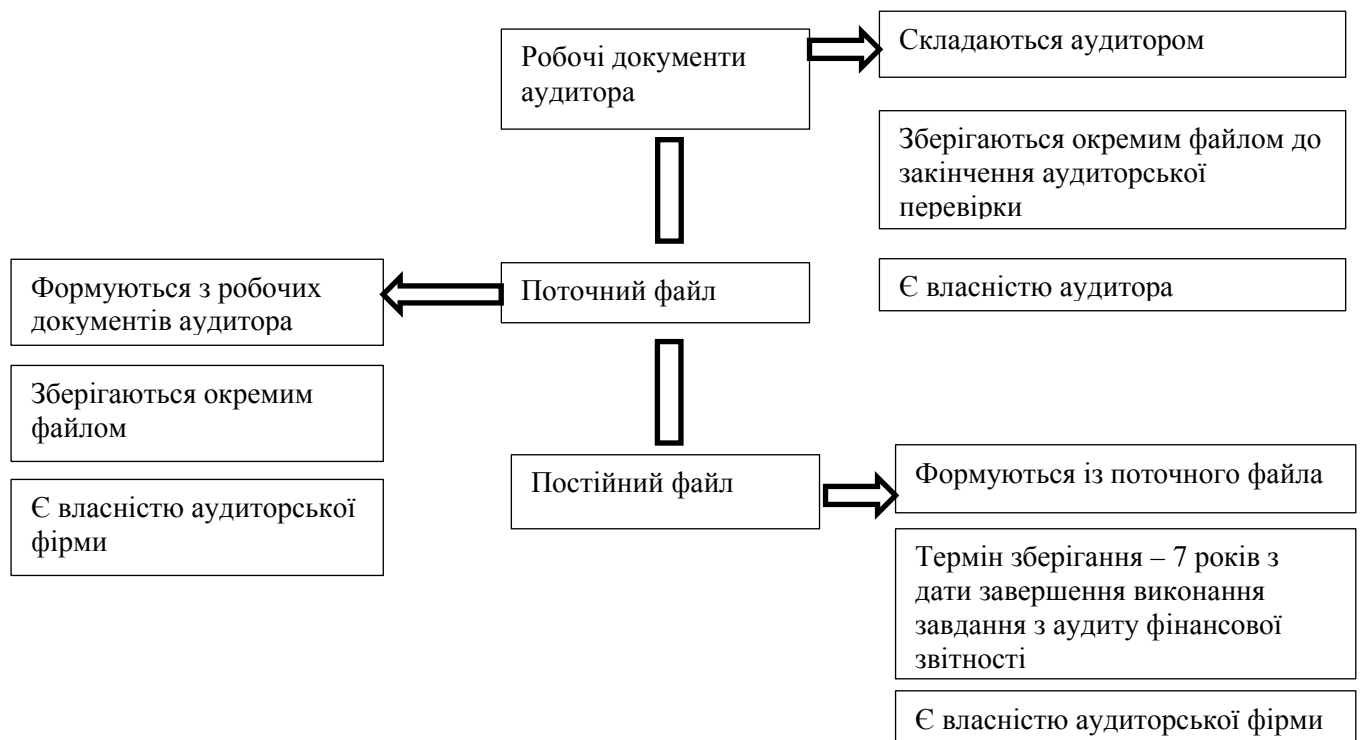

Рис. 3.1 Схема обробки робочої документації аудитора

Джерело: складено на основі [6; 72]

До складу робочих документів аудитора можуть бути включені:

- копії та витяги з установчих та внутрішніх документів суб'єкта господарювання, у тому числі документи, що розкривають організаційно- правову форму та організаційну структуру управління;

- копії та витяги з інших юридичних документів (договорів, угод, контрактів, протоколів засідань, зборів тощо);
- інформація про галузь, економічне і правове середовище діяльності суб'єкта господарювання;
- матеріали про планування аудиту (загальний план і програма аудиту);
- інформація про дослідження системи обліку і внутрішнього контролю (описи, схеми, тести);
- документи оцінки аудиторського ризику та його складових;
- аналітичні матеріали господарських операцій і залишків на рахунках; матеріали аналізу важливих показників і тенденцій економічної діяльності;
- записи про характер, дати та обсяги проведених аудитором процедур та їх результати;
- матеріали, які б свідчили про те, що робота, яку виконували асистенти та спеціалісти, контролювалась аудитором;
- записи про виконання і час проведених процедур;
- інформація про роботу, яка виконувалась іншими аудитором;
- записи, документи, листування, обговорення із замовником і виконавцями окремих питань;
- копії фінансової та іншої звітності, бухгалтерських документів;
- висновки аудитора за результатами аудиту та рекомендації для клієнта.

Після проведення аудиту оформлені належним чином робочі документи залишаються в аудитора. У зв'язку з необхідністю дотримання принципу конфіденційності одержаної в процесі аудиту інформації та інших принципів аудиту аудитор не має права розголошувати зміст робочих документів, використовувати їх в особистих (крім їх прямого призначення) цілях. Разом з тим аудитор повинен забезпечити надійне зберігання робочих документів, які не можуть бути вилученими, крім випадків, передбачених законодавством.

Робочі документи аудитора мають бути остаточно сформовані і передані на зберігання не пізніше ніж через 60 днів з дня підписання аудиторського звіту. Суб'єкт аудиторської діяльності зберігає робочі документи та всі звіти протягом щонайменше семи років з дати завершення виконання завдання з аудиту фінансової звітності або їх створення, якщо виконання завдання з аудиту фінансової звітності не було завершено [6].

Одне з основних місць в переліку робочої документації аудитора займають документи по вивченню системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю, до яких належать тести внутрішнього контролю.

Підсумкові документи (підсумкова документація) являють собою офіційні документи аудитора, які передаються замовнику за результатами проведення аудиту та виконання інших аудиторських послуг. Основою для підготовки підсумкових документів є аудиторсью докази, одержані аудитором у процесі аудиту і систематизовані в його робочих документах.

Аудитор повинен сформулювати думку щодо того, чи фінансова звітність складена у всіх суттєвих аспектах відповідно до застосовної концептуальної основи фінансового звітування. Для того щоб сформулювати таку думку, аудитор повинен визначити, чи отримав він обґрунтовану впевненість щодо відсутності у фінансовій звітності в цілому суттєвих викривлень унаслідок шахрайства або помилки. Такий висновок повинен враховувати:

- висновок аудитора відповідно до МСА 330 щодо того, чи були отримані прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі;
- висновок аудитора відповідно до МСА 450 щодо суттєвості не виправлених викривлень;
- оцінювання, що вимагаються параграфами 12–15 МСА 700.

Звіт аудитора надається у письмовому вигляді. Звіт аудитора включає такі елементи [43]:

- назва (чітко вказує на те, що це є звіт незалежного аудитора);
- адресат (кому адресується залежно від завдання);

- Перший розділ звіту - «Думка» (вказувати суб'єкт господарювання, фінансова звітність якого підлягала аудиту; зазначати, що фінансова звітність підлягала аудиту; вказувати дату або період, за який складено кожен фінансовий звіт);
- розділ «Основа для думки» (вказується, що аудит було проведено у відповідності до МСА; містить твердження, що аудитор є незалежним від суб'єкта господарювання відповідно до застосовних до аудиту етичних вимог, містити посилання на Кодекс етики професійних бухгалтерів; зазначається, що аудиторські докази є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для висловлення думки аудитора);
- Ключові питання аудиту;
- Інша інформація;
- Відповідальність за фінансову звітність (описує відповідальність управлінського персоналу, визначає хто несе відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування);
- Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності (містить цілі аудитора, вказувати, що викривлення можуть бути наслідком шахрайства чи помилки, зазначатись, що аудитором використовується професійне судження та він дотримується професійного скептицизму протягом усього завдання з аудиту);
- Інша відповідальність щодо звітування;
- Повне ім'я партнера із завдання;
- Підпис аудитора;
- Адреса аудитора;
- Дата звіту аудитора.

Аудиторський звіт є офіційним документом аудитора, в якому він висловлює свою думку про перевірену фінансову звітність. Ця думка є результатом вивчення і оцінки висновків, зроблених на основі одержаних аудиторських доказів. Аудиторський звіт повинен містити чітко сформульовану

думку автора (у письмовій формі) про перевірену фінансову звітність у цілому. Вид аудиторського звіту залежить від типу модифікацій аудиторської думки.

Після проведення аудиту на прикінцевому етапі підсумкові документи, оформлені згідно з нормативними вимогами та умовами договору, передаються замовнику аудиту за актом приймання-передачі.

Звіт аудитора повинен бути датований не раніше від дати, на яку аудитор отримав прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі, на основі яких буде ґрунтуватися думка аудиторів щодо фінансової звітності [43].

ТОВ «Метінвест Холдинг» щорічно проходить обов'язковий фінансовий аудит. Перевірку здійснює ТОВ «АУДИТОРСЬКА ФІРМА «КАПІТАЛ ГРАНД» за досліджуваній період 2019-2020 роки.

Фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан ТОВ «Метінвест Холдинг» станом на 31 грудня 2020 р., його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до МСФЗ та відповідає вимогам законодавства України, що регулює питання бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Аудит було проведено відповідно до МСА.

Отже, аудиторською фірмою було висловлено немодифіковану думку, що свідчить про те, що фінансова звітність складена в усіх суттєвих аспектах відповідно до застосовної концептуальної основи фінансового звітування.

Аудиторська фірма є незалежною по відношенню до ТОВ «Метінвест Холдинг» згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів та етичними вимогами, застосовними в Україні до аудиту фінансової звітності. Аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для думки незалежного аудитора.

Аудитори оцінювали наявність ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності Товариства внаслідок шахрайства відповідно до вимог МСА 240 «Відповідальність аудитора, що стосується шахрайства, при аудиті фінансової звітності». На думку аудитора, такі ризики контролюються Товариством та не мають суттєвого впливу на фінансову звітність в цілому.

Свою господарську діяльність Товариство здійснює за основним видом діяльності з урахуванням вимог, які встановлені в спеціальних дозволах на право здійснення певних операцій діяльності.

За результатами перевірки стану управління Товариства можна зробити висновок: - прийнята та функціонуюча система управління Товариства у повній мірі відповідає вимогам Статуту та чинного законодавства.

Приклади аудиторських звітів за попередні роки наведені у додатках Т-У.

В системі управління підприємств, що здійснюють експортну діяльність важливе місце посідає аудит, завдяки якому поглиблюються контрольні та аналітичні функції менеджменту. Необхідність аудиторської діяльності постійно зростає, особливо для підприємств, які розвиваються, розширюють свою діяльність на іноземні ринки. Аудиторська діяльність формує систему незалежного контролю з метою захисту інтересів користувачів фінансової та нефінансової інформації на етапах експортної діяльності. Проведення аудиту дає змогу оцінити управлінському персоналу рівень та якість виконання поставлених цілей, які сформовані на основі загальної стратегії підприємства та відображають мету діяльності підприємства. Управління ризиками є частиною системи управління. Менеджмент підприємства потребує гарантій того, що ризики є контрольованими на рівні всього підприємства. Аудит дозволяє визначити дійсний фінансовий стан підприємства, дає рекомендації по його покращенню, на його основі можна розробити фінансову стратегію. Тому незалежна позитивна думка про результати діяльності підприємства є важливою для забезпечення ефективного управління ризиками. Так як зовнішніми користувачами інформації щодо аудиторської перевірки підприємства, що здійснює експортні операції є наявні та потенційні іноземні клієнти, звіт незалежного аудитора впливає на розширення та поглиблення експортної діяльності.

ВИСНОВКИ

1. Наявність великої кількості підходів до визначення сутності економічної категорії «експортні операції» вказує на неоднозначність та багатоаспектність даного поняття. Проведений порівняльний аналіз підходів вітчизняних науковців та законодавства України до визначення сутності експорту, експортної діяльності та експортних операцій підприємств вказує на відмінності понять, на його основі можна розглядати експортну діяльність підприємства як процес послідовних етапів, а експортна операція трактується та являє собою комерційну діяльність, пов'язану з продажем і експортом товарів, робіт і послуг для передачі права власності на них іноземному контрагенту. Необхідність удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління експортною діяльністю підприємства зумовлює уточнення класифікації експортних операцій.

2. Пріоритетним напрямком розвитку економіки нашої країни є прискорення розвитку експортної діяльності, взаємовигідних відносин із іноземними партнерами, які повинні базуватися на зростаючому експортному потенціалі України. За результатами проведеного аналізу обсягів та структуру експорту у 2019-2020 роках визначено найбільших експортерів, якими є країни ЄС, США, Китай. До пріоритетних позицій експорту товарів та послуг належать зернові культури, чорні метали, жири та олії тваринного та рослинного походження; послуги трубопровідного транспорту, комп'ютерні послуги. У подальшому очікується поглиблення співпраці з країнами ЄС та США у сфері експорту. На експортну діяльність підприємств впливають воєнних дії, що ведуться РФ на території України, наслідками яких є порушення цілісних ланцюгів постачання, зрив посівної, що призведе до зниження врожайності, блокування портів України, що не дозволяє виконати експортерами своїх зобов'язань, погіршення функціонування світових продовольчих систем. У подальшому можлива переорієнтація експорту від сировинних товарів до переробки її на території України, що стимулюватиме внутрішнє виробництво та певна зміна логістичних напрямів.

3. Законодавчо-нормативне регулювання обліку та аудиту експортних операцій підприємства представлено великим спектром нормативно-правових документів різних рівнів. Система нормативно-правового забезпечення експортної діяльності підприємства поєднує митне, податкове, валютне та облікове законодавство, які впливають на всі етапи здійснення експортних операцій, а також законодавчі норми регулюють питання ліцензування, квотування, заборони експорту товарів. Також експортер має враховувати норми законодавства країни, до якої планується здійснювати експорт. Наразі існують обмеження щодо експорту у зв'язку з дією воєнного стану. У роботі визначено порядок здійснення експортних операцій.

4. Бухгалтерський облік експортних операцій є важливою ділянкою обліку для підприємств-експортерів, тому визначення його методики обліку має важливе значення. Основними завданнями обліку експортних операцій є формування достовірної інформації про реалізацію експортованих товарів, робіт, послуг, своєчасне виявлення і правильне визначення експортних операцій, формування достовірної інформації про стан розрахунків з іноземними покупцями і посередниками та про курсові різниці. Облікова інформація є основою для прийняття ефективних управлінських рішень у сфері здійснення експортної діяльності. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про експортні операції та відображення її у фінансовій звітності регулюються НП(С)БО 15 «Дохід», НП(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів», МСБО 1 «Подання фінансової звітності», МСБО 18 «Дохід», МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами», МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів».

5. Організація бухгалтерського обліку експортних операцій на підприємстві включає в себе зокрема облікову політику, документування, інвентаризацію. На основі дослідження нормативно-правового регулювання облікового відображення експортних операцій визначено особливості формування облікової політики. Облікова політика має включати методи оцінки активів і зобов'язань в іноземній валюті; порядок здійснення контролю за валютними операціями, класифікацію курсових різниць, порядок їх відображення на рахунках; особливості визнання доходу від експортних операцій певних видів.

Процес експортної діяльності супроводжується великим різноманіттям групи первинних документів, що певною мірою може ускладнювати процес їх обробки та відображення інформації в облікових регістрах. Ключову роль у здійсненні експортних операцій відіграє зовнішньоекономічний договір для цілей бухгалтерського обліку як за міжнародними, так і за національними стандартами. Облікова інформація про експортні операції відображається у всіх формах фінансової звітності, податковій та певних формах статистичної звітності.

6. Оподаткування експортних операцій має свою специфіку та потребує детального аналізу норм національного та міжнародного законодавства. Існують особливості та відмінності оподаткування товарів та послуг, які залежать від характеру здійснення експортної діяльності. Особливістю експортної діяльності є від'ємне значення ПДВ у підприємства, яке виникає з різниці між сумою податкового зобов'язання звітного (податкового) періоду та сумою податкового кредиту такого звітного (податкового) періоду, яке при відсутності податкового боргу підлягає бюджетному відшкодуванню. На сьогодні під час воєнного стану відшкодування ПДВ експортерам призупинено.

7. Для реалізації мети аудиторської перевірки аудитором виконуються аудиторські процедури, у процесі їх здійснення отримуються аудиторські докази, найпоширенішою формою яких є запити. Поширеним аудиторським доказом при перевірці експортних операцій є запит підтвердження сум заборгованостей іноземних дебіторів. Аудит експортних операцій включає у себе перевірку великої кількості документації та має на меті підтвердження достовірності бухгалтерського обліку, його раціональності та ефективності у сфері експортних та валютних операцій, правильності їх оподаткування і відображення у фінансовій звітності, відповідності чинному законодавству та міжнародним стандартам. Наведено приклади порушень, які можуть спотворювати звітність.

8. Організація аудиту експортних операцій на ТОВ «Метінвест Холдинг» включає формування загальної стратегії та плану аудиту згідно з МСА. У процесі аудиторської перевірки здійснюється перевірка ефективності систем внутрішнього контролю, зокрема достовірність та надійність усіх даних, які отримує від бізнес-

підрозділів. Дані внутрішнього аудиту можуть слугувати джерелом інформації для зовнішнього аудитора. Особливості аудиту експортної діяльності, як однієї із сфер аудиту зовнішньоекономічної діяльності визначають його місце у загальній структурі аудиту та висувають вимоги до його проведення.

9. Процес аудиторської перевірки супроводжується формуванням робочої документації, яка допомагає планувати, організувати та проводити аудит; контролювати роботу аудиторів; містять аудиторські докази, які одержуються в процесі аудиту для обґрунтування думки аудитора. До результативних документів документів аудиту належить аудиторський звіт, в якому формується основна думка, що містить професійне судження щодо здійсненої перевірки. Результатом проведення обов'язкового аудиту ТОВ «Метінвест Холдинг» є звіт незалежного аудитора. Аналіз аудиторського звіту ТОВ «Метінвест Холдинг» 2020 року свідчить про висновлення аудиторською фірмою немодифікованої думки, а саме що фінансова звітність складена в усіх суттєвих аспектах відповідно до застосованої концептуальної основи фінансового звітування. Аудит посідає важливе місце в системі управління, завдяки ньому поглиблюються контрольні та аналітичні функції менеджменту. Необхідність аудиторської діяльності постійно зростає та формує систему незалежного контролю з метою захисту інтересів користувачів фінансової та нефінансової інформації на етапах експортної діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України: Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Господарський кодекс України: Закон від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Митний кодекс України: Закон від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
4. Податковий кодекс України: Закон № 2755-VI від 02.12.2010 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
5. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. – К., 2003.
6. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
7. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
8. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>
9. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>
10. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон від 02.03.2015 № 222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19>
11. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>
12. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
13. Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності: Закон України від 23.12.1998 № 351-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/351-14#Text>
14. Про Митний тариф України: Закон України; Тариф від 04.06.2020 № 674-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-20#Text>

15. Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту: Закон України від 20.12.2016 № 1792-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1792-19#Text>
16. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією та експортом лісоматеріалів: Закон України від 08.09.2005 № 2860-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2860-15#Text>
17. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 № 1906-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1906-15?msclid=7f0c7af2d10211ecbd7e346b957e541c#Text>
18. Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання: Закон України від 20.02.2003 № 549-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/549-15?msclid=ad6a3508d10211ec9461759c00deb7cf#Text>
19. Про ставки вивізного (експортного) мита на брухт легованих чорних металів, брухт кольорових металів та напівфабрикати з їх використанням: Закон України від 13.12.2006 № 441-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/441-16#Text>
20. Про вивізне (експортне) мито на живу худобу та шкіряну сировину: Закон України від 07.05.1996 № 180/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/180/96-%D0%B2%D1%80#Text>
21. Про ставки вивізного (експортного) мита на насіння деяких видів олійних культур: Закон України від 10.09.1999 № 1033-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1033-14#Text>
22. Про затвердження Порядку подання фінансової звітності: Постанова Кабінету Міністрів України; Перелік, Порядок, Довідка, Форма типового документа від 28.02.2000 № 419 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF#Text>

23. Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2022 рік: Постанова Кабінету Міністрів України; Перелік від 29.12.2021 № 1424. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1424-2021-%D0%BF#Text>
24. Про схвалення Експортної стратегії України (“дорожньої карти” стратегічного розвитку торгівлі) на 2017-2021 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України; Стратегія, План, Заходи від 27.12.2017 № 1017-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1017-2017-%D1%80#Text>
25. Деякі питання митного оформлення окремих товарів, що ввозяться на митну територію України у період дії воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України; Перелік від 09.03.2022 № 236. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236-2022-%D0%BF#Text>
26. Про порядок ліцензування експорту товарів: Наказ Мінекономіки від 09.09.2009 № 991. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-09#Text>
27. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ МФУ від 02.09.2014 № 879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>
28. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ, Положення Мінфін Україну від 24.05.1995 № 88
29. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування: Мінфін України; Наказ, План від 30.11.1999 № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text> 17
30. Порядок заповнення та видачі митницею сертифіката з перевезення (походження) товару EUR.1 або EUR-MED: Наказ Міністерства фінансів України 02 березня 2021 року № 139. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0355-21#n7>
31. Про затвердження Порядку обліку осіб, які під час провадження своєї діяльності є учасниками відносин, що регулюються законодавством України з

- питань митної справи: Наказ МФУ від 15.06.2015 № 552. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0807-15#Text>
32. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» (НП(С)БО 15) затверджений наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 № 290.
33. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів» (НП(С)БО 21) затверджений наказом Міністерства фінансів України від 10 серпня 2000 року № 193.
34. Концептуальна основа фінансової звітності: Міжнародний стандарт IASB від 01.09.2010. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_009#Text
35. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 (МСБО 1). Подання фінансової звітності від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013#Text
36. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 (МСБО 18). Дохід від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_025#Text
37. Міжнародний стандарт фінансової звітності 15 «Дохід від договорів з клієнтами» від 01.01.2012. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IFRS-15_ukr-compressed.pdf
38. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 21 (МСБО 21). Вплив змін валютних курсів від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_022#Text
39. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій окремих типів: Наказ Міністерства фінансів України від 22.12.2020 № 795. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0076-21#Text>
40. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010: Наказ Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 11.10.2010 № 457. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/card/vb457609-10>
41. Про затвердження Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті: Постанова Національного банку України; Положення від 02.01.2019 № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005500-19#Text>

42. Про затвердження форми державного статистичного спостереження № 9-ЗЕЗ (квартальна) "Звіт про експорт-імпорт послуг": Наказ Держстат України від 22.06.2021 № 127. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0127832-21#Text>
43. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2016–2017 років. URL: https://mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-auditu?fbclid=IwAR3PCFlqK2h2JWyybx2-JJ9vO4QSapwhA_FghfUYeBhHzZDfoDiXZn5NzKI
44. Інкотермс 2020: Правила, Міжнародний документ від 01.01.2020. URL: <http://incoterms2020.com.ua/index.html>
45. В. Ю. Гордополов. Організаційно-методичні положення бухгалтерського обліку валютних операцій в системі управління зовнішньоекономічною діяльністю. Економічна наука. № 5, 2018. С. 71 - 77. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/5_2018/18.pdf
46. Венцель В. Т. Внутрішній контроль операцій експорту та імпорту товарів. Вісник Донбаської державної машинобудівної академії. 2013. № 3(24). С. 79-84.
47. Венцель В. Т. Стан дослідження питань внутрішнього контролю процесу здійснення експортно-імпортних операцій. ЖГТУ, 2011. 164 с. - С. 25-26.
48. Волкова, І. А. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. / І. А. Волкова, М. В. Реслер, О. Ю. Калініна. ЦУЛ, 2016. С. 301
49. Гордополов В. Ю. Нормативно-правового забезпечення зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Економічний простір. 2018. №130. С. 121–137.
50. Гордополов В. Ю. Принципи бухгалтерського обліку в інформаційному просторі управління зовнішньоекономічною діяльністю. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2018. URL: <file:///C:/Users/%D0%9D%D0%BE%D1%82/Downloads/129649-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-277731-1-10-20180427.pdf>.

51. Гордополов В.Ю. Методологічні положення бухгалтерського обліку експортно-імпортних операцій підприємств. Агросвіт. 2018. № 13. С. 15–27
52. Гура Н.О. Облік видів економічної діяльності: підручник. К.: Центр учбової літератури. 2010. 392 с.
53. Демчук Т. Застосування міжнародних стандартів в обліку валютних операцій підприємств. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. 2013. № 4(48). С. 139–44.
54. Дмитренко І.М. Організація бухгалтерського обліку: навч. посібник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 300 с.
55. Дорош Н. І. Методологічні та організаційні аспекти аудиту: дисертація д-ра екон. наук: 08.06.04 / Національний науковий центр "Інститут аграрної економіки". - К., 2004.
56. Дорош Н. І. Оцінювання ризиків при проведенні аудиту. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. пр. 2017. №4. С. 40-47.
57. Дорош Н.І. Аудит: теорія і практика. – К.: “Знання”, 2006. 495 с.
58. Дорош Н. Використання інформаційних технологій у внутрішньому аудиті. Соціально-економічні проблеми і держава. 2021. Вип. 2 (25). С. 193-201. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2021/21dniuva.pdf>
59. Жураківська О. Експорт сільгосппродукції: валютні, облікові та податкові аспекти. БухгалтеріяUA. №2. 2018. URL: <https://buhua.com.ua/uk/doc/53445/eksport-slgospprodukts-valjutn-oblkov-ta-podatkovaspekti>
60. Завадський Й.С. Економічний словник /Й.С. Завадський. – К.:Кондор,2006. – 356 с. URL: http://library.nlu.edu.ua/poln_text/knigi/kondor/ekonomic_sl_2006.pdf
61. Засадний Б.А. Особливості облікового забезпечення системи управління підприємством. Науково-практичний журнал «Регіональна економіка та управління». №4(11). 2016. С. 61-64.
62. Засадний Б.А. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник. -К.:Кондор,2015. -286с.

63. Зінь Е. А. Основи зовнішньоекономічної діяльності / Е. А. Зінь. – К., 2007
64. Карпенко Є.А. Облік доходів від реалізації за міжнародними та національними стандартами. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. №17, 2018. С. 441-446
65. Кінзерська Н.І. Складові зовнішньоекономічної діяльності як об'єкти бухгалтерського обліку в умовах невизначеності зовнішнього середовища. Економічна наука. Інвестиції: практика та досвід № 15—16, 2020. С. 100-105. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/15-16_2020/18.pdf
66. Коблянська Г. Методика проведення аудиторської перевірки експортно-імпортних операцій. Бухгалтерський облік і аудит. 2015. № 3. С. 39-49.
67. Коблянська, О. І. Облік експортних операцій у світлі інтеграції України до Європейського Союзу. Формування ринкових відносин в Україні. 2011. № 11. С. 43-47.
68. Красовська, І. Оподаткування операцій з імпорту-експорту товарів. Бібліотека головбуха. 2008. 9 січ. (№ 1) : ПДВ. С. 179-186.
69. Крупка Я.Д., Назарова І.Я. Облік міжнародних операцій: навчальний посібник. – Тернопіль: «Крок», 2016. 216 с.
70. Кулаковська Л. П. Організація і методика аудиту: підручник / Л. П. Кулаковська, Ю. В. Піча. - К.: Каравела, 2009 . 544 с.
71. Левченко Н.М. Методологічні аспекти аудиту експортно-імпортних операцій підприємства / Н.М. Левченко, С.В. Пальчиковський // Інноваційна економіка. 2013. № 4. С. 271-277.
72. Міжнародні стандарти аудиту: схеми і таблиці: навч. посіб. / О.А. Петрик, А.Ж. Пшенична, О.В. Артюх-Пасюта, А.І. Мілька; за заг. Ред.. О.А. Петрик. - Полтава: ПУЕТ, 2013. 301 с.
73. Мельник, Н. Історія виникнення і розвитку міжнародної системи. Журнал європейської економіки. 2013. № 4.– С. 507-518. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/jee_2013_12_4_8.
74. Мельничук І. Правові засади регулювання експортно-імпортних операцій. Фінанси України. 2015. № 7. С. 26-40.

75. Нашкерська Г. В. Фінансовий облік: навчальний посібник / Г. В. Нашкерська. - К.: Кондор, 2009. 504 с.
76. Новак В.О. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : Підручник. — К.:2013. 495с
77. Облік зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / за заг. ред. С.О. Кузнецової. Харків : Видавництво Іванченко І.С., 2019. 221 с.
78. Огляднічук Н.В. Облік експортно-імпортних операцій . Н.В. Огляднічук, О.Д. Підлубна. Облік і фінанси. 2017. № 1 (75). С. 48-56.
79. Рядська В.В. Аудит: практикум: навч. посібник / В. В. Рядська, Я. В. Петраков. -К: ЦУЛ, 2012. С. 464
80. Ус І. В. Тенденції зовнішньої торгівлі товарами України за підсумками 2021 року. Національний інститут стратегічних досліджень. 2021. URL: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-01/zovnishnya-torgivlya-tovaramy-ukrainy-za-2021-rik.pdf>.
81. Чирка Д. М. Документування на підприємствах зовнішньоекономічної діяльності. Міжнародний збірник наукових праць. 2008. №1(19). С. 393-400.
82. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку : навч. посібник / В.Г. Швець. – К. : Знання-Прес, 2015. 414 с.
83. Головнєв С. Сировинна економіка. Що купувала і продавала Україна в 2021 році. Бізнес Цензор. веб-сайт. URL: <https://biz.censor.net/r3310713>
84. Експортні операції 2022 Головбукх. веб-сайт URL: <https://www.golovbukh.ua/article/8185-eksportn-operats-2020>
85. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
86. Berry, Leonard Eugene. Management accounting : a self-teaching guide [Text] / Leonard Eugene Berry. – California, U.S.A.: Mc-GrawHill, 2006. – 411 p. – ISBN0-07-145961-8.
87. Britton Anne. Financial accounting / Anne Britton, Chris Waterston. – Fifth edition. – Harlow, England: Prentice Hall, Pearson Education, 2010. – 427 p.– ISBN 978-0-273-71-930-4.

88. Fesenko, V. (2018), "Analysis of exchange rates as a procedure for internal audit of a group of financial statements", *Ekonomichnyy analiz*, vol. 28. pp. 191-199.
89. Kieso D.E. *Intermediate Accounting*, 15th ed / Donald E. Kieso, Jerry J. Weygandt, Terry D. Warfield. – Wiley, 2013. – 1608 p.
90. McConnell C.R. *Economics: Principles, Problems, and Policies*, 20th edition / Campbell R. McConnell, Stanley L. Brue, Sean M. Flynn. - McGraw-Hill/Irwin, 2014. – 996 p.
91. Orłowska-Puzio, J. (2014), "Currency risk management in operations of foreign enterprises ", Abstract of Ph.D. dissertation, Economy, AGH, Krakow Poland.
92. Soroka-Potrzebna H. Zabezpieczenie ryzyka działalności eksportowej MSP. *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia*, nr 5/2016 (83), cz. 2, s. 21—29, s. 23—26.

ДОДАТКИ

Додаток А

Порівняльний аналіз підходів до визначення поняття «експортні операції»

Автор	Поняття	Переваги	Недоліки
Дроздова Г. М.	Експортні операції – це операції, які передбачають продаж і вивіз товарів за кордон для передачі їх у власність іноземному контрагенту	Вказана мета операцій.	Передбачено, що товари повинні фізично перетинати митний кордон України
Кириченко О. А.	Діяльність, спрямована на продаж і вивіз за кордон товарів для передачі їх у власність іноземному контрагенту, при цьому для продавця не має значення, що буде робити з цим товаром покупець	Зроблено акцент на діяльності продавця	Передбачено, що товари повинні фізично перетинати митний кордон України
Зінь Е. А.	Операції з продажу товарів українськими суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності іноземним суб'єктам господарської діяльності з вивезенням або без вивезення цих товарів або послуг за межі митного кордону України, включаючи реекспорт товарів через митний кордон України	Вказано, що операції можуть відбуватись без вивезення товарів за межі митного кордону України, включено реекспорт товарів	
Лук'яненко Д. Г.	Операції направлені на вивіз товарів, робіт, послуг за межі держави	Крім товарів взято до уваги послуги та роботи	Не вказана мета діяльності, передбачено, що товари повинні фізично перетинати митний кордон України
Козик В. В.	Операції, які передбачають продаж та вивіз товарів за кордон для передачі їх у власність іноземному контрагентові, вважаються складовою частиною зовнішньої торгівлі, та найважливішим джерелом одержання прибутку не тільки самих підприємств, а й насамперед держави.	Вказано, на скільки експортні операції вигідні державі.	Не вказано, що крім товарів можуть надаватись роботи та послуги, передбачено, що товари повинні фізично перетинати митний кордон України.
Юхименко П. І.	Комерційна діяльність, пов'язана з продажем і вивозом за кордон товарів національного виробництва.	Вказано, що відбувається продаж товарів національного виробництва.	Звужує дане поняття тим, що вказує національного виробника, не враховуються товари іноземного походження.

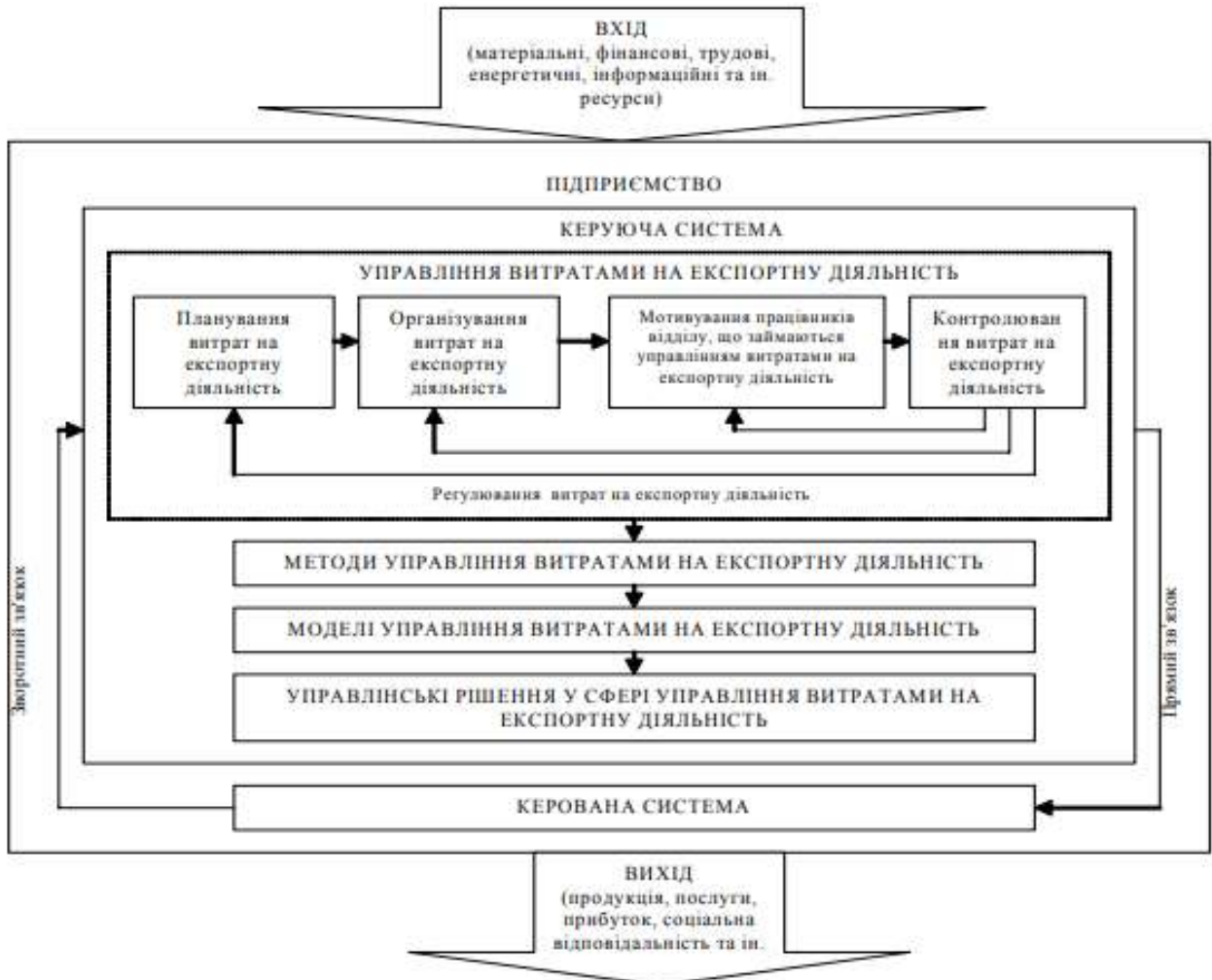
Додаток Б

Визначення сутності поняття «експортна діяльність підприємства» та «експорт»

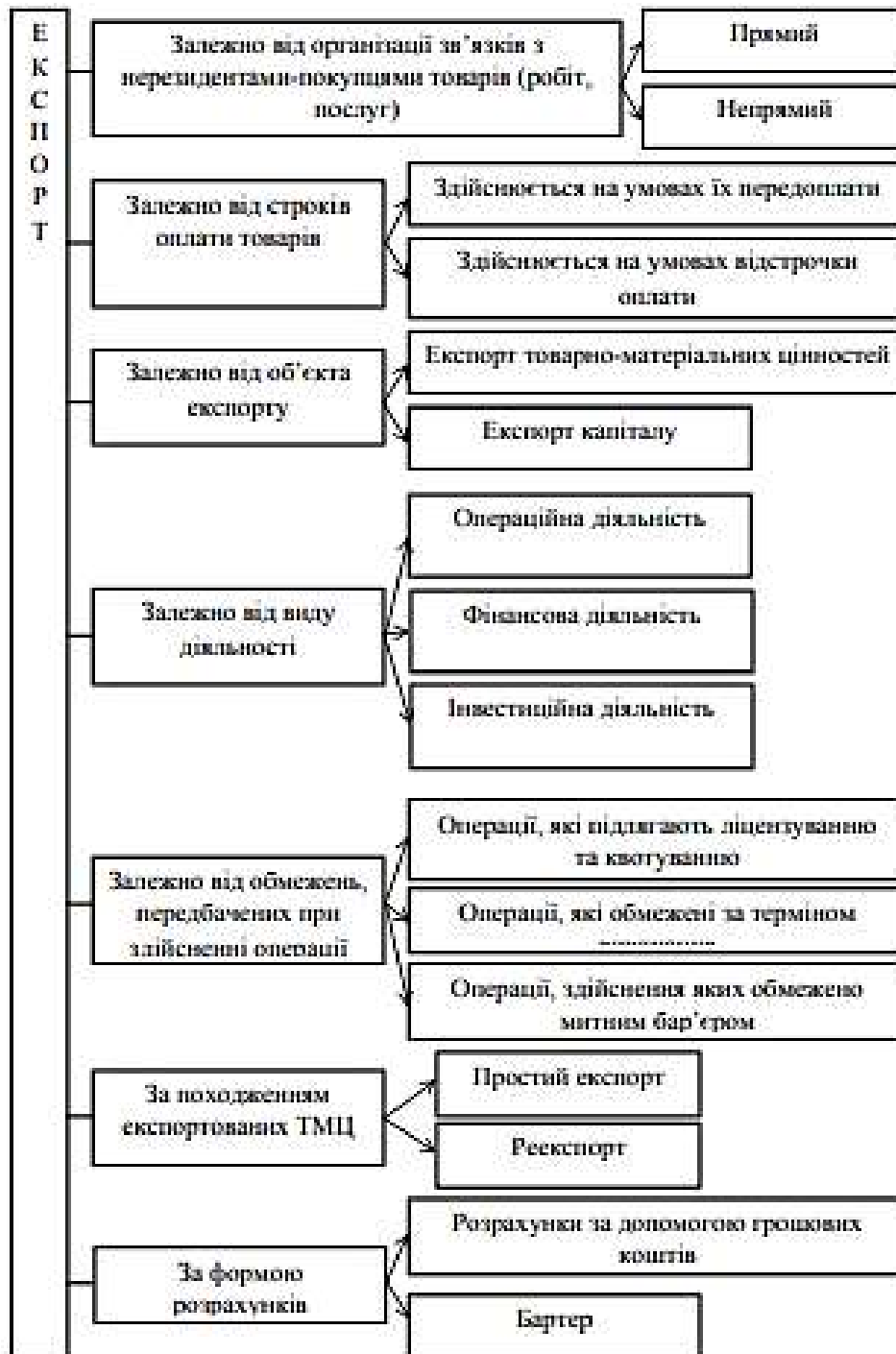
Автори	Визначення	Ключова характеристика
А. Череп, О. Ортинська	Експортна діяльність підприємств – це узгоджена послідовність виконання конкретних етапів виходу підприємства на зовнішній ринок.	Послідовність виконання етапів
О.Мельник, М.Нагірна	Експортна діяльність підприємства – це низка взаємопов'язаних операцій, що передбачають продаж товарів з обов'язковим переміщенням їх через митний кордон з метою надання у володіння цієї продукції партнеру з-за кордону.	Низка взаємопов'язаних операцій
Аль-Оста Салім Абдуль-Азіз	Експортна діяльність підприємства – це послідовність стадій передекспортної діяльності, реструктуризації та власне експорту.	Послідовність стадій
Н.Тюріна та Н. Кравацка	Експорт – це реалізація на закордонних ринках товарів та послуг, що виробляються чи виконуються у своїй країні.	Реалізація
О.Шкурупій, В.Гончаренко І.Артеменко	Експорт - продаж товарів чи послуг, що були виготовлені на території країни-експортера суб'єктам країни- імпортера.	Продаж
Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність»	Експорт (експорт товарів) – продаж товарів українськими суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності іноземним суб'єктам господарської діяльності з вивезенням або без вивезення цих товарів через митний кордон України, включаючи реекспорт	Продаж товарів
(ч. 1 ст. 82 Митного кодексу України, МКУ)	Експорт – це остаточне вивезення товару, тобто митний режим, за яким українські товари випускаються у вільний обіг за межами митної території України без зобов'язань щодо їхнього зворотного ввезення (ч. 1 ст. 82 Митного кодексу України, МКУ). При цьому вони фізично уже можуть бути вивезені за межі митної території, але перебувати ще під митним контролем	
International business: the challenge of global competition/ Donald A. Ball... [et al.]. – 11 th ed. – The McGraw – Hill/ Irwin, 2008. – 622 p.	Експорт – транспортування будь-якого товару чи послуги вітчизняного виробництва за межі країни чи регіону	

Додаток В

Місце витрат на експортну діяльність у системі менедженту

Класифікація експорту

Додаток Д

Основні показники зовнішньої торгівлі України

	2018	2019	2020	
Товари та послуги¹				Goods and services¹
експорт, млн.дол.	57280,9	64050,3	59367,9	exports, mln. USD
% до попереднього року	108,9	111,8	92,7	% to the previous year
імпорт, млн.дол.	63493,7	67739,4	60045,7	imports, mln. USD
% до попереднього року	115,3	106,7	88,6	% to the previous year
сальдо, млн.дол.	-6212,8	-3689,1	-677,8	balance, mln. USD
коефіцієнт покриття експортом імпорту	0,90	0,95	0,99	exports to imports ratio
у тому числі				of which
країни ЄС (28)				EU countries (28)
експорт, млн.дол.	23100,1	24164,7	22085,2	exports, mln. USD
% до попереднього року	114,6	104,6	91,4	% to the previous year
імпорт, млн.дол.	26570,1	28738,4	26786,7	imports, mln. USD
% до попереднього року	113,9	108,2	93,2	% to the previous year
сальдо, млн.дол.	-3470	-4573,7	-4701,5	balance, mln.USD
коефіцієнт покриття експортом імпорту	0,87	0,84	0,82	exports to imports ratio
питома вага у загальному обсязі, %				% of the total volume
Експорт	40,3	37,7	37,2	Exports
Імпорт	41,8	42,4	44,6	Imports
Товари				Goods
експорт, млн.дол.	47335,0	50054,6	49191,8	exports, mln. USD
% до попереднього року	109,4	105,7	98,3	% to the previous year
імпорт, млн.дол.	57187,6	60800,2	54336,1	imports, mln. USD
% до попереднього року	115,3	106,3	89,4	% to the previous year
сальдо, млн.дол.	-9852,6	-10745,6	-5144,3	balance, mln. USD
коефіцієнт покриття експортом імпорту	0,83	0,82	0,91	exports to imports ratio
кількість підприємств, що здійснюють зовнішню торгівлю товарами, од				number of enterprises engaged in foreign trade in goods, units
Експорт	16652	16682	16615	Exports
Імпорт	28732	31579	32500	Imports
кількість країн-партнерів, од				number of partner countries, units
Експорт	202	201	209	Exports
	211	218	221	Imports

Імпорт				
Послуги				Services
експорт, млн.дол.	11637,9	15628,9	11521,2	<i>exports, mln. USD</i>
% до попереднього року	108,6	134,3	73,7	<i>% to the previous year</i>
імпорт, млн.дол.	6308,8	6942,2	5712,5	<i>imports, mln. USD</i>
% до попереднього року	115,2	110,0	82,3	<i>% to the previous year</i>
сальдо, млн.дол.	5329,1	8686,7	5808,7	<i>balance, mln. USD</i>
коефіцієнт покриття експортом імпорту	1,84	2,25	2,02	<i>exports to imports ratio</i>
кількість підприємств, що здійснюють зовнішню торгівлю послугами, од				<i>number of enterprises engaged in foreign trade in services, units</i>
Експорт	7007	9598	10200	<i>Exports</i>
Імпорт	5100	6825	7180	<i>Imports</i>
кількість країн-партнерів, од				<i>number of partner countries, units</i>
Експорт	225	222	217	<i>Exports</i>
Імпорт	194	204	183	<i>Imports</i>
у тому числі				<i>of which</i>
країни ЄС (28)				<i>EU countries (28)</i>
експорт, млн.дол.	3979,9	4469,0	4461,1	<i>exports, mln. USD</i>
% до попереднього року	115,3	112,3	99,8	<i>% to the previous year</i>
імпорт, млн.дол.	3355,8	3728,9	2927,0	<i>imports, mln. USD</i>
% до попереднього року	132,5	111,1	78,5	<i>% to the previous year</i>
сальдо, млн.дол.	624,1	740,1	1534,1	<i>balance, mln. USD</i>
коефіцієнт покриття експортом імпорту	1,19	1,20	1,52	<i>exports to imports ratio</i>
питома вага у загальному обсязі, %				<i>% of the total volume</i>
Експорт	34,2	28,6	38,7	<i>Exports</i>
Імпорт	53,2	53,7	51,2	<i>Imports</i>

Джерело: [85]

Додаток Е

Зовнішня торгівля товарами за країнами світу

	Експорт (млн.дол. США / mln. USD)		
	<i>Exports</i>		
	2019	2020	2020 у % до 2019
			<i>2020 in % to 2019</i>
Усього	50054,6	49191,8	98,3
у тому числі			
Австрія	598,3	580,0	96,9
Азербайджан	400,5	346,8	86,6
Алжир	584,3	357,3	61,2
Аргентина	5,8	5,7	98,6
Бангладеш	442,7	358,2	80,9
Бельгія	680,7	560,9	82,4
Білорусь	1549,8	1335,3	86,2
Болгарія	482,2	511,5	106,1
Бразилія	74,0	64,3	86,9
В'єтнам	95,5	184,3	193,0
Вірменія	131,1	112,2	85,5
Гана	79,5	81,5	102,6
Гватемала	9,6	16,3	169,2
Гвінея	12,7	15,5	122,6
Гонконг	62,8	71,0	113,1
Греція	274,2	178,8	65,2
Грузія	392,6	366,4	93,3
Данія	254,7	216,9	85,2
Домініканська Республіка	2,6	84,5	3200,4
Еквадор	5,3	6,7	127,8
Естонія	139,9	109,7	78,5
Ефіопія	170,3	140,1	82,2
Єгипет	2254,1	1617,8	71,8
Ємен	136,7	172,7	126,3
Ізраїль	620,1	563,5	90,9
Індія	2024,1	1972,1	97,4
Індонезія	735,2	735,6	100,1
Ірак	584,4	597,6	102,3
Іран (Ісламська Республіка)	214,7	258,8	120,5
Ірландія	153,2	94,4	61,6
Ісландія	1,0	1,0	103,2
Іспанія	1500,8	1250,2	83,3
Італія	2418,9	1928,9	79,7
Йорданія	167,9	181,1	107,8
Казахстан	367,0	336,1	91,6

Камерун	32,7	51,9	158,5
Канада	85,5	81,3	95,0
Катар	74,9	131,6	175,7
Кенія	69,3	78,0	112,6
Китай	3593,1	7099,9	197,6
Колумбія	31,4	29,7	94,5
Коста-Рика	52,5	74,2	141,4
Кот-Д'Івуар	47,7	42,4	88,9
Латвія	300,1	229,4	76,5
Литва	410,8	431,4	105,0
Ліван	372,1	327,3	88,0
Лівія	316,9	327,8	103,5
Малаві	1,1	0,1	6,4
Малайзія	181,6	181,1	99,7
Марокко	294,1	373,0	126,8
Мексика	129,0	69,5	53,9
Нігерія	160,4	69,3	43,2
Нідерланди	1848,4	1802,2	97,5
Німеччина	2383,0	2071,7	86,9
Норвегія	26,9	27,0	100,5
Об'єднані Арабські Емірати	525,9	439,1	83,5
Оман	79,5	85,3	107,3
Пакистан	63,0	331,1	525,7
Південна Африка	44,4	30,1	67,8
Північна Македонія	46,3	80,7	174,3
Польща	3295,8	3272,7	99,3
Португалія	282,2	234,0	82,9
Республіка Корея	375,9	351,5	93,5
Республіка Молдова	726,6	679,6	93,5
Російська Федерація	3242,8	2706,0	83,4
Румунія	1005,6	1081,0	107,5
Саудівська Аравія	744,4	719,0	96,6
Сенегал	117,1	82,5	70,5
Сербія	257,4	136,6	53,1
Сингапур	188,5	123,1	65,3
Словаччина	709,6	446,8	63,0
Словенія	38,9	40,3	103,4
Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії	628,1	666,9	106,2
Судан	55,1	65,9	119,6
США	978,6	983,9	100,5
Таїланд	322,1	164,5	51,1
Тайвань, Провінція Китаю	61,2	43,3	70,7
Туніс	362,6	414,8	114,4
Туреччина	2619,0	2436,3	93,0
Туркменистан	54,9	56,0	102,0
Угорщина	1562,8	1263,8	80,9

Узбекистан	215,8	295,5	136,9
Філіппіни	206,9	169,9	82,1
Фінляндія	46,2	54,5	118,1
Франція	596,5	592,4	99,3
Хорватія	37,2	29,6	79,6
Чехія	920,9	826,3	89,7
Чилі	5,1	6,2	122,2
Швейцарія	127,6	142,7	111,8
Швеція	77,1	72,5	94,1
Японія	249,9	181,7	72,7

Джерело: [85]

Додаток Ж

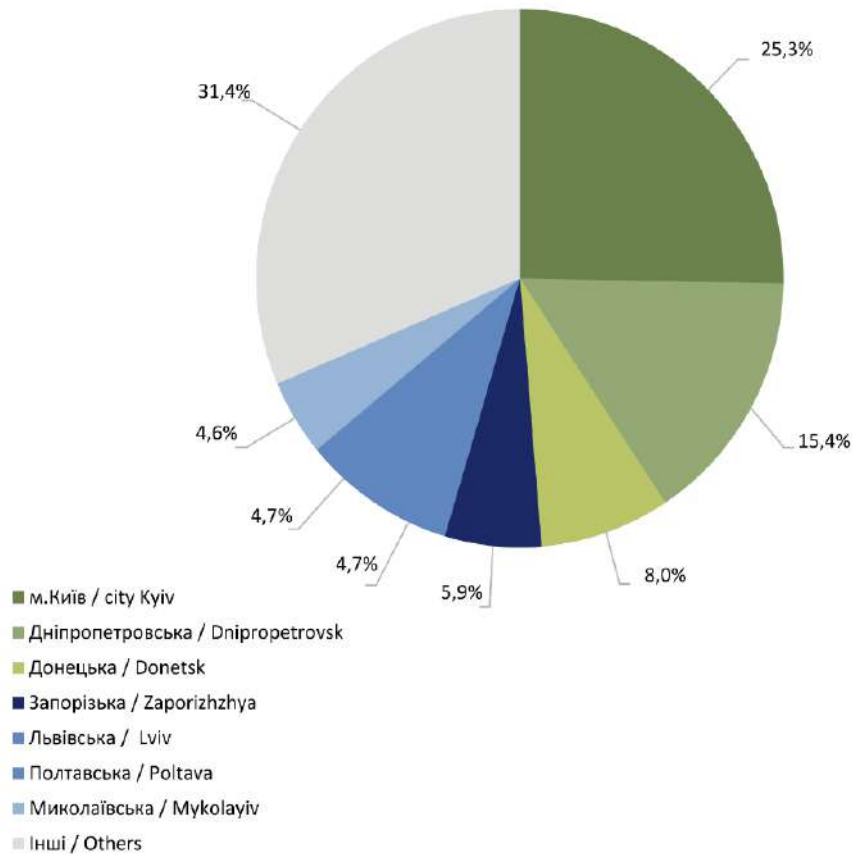
Обсяги експорту товарів за регіонами

	Кількість підприємств		Млн.дол. США		У % до загального обсягу	
	<i>Number of enterprises</i>		<i>Mln. USD</i>		<i>% of the total volume</i>	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Україна¹	16682	16615	50054,6	49191,8	100,0	100,0
Автономна Республіка Крим	...	...	...	...	...	...
Вінницька	551	525	1455,3	1377,8	2,9	2,8
Волинська	416	430	694,0	642,9	1,4	1,3
Дніпропетровська	1205	1219	7907,2	7591,6	15,8	15,4
Донецька	279	267	4631,6	3935,0	9,3	8,0
Житомирська	598	600	719,0	681,0	1,4	1,4
Закарпатська	465	442	1490,0	1349,5	3,0	2,7
Запорізька	596	579	3080,6	2923,4	6,2	5,9
Івано-Франківська	390	368	911,4	757,7	1,8	1,5
Київська	1006	1007	1948,4	1967,7	3,9	4,0
Кіровоградська	322	304	707,0	912,7	1,4	1,9
Луганська	74	66	152,9	129,6	0,3	0,3
Львівська	1063	1060	2202,1	2322,9	4,4	4,7
Миколаївська	327	340	2152,5	2248,6	4,3	4,6
Одеська	909	952	1384,1	1360,4	2,8	2,8
Полтавська	384	377	2102,4	2317,3	4,2	4,7
Рівненська	397	379	440,2	469,4	0,9	1,0
Сумська	375	367	883,4	974,4	1,8	2,0
Тернопільська	227	222	434,3	448,1	0,9	0,9
Харківська	1279	1313	1415,1	1471,2	2,8	3,0
Херсонська	273	282	268,1	280,7	0,5	0,6
Хмельницька	349	326	642,3	663,4	1,3	1,3
Черкаська	427	425	863,5	810,7	1,7	1,6
Чернівецька	267	243	213,8	168,4	0,4	0,3
Чернігівська	434	453	807,3	890,8	1,6	1,8
м.Київ	4062	4065	12491,4	12427,6	25,0	25,3
м.Севастополь	...	...	...	...	...	...

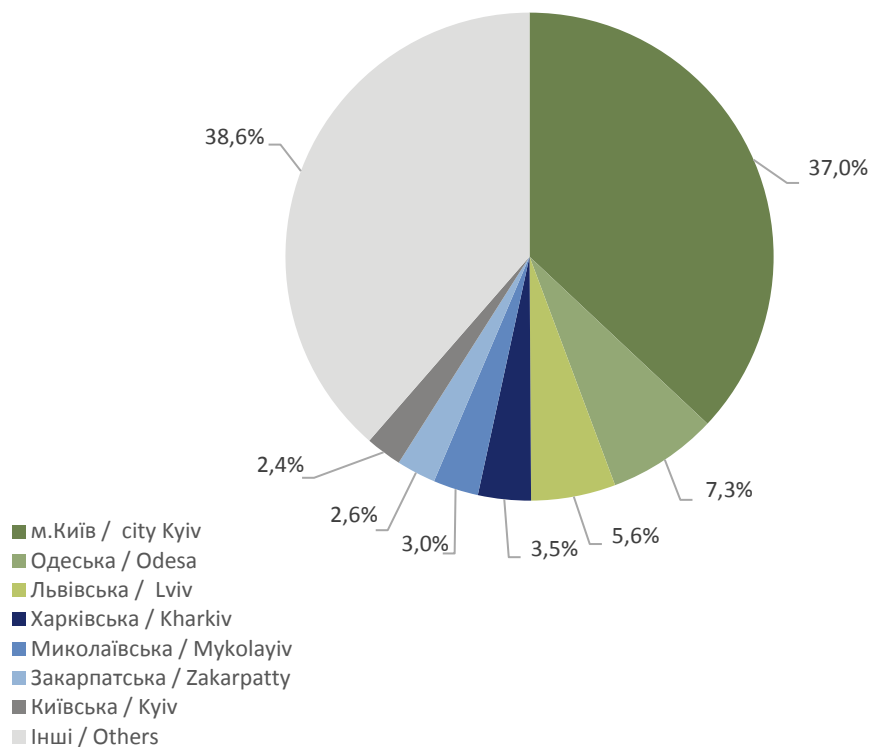
Джерело: [85]

Додаток 3

31. Питома вага окремих регіонів у загальному експорті товарів у 2020 році

32. Питома вага окремих регіонів у загальному експорті послуг у 2020р

Джерело: [85]

Додаток И

Розподіл експорту-імпорту товарів за видами їх транспортування у 2019–2020

роках

Назва товару	Експорт			
	<i>Exports</i>			
	2019 млн.дол. США	2020		
		млн.дол. США	2020 у % до 2019	у % до загального обсягу
<i>mln. USD</i>	<i>mln. USD</i>	<i>2020 in % to 2019</i>	<i>% of the total volume</i>	
Усього	50054,6	49191,8	98,3	100,0
у тому числі				
морське судно	25756,4	26378,6	102,4	53,6
контейнер на морському судні	3748,8	3890,6	103,8	7,9
залізничний вагон на морському судні	249,7	111,8	44,8	0,2
вантажний автомобіль на морському судні	731,1	536,3	73,3	1,1
залізничний вагон	5861,8	4546,1	77,6	9,2
контейнер на залізничному вагоні	155,7	190,6	122,4	0,4
вантажний автомобіль	11749,3	11828,3	100,7	24,0
контейнер на вантажному автомобілі	189,5	174,2	91,9	0,4
повітряне судно	913,2	940,7	103,0	1,9
трубопровідний транспорт	4,5	24,4	536,7	0,0
лінії електропередачі	378,7	280,8	74,2	0,6
транспортний засіб, що переміщується своїм ходом (товар)	6,0	1,8	29,2	0,0

Джерело: [85]

Додаток К

ТОП-10 позицій українського експорту в 2021 році в грошовому вимірі

№	Код УКТЗЕД	Позиція	млрд дол.	ТОП-3 країн-партнерів
1	2601	Залізна руда	6,91	Китай, Чехія, Польща
2	1512	Олія соняшникова	6,4	Індія, Китай Нідерланди
3	1005	Кукурудза	5,89	Китай, Іспанія, Нідерланди
4	1001	Пшениця	5,07	Єгипет, Індонезія Туреччина
5	7207	Напівфабрикати зі сталі	4,09	Італія, Туреччина, Домініканська республіка
6	7208	Плоский прокат з вуглецевої сталі	3,74	Туреччина, Польща, РФ
7	7201	Чавун у чушках	1,64	США, Італія, Туреччина
8	8544	Кабелі	1,59	Німеччина, Польща, Румунія
9	1003	Ячмінь	1,28	Китай, Туреччина, Саудівська Аравія
10	7202	Феросплави	1,04	Туреччина, Італія, Китай

Джерело: [83]

Додаток Л

Нормативно-правове регулювання експортних операцій підприємства

Нормативноправовий акт	Дата, номер, ким затверджено	Призначення
Господарський кодекс України	16.01.2003 № 436-IV ВРУ	Визначає основні засади господарювання в Україні і регулює господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а також між цими суб'єктами та іншими учасниками відносин у сфері господарювання.
Податковий кодекс України	02.12.2010 № 2755-VI ВРУ	Регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час адміністрування податків та зборів, а також відповідальність за порушення податкового законодавства.
Митний кодекс України	13.03.2012 № 4495-VI ВРУ	Регулює відносини, пов'язані із справлянням митних платежів
Про зовнішньоекономічну діяльність	16.04.1991 № 959-XII ВРУ	Правове регулювання всіх видів зовнішньоекономічної діяльності в Україні, включаючи зовнішню торгівлю, економічне, науково-технічне співробітництво, спеціалізацію та кооперацію в галузі виробництва, науки і техніки, економічні зв'язки в галузі будівництва, транспорту, експедиторських, страхових, розрахункових, кредитних та інших банківських операцій, надання різноманітних послуг
Про валюту і валютні операції	21.06.2018 № 2473-VIII ВРУ	Визначає правові засади здійснення валютних операцій, валютного регулювання та валютного нагляду, права та обов'язки суб'єктів валютних операцій і уповноважених установ та встановлює відповідальність за порушення ними валютного законодавства.
Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту	20.12.2016 № 1792-VIII ВРУ	Визначає засади державної підтримки експортної діяльності шляхом страхування, перестраховування, гарантування, часткової компенсації відсоткової ставки за експортними кредитами з метою створення умов для здійснення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження на зовнішні ринки, забезпечення захисту українських експортерів від ризиків неплатежів та фінансових втрат і підвищення конкурентоспроможності українських виробників на світових ринках

Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією та експортом лісоматеріалів	08.09.2005 № 2860-IV ВРУ	Визначає особливий правовий режим експорту та реалізації лісо- та пиломатеріалів.
Про Митний тариф України	04.06.2020 № 674-IX ВРУ	Цим Законом встановлюється Митний тариф України. Митний тариф України є невід'ємною частиною цього Закону та містить перелік ставок загальнодержавного податку - ввізного мита на товари, що ввозяться на митну територію України і систематизовані згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД), складеною на основі Гармонізованої системи опису та кодування товарів.
Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності	23.12.1998 № 351-XIV ВРУ	Цей Закон встановлює режим здійснення товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності, відповідальність за порушення його норм та визначає повноваження і функції державних органів під час здійснення контролю за проведенням таких операцій.
Про порядок ліцензування експорту товарів	09.09.2009 № 991 Мінекономіки	Затверджує Форму ліцензії на експорт товарів та Інструкцію про її заповнення (з0938-09); Форму заявки на видачу ліцензії на експорт товарів та Інструкцію про її заповнення
Про схвалення Експортної стратегії України ("дорожньої карти" стратегічного розвитку торгівлі) на 2017-2021 роки	27.12.2017 № 1017-р КМУ	Затверджує план завдань і заходів з реалізації Експортної стратегії України ("дорожньої карти стратегічного розвитку торгівлі) на 2017-2021 роки
Порядок заповнення та видачі митницею сертифіката з перевезення (походження) товару EUR.1 або EUR-MED	02.03.2021 №139 МФУ	Порядок визначає процедуру заповнення та видачі митницею (електронного) сертифіката з перевезення (походження) товару EUR.1 або EUR-MED відповідно до положень Регіональної конвенції про пан-євро-середземноморські преференційні правила походження, до якої Україна приєдналася згідно із Законом України «Про приєднання України до Регіональної конвенції про пан-євро-середземноморські преференційні правила походження» (далі - Конвенція), а також міжнародних угод про вільну торгівлю, укладених у встановленому законодавством порядку, якими передбачено процедуру заповнення та видачі митницею сертифіката з перевезення (походження) товару EUR.1 або EUR-MED (далі - Угоди).

<p>Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2022 рік</p>	<p>29.12.2021 № 1424 КМУ</p>	<p>Затверджує на 2022 рік:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) обсяги квот товарів, експорт яких підлягає ліцензуванню; 2) перелік контрольованих речовин (озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів), експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню; 3) перелік товарів та обладнання, що можуть містити контрольовані речовини (озоноруйнівні речовини та фторовані парникові гази), експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню (крім товарів та обладнання, що перевозяться у контейнерах з особистими речами); 4) перелік товарів, імпорт яких з Республіки Північна Македонія підлягає ліцензуванню в рамках тарифної квоти відповідно до положень Угоди про вільну торгівлю між Україною та Республікою Македонія від 18 січня 2001 р.; 5) перелік товарів, експорт яких підлягає ліцензуванню.
<p>Про затвердження Порядку обліку осіб, які під час провадження своєї діяльності є учасниками відносин, що регулюються законодавством України з питань митної справи</p>	<p>15.06.2015 № 552 МФУ</p>	<p>Затверджує Порядок обліку осіб, які під час провадження своєї діяльності є учасниками відносин, що регулюються законодавством України з питань митної справи</p>
<p>Про затвердження Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті</p>	<p>02.01.2019 № 5 НБУ</p>	<p>Положення визначає заходи захисту, запроваджені Національним банком України (далі - Національний банк), порядок їх застосування (порядок здійснення валютних операцій в умовах запроваджених цим Положенням заходів захисту), а також порядок здійснення окремих операцій в іноземній валюті.</p>

Додаток М

Переліки товарів (з кодами УКТ ЗЕД*), на переміщення яких через митний кордон України у відповідному напрямку встановлено заборону (стаття 196 МКУ)

N	Найменування товарів	Напрями переміщення	Законодавчі норми
1	Наркотичні засоби, у тому числі рослини, і психотропні речовини, включені до списків № 1, № 2 та № 3 Таблиці I Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 травня 2000 року № 770, а також їх аналоги	Ввезення, вивезення, транзит	Статті 2, 13 Закону України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори»
2	Культурні цінності, занесені до Державного реєстру національного культурного надбання; культурні цінності, включені до Національного архівного фонду; культурні цінності, включені до Музейного фонду України	Вивезення	Стаття. 14 Закону України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей»
3	Лісоматеріали та пиломатеріали цінних та рідкісних порід дерев (акація, берека, вишня, груша, горіх, каштан, тис ягідний, черешня, явір, ялівець)	Вивезення	Стаття 2 Закону України «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією та експортом лісоматеріалів»
4	Лісоматеріали необроблені	Вивезення	Стаття 2-1 Закону України «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією та експортом лісоматеріалів»
5	Клоновані ембріони людини	Ввезення, вивезення	Стаття 3 Закону України «Про заборону репродуктивного клонування людини»
6	Металобрухт, який утворився у військових частинах, військових установах, військових навчальних закладах Збройних Сил України та інших військових формуваннях, утворених відповідно до законів України при розібранні списаної техніки та утилізації боєприпасів (постанова Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2001 року № 1595); списані на металобрухт агрегати машин, кораблів, плавзасобів, військової техніки, рухомого складу залізничного транспорту в нерозібраному стані	Вивезення	Стаття 9 Закону України «Про металобрухт»

7	Грунтова маса (крім зразків для проведення наукових досліджень)	Вивезення	Стаття 53 Закону України «Про охорону земель»
8	Перелік товарів, вивезення (пересилання) яких громадянами за межі митної території України не допускається	Вивезення	частина перша статті 373 Митного кодексу України, Постанова Кабінету Міністрів України від 28 травня 2012 р. № 468 «Про затвердження переліку товарів, вивезення (пересилання) яких громадянами за межі митної території України не допускається»

Додаток Н

Розкриття термінів Інкотермс 2020

EXW	Ex Works	Франко-завод	Поставка здійснюється у момент передачі товару покупцю на території продавця або в іншому зазначеному місці (наприклад склад).
FCA	Free Carrier	Франко-перевізник	Відвантаження товару здійснюється: – місце, що належить продавцеві (його склад, фабрика, магазин); – визначено у договорі, але не належить продавцеві (морський порт, термінал). Поставка здійснюється у момент передачі товару, після митного оформлення перевізникові, визначеному покупцем або іншій особі.
CPT	Carriage Paid To	Перевезення оплачено до	Поставка здійснюється в момент доставки товару продавцем названому перевізникові або іншій особі в узгодженому сторонами місці. Продавець оплачує перевезення товару до названого пункту призначення. Продавець зобов'язаний повідомити покупця про час доставки товару в узгоджене місце.
CIP	Carriage and Insurance Paid to	Перевезення та страхування оплачено до	Поставка здійснюється в момент доставки товару названому перевізникові або іншій особі. Продавець зобов'язаний оплатити доставку до названого пункту призначення та застрахувати товар від усіх ризиків із максимальним страховим покриттям і страховою сумою не менше 110 % вартості товару. Водночас сторони, якщо побажають, можуть погодитися в контракті на більш низький рівень страхового покриття.
DAP	Delivered At Place	Поставка в місці	Поставка здійснюється в момент надання товару у розпорядження покупця на ТЗ, який прибув і готовий до розвантаження в узгодженому місці призначення.
DPU	Delivered At Place Unloaded	Поставка в місці з розвантаженням	Продавець вважає, що виконав свої зобов'язання з поставки, коли товар, випущений у митному режимі експорту, розвантажений із прибулого ТЗ і наданий у розпорядження покупця в зазначеному місці призначення.
DDP	Delivered Duty Paid	Поставка зі сплатою мита	Поставка здійснюється в момент надання покупцеві в місці призначення товару, що пройшов митне оформлення для імпорту й готовий до розвантаження. Продавець зобов'язаний повідомити покупця про час прибуття товару в місце призначення та подати йому документи, що дозволяють прийняти товар.
FAS	Free Alongside Ship	Франко вздовж борту судна	Поставка здійснюється в момент відвантаження товару уздовж борту судна на причалі, на баржі порту.
FOB	Free On Board	Франко-борт	Поставка здійснюється в момент відвантаження на борт судна в названому порту.
CFR	Cost and Freight	Вартість і фрахт	Поставка здійснюється в момент відвантаження товару на борт судна в порту. Продавець оплачує перевезення товару (фрахт) до названого порту призначення.
CIF	Cost, Insurance and Freight	Вартість, страхування і фрахт	Поставка здійснюється в момент відвантаження товару на борт судна в порту. Продавець зобов'язаний оплатити доставку (фрахт) у порт призначення та застрахувати товар на користь покупця від ризиків втрати й ушкодження товару під час перевезення. Потрібно тільки мінімальне покриття ризиків покупця, якщо інше не передбачено договором.

Джерело: [44]

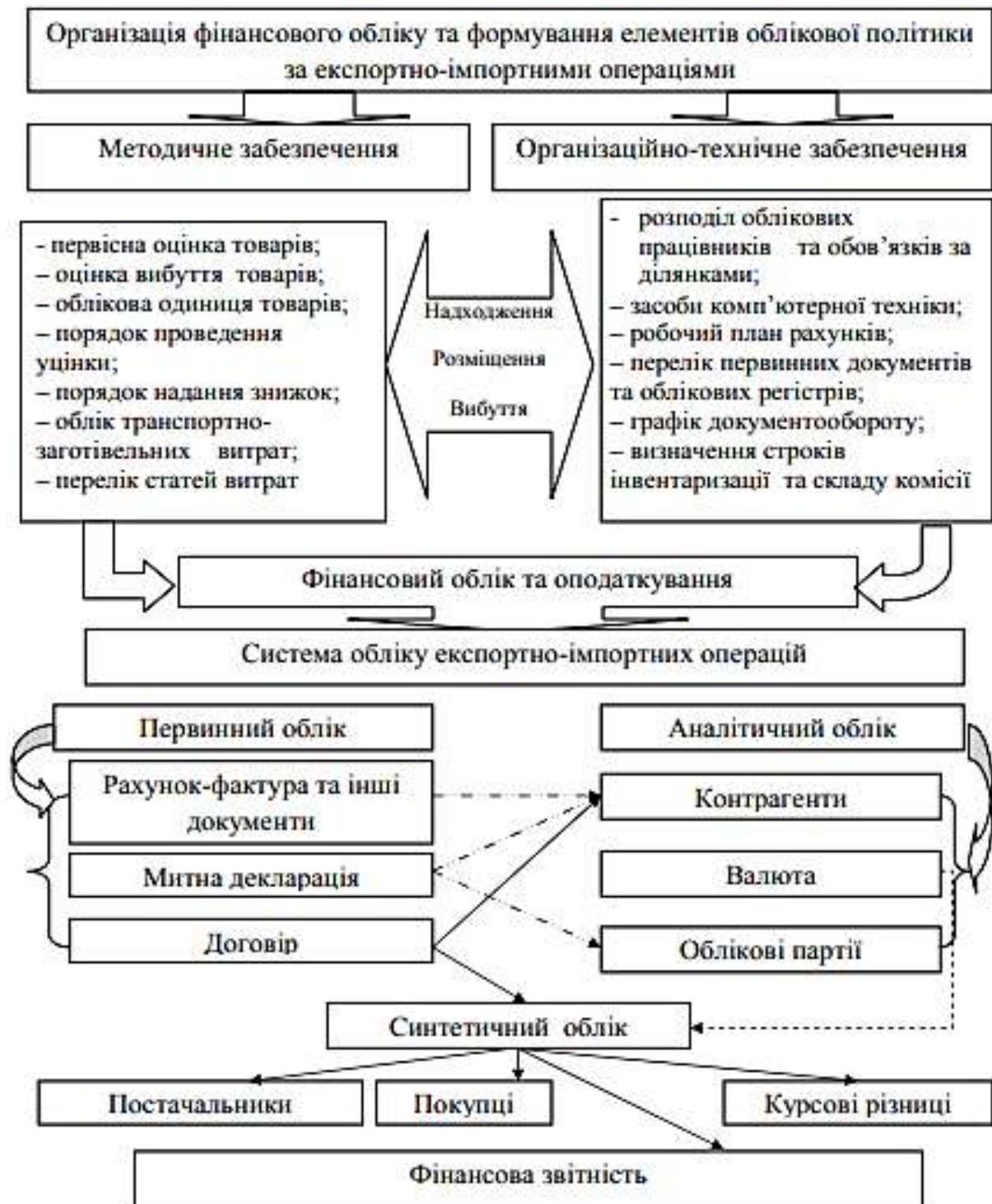
Додаток П

Приклади бухгалтерських проведень з обліку експортних операцій ТОВ

«Метінвест Холдинг»

№	Дата	Господарська	Дт	Кт	Сума
Перша подія – відвантаження товару					
1	28.12.2021	Відвантажено товар на експорт	287	281	158000
2	04.01.2022	Перейшли всі ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на товар. Курс НБУ 27,2782 грн/\$	362	702	<u>9500\$</u> 259142
3	04.01.2022	Списана собівартість реалізованого товару	902	287	158000
4	04.01.2022	Отримано від митного брокера послуги з декларування	93	631	1200
5	04.01.2022	Оплачено послуги митного брокера	631	311	1200
6	31.01.2022	Відображено курсову різницю за монетарною дебіторською заборгованістю на дату балансу. Курс НБУ 28,7839 грн/\$	362	714	14304, 15
7	31.01.2022	Списано доходи на фінансовий результат	702	791	259142
			714	791	14304,
8	31.01.2022	Списано витрати на фінансовий результат	791	902	158000
9	02.02.2022	Зараховано валютну виручку на валютний рахунок експортера. Курс НБУ	312	362	<u>9500\$</u> 273601
1	02.02.2022	Відображено курсову різницю при погашенні дебіторської заборгованості	362	714	154,85
1	28.02.2022	Списано доходи на фінансовий результат	714	791	154,85
Перша подія – отримання					
1	04.01.2022	Отримано аванс від покупця. Курс НБУ 27,2782 грн/\$	312	681	<u>9500\$</u> 259142
2	05.01.2022	Відвантажено товар на експорт	287	281	158000
3	27.01.2022	Перейшли всі ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на товар. Курсові різниці відсутні, так як стаття	362	702	<u>9500\$</u> 259142
4	27.01.2022	Списана собівартість реалізованого товару	902	281	158000
5	27.01.2022	Отримано від митного брокера послуги з декларування	93	631	1200
6	27.01.2022	Оплачено послуги митного брокера	631	311	1200
7	27.01.2022	Взаємозалік заборгованостей. Курсові різниці відсутні, так як стаття	681	362	<u>9500\$</u> 259142
8	31.01.2022	Списано доходи на фінансовий результат	702	791	259142
9	31.01.2022	Списано витрати на фінансовий результат	791	902	158000
			791	93	1200

Організація фінансового обліку експортних операцій

Додаток С

План аудиту експортних операцій

З/п	Аудиторські завдання і процедури	Аудиторські докази	Виконавець	Термін
1	Ознайомлення з установчими та загальними документами	Статут підприємства, Свідоцтво про державну реєстрацію підприємства, Свідоцтво про реєстрацію в органах державної податкової адміністрації, органах статистики та ін.		
2	Оцінка облікової політики підприємства	Наказ про облікову політику, Робочий План рахунків, посадові інструкції		
3	Контроль наявності, якості та реєстрації укладених договорів	Договори		
4	Перевірка правильності документального оформлення експортних операцій	Видаткові накладні, Акти виконаних робіт чи наданих послуг, рахунки-фактури, податкові накладні, товаро-транспортні накладні, договори, платіжні доручення, довідки бухгалтерії, митні декларації		
5	Перевірка правильності застосування кореспонденції рахунків щодо обліку експортних операцій	Робочий план рахунків, Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку		
6	Перевірка правильності відображення в обліку сплачених мита, митних зборів під час розмитнення товарів, ПДВ, а також правильності їх обчислення	Податкові накладні, митні декларації		
7	З'ясування правильності обліку курсових різниць	Бухгалтерські довідки		
8	Порівняння показників фінансової та статистичної звітності	Форми річної фінансової звітності, Статистична звітність		
9	Складання аудиторського звіту	Аудиторський звіт, Аудиторський висновок		
10	Надання рекомендацій	Рекомендації аудитора		

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ
ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ»
за 2019 рік

Звіт про фінансовий стан на 31 грудня 2019 р.

(тисяч гривень)

Актив	Код рядка	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018	Примітки
1	2	3	4	5	6
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи	1000	692 719	597 795	639 255	<u>8</u>
первісна вартість	1001	1 362 179	1 105 132	998 270	
накопичена амортизація	1002	669 460	507 337	359 015	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	72 149	98 063	72 438	<u>9</u>
Основні засоби	1010	399 096	169 903	96 290	<u>10</u>
первісна вартість	1011	725 393	433 066	318 756	
знос	1012	326 297	263 163	222 466	
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-	-	
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-	-	
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-	-	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	-	
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-	-	
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-	309 332	
інші фінансові інвестиції	1035	177 109	246 100	251 442	<u>11</u>
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	414 247	1 390 014	1 383 037	<u>13</u>
Відстрочені податкові активи	1045	279 040	177 443	104 288	
Гудвіл	1050	-	-	-	
Відстрочені аквізційні витрати	1060	-	-	-	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-	-	
Інші необоротні активи	1090	-	-	-	
Усього за розділом I	1095	2 034 360	2 679 318	2 856 082	
II. Оборотні активи					
Запаси	1100	327 862	550	995	<u>12</u>
Виробничі запаси	1101	494	550	995	
Незавершене виробництво	1102	-	-	-	
Готова продукція	1103	-	-	-	
Товари	1104	327 368	-	-	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	-	
Депозити перестрахування	1115	-	-	-	
Векселі одержані	1120	-	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	41 702 285	42 883 843	29 336 938	<u>13</u>
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	1 961 503	3 987 870	3 611 351	
з бюджетом	1135	116 570	61 887	57 983	
у тому числі з податку на прибуток	1136	21 968	21 968	-	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	8 405	8 405	8 291	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	246 330	1 868 016	1 551 843	
Поточні фінансові інвестиції	1160	150 301	150 302	750 302	<u>11</u>
Гроші та їх еквіваленти	1165	66 278	61 659	39 943	<u>14</u>
Готівка	1166	-	-	-	
Рахунки в банках	1167	66 278	61 659	39 943	
Витрати майбутніх періодів	1170	106 770	47 033	59 455	
Інші оборотні активи	1190	486 901	244 956	206 276	
Усього за розділом II	1195	45 173 205	49 314 521	35 623 377	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-	-	
Баланс	1300	47 207 565	51 993 839	38 479 459	

Пасив	Код рядка	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018	Примітки
1	2	3	4	5	6
I. Власний капітал					
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	81 500	81 500	81 500	21
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-	-	
Капітал у дооцінках	1405	-	-	-	
Додатковий капітал	1410	-	-	-	
Резервний капітал	1415	20 375	20 375	20 375	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(8 418 496)	(7 955 058)	(8 103 809)	
Інші резерви	1435	-	-	-	
Усього за розділом I	1495	(8 316 621)	(7 853 183)	(8 001 934)	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення					
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-	-	
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-	-	
Довгострокові кредити банків	1510	-	-	-	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	125 515	3 615	-	15
Усього за розділом II	1595	125 515	3 615	-	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення					
Короткострокові кредити банків	1600	-	-	-	
Векселі видані	1605	-	-	-	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	97 298	1 050	-	15
товари, роботи, послуги	1615	53 122 705	56 989 452	42 910 030	15
розрахунками з бюджетом	1620	8 439	7 623	16 735	
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-	16 670	
розрахунками зі страхування	1625	1 663	1 093	-	
розрахунками з оплати праці	1630	34 765	30 759	236	
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1 030 219	1 543 757	724 759	
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-	775 941	
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-	-	
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-	-	
Поточні забезпечення	1660	569 618	528 727	466 418	
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-	-	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-	-	
Інші поточні зобов'язання	1690	533 964	740 946	1 587 274	
Усього за розділом III	1695	55 398 671	59 843 407	46 481 393	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття					
	1700	-	-	-	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду					
	1800	-	-	-	
Баланс	1900	47 207 565	51 993 839	38 479 459	

Затверджено та підписано від імені керівництва 22 червня 2020 року.

Генеральний директор

Головний бухгалтер

Риженков Юрій Олександрович

Павлюк Олена Володимирівна

Звіт про сукупний дохід за 2019 рік

I. Фінансові результати

(тисяч гривень)

Стаття	Код рядка	2019 рік	2018 рік	Примітки
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	32 511 950	30 487 296	16
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(29 635 300)	(27 804 187)	
Валовий: прибуток	2090	2 876 650	2 683 109	
збиток	2095	-	-	
Інші операційні доходи	2120	9 857 379	7 380 741	19
Адміністративні витрати	2130	(2 371 665)	(2 071 354)	17
Витрати на збут	2150	(600 809)	(270 000)	18
Інші операційні витрати	2180	(10 638 627)	(7 688 107)	19
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	-	34 389	
збиток	2195	(877 072)	-	
Дохід від участі в капіталі	2200			
Інші фінансові доходи	2220	346 317	573 713	
Інші доходи	2240	277 872	340 742	19
Фінансові витрати	2250	(34 065)	(340 419)	
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-	
Інші витрати	2270	(278 088)	(415 599)	19
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	-	192 826	
збиток	2295	(565 036)	-	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	101 598	(35 957)	
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	-	156 869	
збиток	2355	(463 438)	-	

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	2019 рік	2018 рік	Примітки
1	2	3	4	5
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-	
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-	
Накопичені курсові різниці	2410	-	-	
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-	
Інший сукупний дохід	2445	-	-	
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-	
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-	
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-	
Сукупний дохід	2465	(463 438)	156 869	

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	2019 рік	2018 рік	Примітки
1	2	3	4	5
Матеріальні затрати	2500	20 420	21 541	
Витрати на оплату праці	2505	1 458 094	1 326 225	
Відрахування на соціальні заходи	2510	66 901	77 538	
Амортизація	2515	261 972	191 872	
Інші операційні витрати	2520	4 830 922	3 040 375	
Разом	2550	6 638 309	4 657 551	

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	2019 рік	2018 рік	Примітки
1	2	3	4	
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-	
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-	
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-	
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-	
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-	

Затверджено та підписано від імені керівництва 22 червня 2020 року.

Генеральний директор

Риженков Юрій Олександрович

Головний бухгалтер

Павлюк Олена Володимирівна

Звіт про зміни у капіталі 2019 року

(тисяч гривень)

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у доцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	81 500	-	-	20 375	(7 955 058)	-	-	(7 853 183)
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	81 500	-	-	20 375	(7 955 058)	-	-	(7 853 183)
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	(463 438)	-	-	(463 438)
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	(463 438)	-	-	(463 438)
Залишок на кінець року	4300	81 500	-	-	20 375	(8 418 496)	-	-	(8 316 621)

Затверджено та підписано від імені керівництва 22 червня 2020 року.

Генеральний директор

Головний бухгалтер

Риженков Юрій Олександрович

Павлюк Олена Володимирівна

Звіт про зміни у капіталі 2018 року

(тисяч гривень)

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	81 500	-	-	20 375	368 390	-	-	470 265
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	(8 472 200)	-	-	(8 472 200)
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	81 500	-	-	20 375	(8 103 810)	-	-	(8 001 935)
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	156 869	-	-	156 869
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	(8 117)	-	-	(8 117)
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	148 752	-	-	148 752
Залишок на кінець року	4300	81 500	-	-	20 375	(7 955 058)	-	-	(7 853 183)

Затверджено та підписано від імені керівництва 22 червня 2020 року.

Генеральний директор

Риженков Юрій Олександрович

Головний бухгалтер

Павлюк Олена Володимирівна

Звіт про рух грошових коштів за 2019 рік

(тисяч гривень)

Стаття	Код рядка	2019 рік	2018 рік
1		2	3
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:	-		
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	44 129 080	26 785 820
Повернення податків і зборів	3005	20	118
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	3 307 390	3 297 097
Надходження від повернення авансів	3020	1 650 331	450
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	664
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Інші надходження	3095	174 843	3 985
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(44 331 314)	(23 610 201)
Праці	3105	(1 119 713)	(991 111)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(84 782)	(67 306)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(274 492)	(392 370)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	-	(147 749)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(274 492)	(244 620)
Витрачання на оплату авансів	3135	(3 847 161)	(3 674 399)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(53 542)	-
Інші витрачання	3190	(685 956)	(90 241)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	(1 131 296)	1 262 506
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	1 511 964	30
необоротних активів	3205	198 941	56 964
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	5 287	4 582
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(10)	(130 248)
необоротних активів	3260	(499 964)	(428 024)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(63 475)	(1 525)
Інші платежі	3290	-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	1 152 743	(498 221)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	-	-
Сплату дивідендів	3355	-	(739 023)
Витрачання на сплату заборгованості з оренди	3365	(964)	(402)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	(964)	(739 425)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	16 483	24 860
Залишок коштів на початок року	3405	61 659	39 943
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(11 864)	(3 144)
Залишок коштів на кінець року	3415	66 278	61 659

Затверджено та підписано від імені керівництва 22 червня 2020 року.

Генеральний директор

Риженков Юрій Олександрович

Головний бухгалтер

Павлюк Олена Володимирівна

ПРИМІТКИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

«МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» за МСФЗ за рік, що закінчився

31 грудня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальні відомості	10
2. Опис економічного середовища, в якому функціонує Товариство	10
3. Основи підготовки, затвердження і подання фінансової звітності.....	12
4. Основні принципи облікової політики	12
5. Застосування нових стандартів	19
6. Суттєві облікові судження, оцінки та припущення.....	20
7. Визначення справедливої вартості.....	21
8. Нематеріальні активи	22
9. Незавершені капітальні інвестиції.....	23
10. Основні засоби	23
11. Фінансові інвестиції	24
12. Запаси	25
13. Дебіторська заборгованість по основній діяльності та інша дебіторська заборгованість...25	
14. Грошові кошти та їх еквіваленти	27
15. Кредиторська заборгованість по основній діяльності та інша кредиторська заборгованість, та забезпечення	27
16. Чистий дохід від реалізації продукції.....	28
17. Адміністративні витрати.....	28
18. Витрати на збут.....	28
19. Інші доходи та витрати.....	29
20. Податок на прибуток.....	29
21. Операції з пов'язаними сторонами.....	30
22. Управління фінансовими ризиками	31
23. Управління капіталом	32
24. Умовні та інші зобов'язання та операційні ризики	33
25. Застосування МСФЗ, трансформація ПСБО-МСФЗ	34
26. Події після звітної дати	36

1. Загальні відомості

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ», скорочене найменування ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» (Ідентифікаційний код: 34093721) було засновано у 2006 р. як підприємницьке товариство у формі Товариства з обмеженою відповідальністю (далі Товариство). Основною діяльністю Товариства є консультивання з питань комерційної діяльності й керування, діяльність посередника у торгівлі металопродукцією та залізородною продукцією, а також одержання прибутку від усіх видів торгової, комерційної, та іншої діяльності, дозволеної законодавчими актами України, з метою задоволення соціальних і економічних інтересів засновників товариства та трудового колективу.

Місцезнаходження юридичної особи: 87534, Донецька обл., м. Маріуполь, пр. Нахімова, буд. 116-А.

Вищим органом управління ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» є Загальні збори Учасників Товариства.

Єдиним учасником ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» є Приватна компанія з обмеженою відповідальністю «Метінвест Б.В.» - 100%.

Адреса засновника: НАССАУЛАН 2А, 2514JS М.ГААГА, НІДЕРЛАНДИ (NASSAULAAN 2 A, 2514JS S-GRAVENHAGE, THE NETHERLANDS), НІДЕРЛАНДИ.

Товариство не складає консолідованої фінансової звітності з врахуванням того, що виконуються всі обмеження, які визначаються МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність».

Фінансова звітність ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» включена до консолідованої фінансової звітності, що відповідає МСФЗ, материнського підприємства – Приватна компанія з обмеженою відповідальністю «Метінвест Б.В.».

Господарська діяльність ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» здійснюється у відповідності із затвердженим річним бюджетом та фінансовим планом підприємства. Напрямки діяльності Товариства протягом періоду існування не змінювались.

Середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу за 2019 рік склала 632 особи.

2. Опис економічного середовища, в якому функціонує Товариство

Протягом 2018-2019 років економіка України продовжувала демонструвати значний рівень зростання на фоні загальної макроекономічної стабілізації, що супроводжувалась структурними реформами, зростанням інвестицій, спрямованих на вітчизняну економіку, зростанням купівельної спроможності населення за рахунок збільшення реальної заробітної плати та зростання рівня споживчої довіри, розширенням сільськогосподарського сектору, активізацією будівництва та покращенням ситуації на зовнішніх ринках. В 2019 році ВВП продовжував зростати на рівні 3,3 % (2018: 3,3 %).

Крім того, спостерігаються позитивні зрушення у монетарній політиці. Національний банк України («НБУ») продовжує проводити ряд заходів по врегулюванню ситуації на фінансовому ринку, які спрямовані, окрім іншого, на стримування рівня інфляції. Рівень інфляції в Україні сповільнився до 4,1 % у 2019 році (порівняно з 9,8 % у 2018 році), що дозволило НБУ розпочати зниження облікової ставки після тривалого періоду її зростання, а саме: з 18,0 % починаючи з 7 вересня 2018 року до 13,5 % починаючи з 13 грудня 2019 року та до 11,0 % починаючи з 31 січня 2020 року.

Протягом 2018 - 2019 років НБУ продовжував подальше пом'якшення валютних обмежень, які були запроваджені протягом 2014 - 2015 років. Зокрема, частка надходжень в іноземній валюті, що підлягає обов'язковому продажу на міжбанківському ринку, поступово зменшилась з 50 % до 30 % починаючи з 1 березня 2019 року і згодом з 20 червня 2019 року була повністю скасована. В додаток до цього, нормативний період розрахунків за операціями, здійсненими в іноземній валюті, зріс з 180 до 365 днів починаючи з 16 травня 2019 року. 7 травня 2019 року НБУ збільшив ліміт на репатріацію дивідендів до 12 млн євро на місяць, а починаючи з 10 липня 2019 року скасував дане обмеження.

Україна продовжує утримувати активну позицію на міжнародних ринках боргового капіталу. Протягом 2018 - 2019 років Україна не лише випустила кілька траншів єврооблігацій, деномінованих у доларах США, але й випустила свій перший за останні 15 років транш в євро. Крім того, у травні 2019 року Clearstream, міжнародний центральний депозитарій цінних паперів Deutsche Börse Group, відкрив рахунок у НБУ, що полегшило доступ міжнародних інвесторів до облігацій внутрішнього державного боргу, покращило стійкість портфеля державного боргу за рахунок збільшення його гривневої частки та сприятливо вплинуло на приплив іноземної валюти в країну.

Фінансові результати діяльності Товариства значною мірою залежать від світових цін та попиту на залізрудний концентрат. У 2018 - 2019 роках ціни на залізну руду зазнали значних коливань.

Спалах захворювання COVID-19 через вірус SARS-COV-2 призвів до введення карантину та різного типу обмежень пересування на території багатьох країн, включаючи найпотужніші економіки світу.

Це у свою чергу призвело до скорочення активності у певних секторах економіки (особливо у сфері надання послуг), знизило попит на певні товари та послуги та збільшило ризики сповільнення економічного зростання та рецесії у ключових економіках світу зі всіма негативними наслідками.

У комбінації із початком цінової війни на ринку нафти, це призвело до різкого падіння на фінансових ринках та зниження вартості багатьох активів.

Крім того спалах цього захворювання може потенційно призвести до порушення логістичних ланцюжків поставок та зменшення виробництва певної продукції.

У відповідь на потенційну загрозу, яку коронавірус становить для життя громадян, українська влада також вжила ряд заходів щодо стримування спалаху, ввівши обмеження на пересування людей в межах країни, «закриття» міст в регіонах, які постраждали від спалаху, припинення регулярного міжнародного пасажирського авіасполучення з Україною, а також тимчасове обмеження на в'їзд до країни іноземних громадян. Деякі підприємства запровадили віддалений режим роботи для соціального дистанціювання своїх співробітників. Частка підприємств скоротили або тимчасово призупинили ділові операції.

Більш широкі потенційні економічні наслідки цих подій включають в себе:

- порушення бізнес-операцій і економічної активності в Україні з каскадним впливом як на іноземні, так і на вторинні ланцюжки поставок, включаючи торгівлю і транспорт, подорожі та туризм, розваги, виробництво, будівництво, роздрібну торгівлю, страхування і освіту;
- зростання економічної невизначеності, що відображається на цінах на активи і обмінних курсах.

Управлінський персонал вважає, що він вживає належні заходи на підтримку стабільної діяльності Товариства, необхідні в рамках існуючих обставин. У той же час подальша

нестабільність умов здійснення діяльності може спричинити негативний вплив на результати діяльності та фінансовий стан Товариства, характер та наслідки якого на поточний момент визначити неможливо.

3. Основи підготовки, затвердження і подання фінансової звітності

Концептуальна основа

Фінансова звітність Товариства була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ).

Функціональна валюта та валюта подання фінансової звітності

Статті, відображені у фінансовій звітності Товариства, оцінюються з використанням валюти основного економічного середовища, в якій Товариство працює (функціональної валюти). Суми у фінансовій звітності оцінені і представлені у національній валюті України, гривні, яка є функціональною валютою і валютою представлення звітності для ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ». Фінансова звітність представлена в українських гривнях із округленням усіх сум до найближчої тисячі (тис. грн.).

Перше застосування МСФЗ

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» прийняло МСФЗ в якості основи для підготовки звітності станом на 1 січня 2018 року, і це є перший комплект фінансової звітності ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» відповідно до МСФЗ. Початковий Звіт про фінансовий стан ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» за МСФЗ станом на 1 січня 2018 року («дату переходу на МСФЗ») був підготований відповідно до вимог МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» (МСФЗ 1).

4. Основні принципи облікової політики

Положення облікової політики послідовно застосовувалися протягом усіх представлених звітних періодів, якщо не вказано інше.

Перерахунок іноземної валюти

Операції в іноземній валюті обліковуються за обмінним курсом Національного банку України (НБУ), встановленим на дату операції. Курсові різниці, що виникають в результаті розрахунку за операціями в іноземній валюті, включаються до звіту про фінансові результати на підставі обмінного курсу, що діє на дату здійснення операції.

Монетарні активи і зобов'язання в іноземній валюті перераховуються в гривні за офіційним курсом обміну, який встановлює Національний банк України (НБУ) на відповідну звітну дату. Прибуток та збитки від курсових різниць, що виникають в результаті перерахунку активів і зобов'язань, відображено у складі курсових різниць у звіті про фінансові результати.

Станом на 31 грудня 2019 року курс обміну долара до гривні становив 23,6862 гривні за 1 долар США (на 31 грудня 2018 року курс обміну долара до гривні становив 27,688264 гривні за 1 долар США).

В даний час українська гривня не є вільно конвертованою валютою за межами України.

Основні засоби

Основні засоби обліковуються за первісною вартістю. Первісна вартість включає витрати, безпосередньо пов'язані з придбанням активів. Вартість активів, побудованих власними силами, включає вартість матеріалів, прямі витрати на оплату праці та відповідну частину виробничих

накладних витрат. Після первісного визнання об'єкти відображаються за собівартістю за вирахування амортизації та накопиченого знецінення.

Після визнання основні засоби поділяються на компоненти, що являють собою об'єкти, вартість яких значна і які можуть амортизуватися окремо.

Вартість заміни тих компонентів основних засобів, які визнаються окремо, капіталізується, а балансова вартість заміненних компонентів списується. Інші подальші витрати капіталізуються тільки в тих випадках, коли вони призводять до збільшення майбутніх економічних вигод від основного засобу. Усі інші витрати визнаються у звіті про фінансові результати у складі витрат у тому періоді, в якому вони понесені.

Припинення визнання основних засобів відбувається після їх вибуття або в тих випадках, коли подальше використання активу, як очікується, не принесе економічних вигод. Прибуток та збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння отриманих коштів та балансової вартості цих активів і визнаються у звіті про фінансові результати. При продажу переоцінених активів суми, включені в інші резерви, переносяться на нерозподілений прибуток.

Амортизація основних засобів нараховується прямолінійним методом, починаючи з моменту, коли об'єкт став придатним до експлуатації. Строк корисної експлуатації визнається окремо на підставі рішення комісії та представлена таким чином.

Групи ОЗ за МСФЗ//Термін корисної служби.

- Земельні ділянки – Не амортизуються;
- Будівлі – до 60 років;
- Споруди – до 60 років;
- Об'єкти благоустрою території – до 15 років;
- Інженерні комунікації – до 15 років;
- Передавальні пристрої та механізми – мостові, руднорейферні, порталні крани – до 20 років;
- Передавальні пристрої та механізми – до 10 років;
- Машини та устаткування основного виробництва – до 35 років;
- Машини та устаткування допоміжних цехів – до 35 років;
- Устаткування і засоби зв'язку – до 10 років;
- Офісна техніка – до 5 років;
- Інформаційні системи і персональні комп'ютери – до 4 роки;
- Транспортні засоби – авто – до 10 років;
- Автомобілі загального призначення – до 5 років;
- Офісні меблі та пристосування – до 7 років;
- Основні засоби соціальної сфери не амортизуються;
- Інші основні засоби – до 10 років;

Витрати на періодичні ремонти капіталізуються і амортизуються протягом планового міжремонтного періоду.

Ліквідаційна вартість активу - це розрахункова сума, яку Товариство отримала б у даний час від вибуття активу, за вирахуванням витрат на реалізацію, якби актив вже був у тому віці і в тому стані, які очікуються в кінці терміну його експлуатації. Якщо Товариство має намір використовувати актив до кінця його фізичного існування, ліквідаційна вартість такого активу дорівнює нулю. Залишкова вартість і терміни експлуатації переглядаються та, за необхідності, коригуються на кожну звітну дату.

Балансова вартість активу негайно зменшується до вартості відшкодування, якщо балансова вартість вище вартості відшкодування.

Незавершене будівництво

Незавершене будівництво являє собою аванси за основні засоби та вартість основних засобів, будівництво яких ще не завершено. Амортизація на такі активи не нараховується до їх введення в експлуатацію.

Товариство капіталізує витрати за позиковими коштами, які безпосередньо відносяться до придбання, будівництва або виробництва кваліфікаційного активу, у складі вартості цього активу.

Нематеріальні активи

Нематеріальні активи визнаються лише за наявності наступних умов: (i) створені активи можуть бути ідентифіковані (такі як програмне забезпечення та нові процеси); (ii) існує ймовірність, що створені активи генеруватимуть майбутні економічні вигоди; (iii) собівартість цього активу може бути надійно оцінена.

Аналітичний облік нематеріальних активів здійснюється за класифікаційними групами та окремо по кожному об'єкту. Придбані нематеріальні активи обліковуються за собівартістю та амортизуються прямолінійним методом протягом очікуваного строку їх корисного використання.

Первісне визнання фінансових інструментів

При первісному визнанні Товариство повинно оцінювати фінансовий актив або фінансове зобов'язання за справедливою вартістю. Якщо актив або зобов'язання обліковується не за справедливою вартістю через прибуток або збиток, дана справедлива вартість може бути збільшена або зменшена на суму витрат, які пов'язані з укладанням угоди та які мають пряме відношення до придбання або випуску фінансового активу чи фінансового зобов'язання. Якщо актив або зобов'язання обліковується за справедливою вартістю через прибуток або збиток, ці витрати відображаються у складі прибутку або збитку.

При первісному визнанні ціна угоди якнайкраще засвідчує справедливу вартість. Прибуток або збиток при первісному визнанні відображається лише в тому випадку, якщо існує різниця між ціною угоди та справедливою вартістю, яка може бути підтверджена ціною котирування на активному ринку для ідентичного активу або зобов'язання або базується на техніці оцінки, яка використовує лише дані з відкритих для спостережень ринків.

Класифікація та подальша оцінка фінансових активів.

Товариство класифікує свої фінансові активи за наступними категоріями:

- які в подальшому оцінюються за справедливою вартістю (або через інший сукупний дохід, або через прибуток або збиток);
- які оцінюються за амортизованою вартістю.

Класифікація залежить від бізнес-моделі Товариства для управління фінансовими активами та договірних умов грошових потоків.

Товариство в подальшому оцінює інвестиції в інструменти капіталу за справедливою вартістю. Керівництво прийняло рішення про представлення прибутків та збитків від зміни справедливої вартості таких інвестицій у складі іншого сукупного доходу, тому не відбувається подальшої рекласифікації прибутків та збитків від зміни справедливої вартості до прибутку або збитку після припинення визнання інвестиції. Дивіденди від таких інвестицій продовжують визнаватися у прибутку або збитку як інші операційні доходи, коли виникає право Товариства на отримання платежів.

Зміни у справедливій вартості фінансових активів за справедливою вартістю через прибуток або збиток визнаються в інших операційних доходах / (витратах) у звіті про прибутки та збитки.

Збитки від знецінення (та сторнування збитків від знецінення) по інвестиціях у капітал, які оцінені за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, не відображаються окремо від інших змін справедливої вартості.

Фінансові активи включаються до складу оборотних активів, за винятком строків погашення більше 12 місяців після дати балансу. Вони класифікуються як необоротні активи.

Знецінення фінансових активів - очікуваний кредитний збиток

Після первісного визнання фінансового активу Товариство розраховує та визнає очікуваний кредитний збиток для фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, що призводить до негайних звітних збитків у звіті про фінансові результати.

Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає: (i) об'єктивну та зважену на ймовірність суму, визначену шляхом оцінки певного діапазону можливих результатів, (ii) часову вартість грошей та (iii) усю необхідну та підтверджувану інформацію, що є доступною на звітну дату без надмірних витрат або зусиль, включаючи інформацію про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх економічних умов.

Фінансові інструменти, які оцінюються за амортизованою вартістю, та контрактні активи відображаються в балансі за вирахуванням резерву на очікувані кредитні збитки.

Станом на звітну дату Товариство має наступні види фінансових активів, що підлягають під розрахунок очікуваних кредитних збитків:

- грошові кошти та їх еквіваленти;
- дебіторська заборгованість від реалізації товарів і послуг;
- інша дебіторська заборгованість.

Товариство використовує різні підходи для аналізу очікуваних кредитних збитків, що пов'язані з фінансовими активами від пов'язаних сторін, значних клієнтів та інших клієнтів.

Для всіх суттєвих боржників та пов'язаних сторін розрахунок очікуваних кредитних збитків здійснюється на індивідуальній основі з урахуванням умов договору, очікуваного періоду погашення, внутрішньо оцінених кредитних ризиків для значних боржників на основі їх фінансових результатів та з урахуванням зовнішнього кредитного рейтингу, якщо такий є.

Товариство не визнає очікувані кредитні збитки за грошовими коштами та їх еквівалентами, якщо було визнано, що ефект від визнання таких збитків не є суттєвим на звітну дату.

Припинення визнання фінансових активів. Товариство припиняє визнання фінансового активу коли: (i) спливає строк дії договірних прав на грошові потоки від такого фінансового активу або (ii) Товариство в основному передає всі ризики та вигоди від володіння фінансовим активом або (iii) Товариство в основному не передає й не зберігає за собою всіх ризиків та вигод від володіння фінансовим активом, але не залишає за собою контроль над ними. Контроль залишається якщо одержувач не має практичну здатність продати актив.

Списання фінансового активу також є подією, що призводить до припинення визнання. Фінансові активи списані повністю або частково, коли Товариство не має обґрунтованих очікувань щодо повернення цих активів.

Класифікація та подальша оцінка фінансових зобов'язань. Всі фінансові зобов'язання в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю, за винятком (i) похідних інструментів, фінансових зобов'язань, що утримуються для торгівлі, умовної компенсації, визнаної набувачем при об'єднанні бізнесу та інших фінансових зобов'язань, визначених як таких при первісному визнанні, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток та (ii) договорів

фінансової гарантії та зобов'язань із надання позики за ставкою відсотка, нижчою від ринкової.

Припинення визнання фінансових зобов'язань. Товариство припиняє визнання фінансових зобов'язань тоді й лише тоді, коли воно погашається: тобто тоді, коли зобов'язання, передбачене договором, виконано або анульовано, або коли сплив термін його виконання.

Податок на прибуток

Витрати з податку на прибуток включають поточний податок і відстрочений податок. Поточний податок на прибуток у фінансовій звітності розраховується відповідно до українського законодавства, яке діє на звітну дату.

Витрати з податку на прибуток визнаються у звіті про фінансові результати, крім випадків, коли вони визнаються у звіті про сукупний дохід або безпосередньо у складі капіталу, оскільки вони відносяться до операцій, що враховані у поточному або інших періодах у звіті про сукупний дохід або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок - це сума, яку, як очікується, потрібно буде сплатити або відшкодувати у податкових органів щодо оподатковуваного прибутку чи збитків поточного та попередніх періодів. Інші податки, крім податку на прибуток, показані як компонент операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених з минулих періодів податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів і зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до дозволеного спрощення при початковому визнанні, відстрочені податки не визнаються у відношенні тимчасових різниць при початковому визнанні активу або зобов'язання в разі операції, що не є об'єднанням компаній, коли така операція при її початковому обліку не впливає ні на фінансову, ні на податковий прибуток. Відстрочений податок оцінюється за податковими ставками, які діють або плануються до введення в дію на звітну дату і які, як очікується, будуть застосовуватися в періодах, коли буде сторнована тимчасова різниця або використаний перенесений податковий збиток.

Відстрочені податкові активи, що віднімаються для оподаткування, і перенесені з попередніх періодів податкові збитки визнаються лише в тій мірі, в якій існує імовірність отримання оподатковуваного прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Витрати майбутніх періодів

Витрати майбутніх періодів обліковуються за первісною вартістю. Списання витрат майбутніх періодів на витрати періоду відображається рівномірно протягом періоду, в якому планується отримання пов'язаних з ними економічних вигод.

Запаси

Товарно-матеріальні запаси показані за первісною вартістю або чистою вартістю реалізації, залежно від того, яка з них нижча. Чиста вартість реалізації являє собою розрахункову ціну реалізації в ході нормального ведення бізнесу за вирахуванням розрахункових витрат на завершення роботи над активом та відповідних витрат на збут.

Дебіторська заборгованість з основної діяльності та інша дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість з основної діяльності та інша дебіторська заборгованість спочатку обліковуються за справедливою вартістю, а надалі оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної відсоткової ставки за вирахуванням резерву на знецінення.

Передплати

Передплати обліковуються за первісною вартістю за вирахуванням резерву на знецінення. Якщо є свідчення того, що активи, товари або послуги, до яких відноситься передплата, не будуть отримані, балансова вартість передплати зменшується, а відповідний збиток від знецінення визнається у звіті про фінансові результати.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають гроші в касі, грошові кошти на банківських рахунках до вимоги та інші короткострокові високоліквідні інвестиції з початковим строком розміщення до трьох місяців. Суми, використання яких обмежене, виключені зі складу грошових коштів та їх еквівалентів. Суми, обмеження щодо яких не дозволяють обміняти їх або використовувати для розрахунку за зобов'язаннями протягом, щонайменше, дванадцяти місяців після звітної дати, включені до складу інших необоротних активів.

Дивіденди

Дивіденди визнаються як зобов'язання і вираховуються з капіталу на звітну дату, тільки якщо вони оголошені до або на звітну дату. Інформація про дивіденди розкривається у примітках до фінансової звітності, якщо вони запропоновані до звітної дати чи запропоновані або оголошені після звітної дати, але до затвердження фінансової звітності до випуску. Якщо зобов'язання з виплати дивідендів погашається більш, ніж через один рік після звітної дати, воно включається до складу довгострокових зобов'язань та оцінюється за наведеною вартості майбутніх грошових потоків, які будуть потрібні для погашення зобов'язання з використанням відсоткової ставки (до оподаткування), що відбиває поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі та ризики, притаманні зобов'язанню. Ефект первинного дисконтування дивідендів і подальша зміна дисконту враховуються безпосередньо в капіталі.

Кредиторська заборгованість та інша кредиторська заборгованість

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість визнається і спочатку оцінюється у відповідності з політикою обліку фінансових інструментів. Надалі інструменти з фіксованим терміном погашення переоцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної відсоткової ставки. Амортизована вартість розраховується з урахуванням витрат на проведення операції, а також усіх премій і дисконтів при розрахунку. Фінансові зобов'язання без фіксованого терміну погашення в подальшому обліковуються за справедливою вартістю.

Аванси

Аванси визнаються за первісно отриманими сумами.

Забезпечення за зобов'язаннями та платежами

Забезпечення за зобов'язаннями та платежами - це нефінансові зобов'язання, які визнаються у випадках, коли у Товаристві є поточні юридичні або передбачувані зобов'язання в результаті минулих подій, коли існує ймовірність відтоку ресурсів для того, щоб розрахуватися за зобов'язаннями, і їх суму можна розрахувати з достатньою мірою точності. Коли існують декілька схожих зобов'язань, ймовірність того, що буде потрібний відтік грошових коштів для їх погашення, визначається для всього класу таких зобов'язань. Резерв визнається, навіть коли ймовірність відтоку грошей у відношенні будь-якої позиції, включеної в один і той же клас зобов'язань, є невеликою та якщо є ймовірність, що для врегулювання класу зобов'язань в цілому знадобиться певний відток ресурсів.

Коли Товариство очікує, що резерв буде відшкодований, наприклад, відповідно до договору страхування, сума відшкодування визнається як окремий актив, причому тільки у випадках, коли відшкодування практично гарантоване.

Резерви оцінюються по приведеній вартості витрат, які, як очікується, будуть потрібні для погашення зобов'язання з використанням відсоткової ставки (до оподаткування), що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі та ризику, притаманні зобов'язанню. Збільшення резерву з часом визнається як відсоткові витрати.

Умовні активи і зобов'язання

Умовний актив не визнається у фінансовій звітності. Інформація про нього розкривається в тих випадках, коли існує ймовірність отримання економічних вигод від його використання.

Умовні зобов'язання не визнаються у фінансовій звітності, крім випадків, коли існує ймовірність відтоку ресурсів, для того щоб розрахуватися за зобов'язаннями, і їх суму можна розрахувати з достатньою мірою точності. Інформація про умовні зобов'язання розкривається у фінансовій звітності, крім випадків, коли ймовірність відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, є незначною.

Визнання доходів

Доходи оцінюються за справедливою вартістю отриманої винагороди або коштів, які повинні бути отримані за продані товари та надані послуги в ході звичайної діяльності Товариства. Виручка від реалізації відображається без ПДВ і знижок.

Товариство визнає виручку, коли (або в міру того, як) Товариство виконує контрактне зобов'язання шляхом передачі об'єкта товару або послуги (тобто активу) покупцеві. Актив передається, коли (або в міру того, як) покупець отримує контроль над таким активом. Контроль включає в себе здатність перешкоджати визначенню способу використання і отримання вигод від активу іншими організаціями. Вигодами від активу є потенційні грошові потоки (надходження або скорочення вибуття грошових коштів), які можуть бути отримані безпосередньо або побічно.

Виручка від продажу товарів (робіт, послуг) визнається Товариством, застосовуючи наступні п'ять кроків:

- ідентифікація договору;
- ідентифікація контрактного зобов'язання;
- визначення ціни угоди;
- розподіл ціни угоди;
- визнання виручки.

Товариство має визначити в момент укладення договору, чи виконує воно контрактне зобов'язання протягом періоду або в певний момент часу. Для кожного контрактного зобов'язання, яке виконується протягом періоду, Товариство визнає виручку протягом періоду, оцінюючи ступінь повноти виконання контрактного зобов'язання. Товариство повинно обрати метод оцінки ступеня виконання, який відповідає чітко сформульованій меті, яка б показала ефективність діяльності Товариства, тобто виконання контрактного зобов'язання Товариства щодо передачі контролю над товарами та послугами клієнту.

Якщо неможливо визначити ступінь виконання кожного контрактного зобов'язання, Товариство визнає виручку тільки в обсязі понесених витрат. Якщо контрактне зобов'язання не виконується протягом періоду, Товариство виконує контрактне зобов'язання в певний момент часу. Товариство має визначити момент часу, протягом якого клієнт отримує контроль над об'єктом активом.

Відсотки визнаються в тому звітному періоді, до якого вони належать, методом ефективної ставки відсотка виходячи з бази їх нарахування та строку використання відповідних активів.

Дивіденди визнаються в періоді виникнення права на їх отримання.

Податок на додану вартість

ПДВ розраховується за двома ставками:

- 20 % стягується при поставках товарів чи послуг на території України, включаючи поставки без оплати, та імпорту товарів в Україну (якщо такі поставки прямо не звільнені від ПДВ);

- 0 % застосовується при експорті товарів та відповідних послуг.

Вихідний ПДВ при продажу товарів і послуг враховується в момент отримання товарів чи послуг клієнтом або в момент надходження платежу від клієнта, в залежності від того, що відбулося раніше. Вхідний ПДВ враховується таким чином: право на кредит по вхідному ПДВ при закупівлях виникає в момент отримання накладної з ПДВ, яка видається в момент надходження оплати постачальнику або в момент отримання товарів чи послуг, в залежності від того що відбувається раніше, або право на кредит по вхідному ПДВ виникає в момент сплати податку.

ПДВ з продажу та закупівель визнається в балансі згорнуто і показується як актив або зобов'язання в сумі, відображеній у деклараціях з ПДВ. У тих випадках, коли під знецінення дебіторської заборгованості був створений резерв, збиток від знецінення враховується по валовій сумі заборгованості, включаючи ПДВ.

Визнання витрат

Витрати враховуються за методом нарахування. На рахунках «Собівартості реалізованої продукції, робіт, послуг» ведеться облік собівартості реалізованої продукції, робіт, послуг. Адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати та інші витрати не включаються до складу собівартості реалізованої продукції, а тому інформація про такі витрати узагальнюється на рахунках обліку витрат звітного періоду - «Адміністративні витрати», «Витрати на збут», «Інші операційні витрати», «Інші витрати».

Фінансові витрати

Фінансові витрати включають відсоткові витрати за позиковими коштами, збиток від виникнення фінансових інструментів, зміна дисконту за фінансовими інструментами. Всі відсоткові та інші витрати за позиковими коштами відносяться на витрати з використанням методу ефективної відсоткової ставки.

Сегментна звітність

Операційний сегмент – це компонент Товариства, що здійснює господарську діяльність, в результаті якої воно може отримувати доходи та нести витрати, а також результати якого регулярно аналізуються управлінським персоналом з метою прийняття рішень щодо виділення ресурсів для сегменту та оцінки ефективності його діяльності. Управлінський персонал вважає, що Товариство здійснює свою діяльність в одному сегменті значному для цієї фінансової звітності.

5. Застосування нових стандартів

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» застосувало всі нові стандарти, зміни до стандартів і інтерпретації, які набули чинності з 1 січня 2019 року, а саме:

МСФЗ 16 «Оренда»

Новий стандарт представив єдину модель ідентифікації договорів оренди та порядку їх обліку в фінансовій звітності як орендарів, так і орендодавців. Він замінює МСБО (IAS) 17 «Оренда» і пов'язані з ним пояснення по його інтерпретації.

МСФЗ (IFRS) 16 використовує контрольну модель для виявлення оренди, проводячи розмежування між орендою і договором про надання послуг на підставі наявності або відсутності виявленого активу під контролем клієнта.

Введено значні зміни в бухгалтерський облік з боку орендаря, з усуненням відмінності між операційною та фінансовою орендою і визнанням активів і зобов'язань по відношенню до всіх договорів оренди (за винятком обмеженого ряду випадків короткострокової оренди і оренди активів з низькою вартістю). При цьому, стандарт не містить значних змін вимог до бухгалтерського обліку з боку орендодавця.

КТМФЗ 23 «Невизначеність щодо підходів до податку на прибуток»

Наслідки прийняття нових стандартів, змін до стандартів і інтерпретацій не були значними по відношенню до цієї фінансової звітності.

Нові стандарти і інтерпретації, які вступають в силу з 1 січня 2020 року або пізніше:

Поправки до МСФЗ (IFRS) 10 та МСФЗ (IAS) 28 - «Продаж або внесок активів в угодах між інвестором і його асоційованою організацією або спільним підприємством» (випущені 11 вересня 2014 року і набирають чинності для річних періодів, що починаються з дати, яка буде визначена Радою з МСФЗ, або після цієї дати).

Поправки до Концептуальної основи фінансової звітності (опубліковані 29 березня 2018 року і набирають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2020 року або після цієї дати).

Визначення бізнесу - Поправки до МСФЗ (IFRS) 3 (випущені 22 жовтня 2018 року і діють стосовно придбань з початку річного звітного періоду, починається 1 січня 2020 року або після цієї дати).

Визначення суттєвості - Поправки до МСФЗ (IAS) 1 і МСФЗ (IAS) 8 (випущені 31 жовтня 2018 року і діють до річних періодів, що починаються 1 січня 2020 року або після цієї дати).

Класифікація короткострокових і довгострокових зобов'язань - Поправки до МСФЗ (IAS) 1 (випущені 23 січня 2020 року і набирають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати).

Якщо інше не вказано вище, не очікується суттєвого впливу цих нових стандартів та тлумачень на фінансову звітність Товариства.

6. Суттєві облікові судження, оцінки та припущення

Товариство робить оцінки і припущення, які впливають на суми активів і зобов'язань, показані у звітності, протягом наступного фінансового року. Оцінки та судження постійно аналізуються і ґрунтуються на досвіді керівництва та інших факторах, включаючи очікування майбутніх подій, яке при існуючих обставинах вважається обґрунтованим. Крім згаданих оцінок, керівництво також використовує певні судження при застосуванні принципів облікової політики. Судження, які найбільше впливають на суми, визнані у фінансових звітах, і оцінки, які можуть призвести до значних корегувань балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Зменшення корисності дебіторської заборгованості по основній діяльності і іншій дебіторській заборгованості. Товариство використовує модель очікуваних кредитних збитків. Ця модель зменшення корисності застосовується до фінансових інструментів, які оцінюються за амортизованою вартістю. Очікувані кредитні збитки являють собою розрахункову оцінку, зважену з урахуванням ймовірності кредитних збитків.

Більш докладна інформація про резерв на знецінення наведено у Примітках 13.

Податкове, валютне та митне законодавство України. Податкове, валютне та митне законодавство України продовжує змінюватися. Суперечливі положення трактуються по-різному. Керівництво вважає, що його тлумачення є доречним і обґрунтованим, але ніхто не може гарантувати, що податкові органи його не оскаржать.

Операції з пов'язаними сторонами. В ході звичайної діяльності Товариство проводить операції з пов'язаними сторонами. При визначенні того, чи проводилися операції за ринковими або неринковими цінами, використовуються професійні судження, якщо для таких операцій немає активного ринку. Фінансові інструменти первісно визнаються за справедливою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки.

Знецінення основних засобів та нематеріальних активів. Основні засоби та нематеріальні активи оцінюються з метою виявлення зменшення корисності, якщо обставини вказують на можливе зменшення корисності.

Ознаки, які Товариство вважає важливими для прийняття рішення про необхідність оцінки з метою виявлення зменшення корисності, включають наступне: суттєве зменшення ринкової вартості, значне зниження показників діяльності у порівнянні з минулими або запланованими майбутніми операційними результатами, істотні зміни у використанні активів або стратегії Товариства (зокрема, ліквідація або заміна активів; пошкодження активів, або їх вилучення з операцій), істотні негативні промислові або економічні тенденції та інші чинники.

7. Визначення справедливої вартості

Деякі принципи облікової політики та правила розкриття інформації вимагають визначення справедливої вартості фінансових активів і зобов'язань. Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана при продажі активу або сплачена при передачі зобов'язання у ході звичайної господарської операції між учасниками на момент оцінки. Справедлива вартість була визначена для цілей оцінки та розкриття інформації з використанням зазначених далі методів. Там, де це необхідно, додаткова інформація про припущення, зроблені у процесі визначення справедливої вартості активу або зобов'язання, розкривається в примітках, що стосуються даного активу або зобов'язання. При оцінці справедливої вартості нефінансового активу враховується здатність учасника ринку отримувати економічну вигоду шляхом максимального та ефективного використання активу або шляхом продажу активу іншому учасникові ринку, який використовуватиме цей актив максимально та ефективно.

Фінансові активи, відображені за амортизованою вартістю. Справедлива вартість інструментів з плаваючою ставкою зазвичай є їх балансовою вартістю. Орієнтовна справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою базується на оцінених майбутніх грошових потоках, які, як очікується, будуть дисконтовані за поточними процентними ставками для нових інструментів з аналогічним кредитним ризиком та залишком строку погашення. Використовувані дисконтні ставки залежать від кредитного ризику контрагента.

Фінансові зобов'язання, відображені за амортизованою вартістю. Справедлива вартість базується на котируваних ринкових цінах, якщо вони є. Орієнтовна справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою базується на оцінених майбутніх грошових

потоках, які, як очікується, будуть дисконтовані за поточними процентними ставками для нових інструментів з аналогічним кредитним ризиком та залишком строку погашення.

Компанія здійснює безперервні оцінки справедливої вартості активів та зобов'язань із використанням вхідних даних 3-го рівня (оцінка ґрунтується на вхідних даних щодо активу чи зобов'язання, які є недоступними на ринку).

Справедлива вартість всіх фінансових активів та зобов'язань оцінена як вартість, що несуттєво відрізняється від їх балансової вартості на 31 грудня 2019 р. та 2018 р.

8. Нематеріальні активи

Інформація про рух нематеріальних активів за 2019 рік

Групи нематеріальних активів	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Нараховано амортизації за рік	Залишок на кінець року	
	первісна вартість	накопичено на амортизація			первісна вартість	накопичено на амортизація
Авторське право та суміжні з ним права	144	133	-	2	144	135
Програмне забезпечення та ліцензії	1 101 258	507 204	257 047	161 188	1 358 305	668 392
Інші нематеріальні активи	3 730	-	-	933	3 730	933
Разом	1 105 132	507 337	257 047	162 123	1 362 179	669 460

Інформація про рух нематеріальних активів за 2018 рік

Групи нематеріальних активів	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Нараховано амортизації за рік	Залишок на кінець року	
	первісна вартість	накопичено на амортизація			первісна вартість	накопичено на амортизація
Авторське право та суміжні з ним права	144	132	-	1	144	133
Програмне забезпечення та ліцензії	998 126	358 883	103 132	148 321	1 101 258	507 204
Інші нематеріальні активи	-	-	3 730	-	3 730	-
Разом	998 270	359 015	106 862	148 322	1 105 132	507 337

9. Незавершені капітальні інвестиції

Найменування	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Придбання (виготовлення) основних засобів	45	10 014	26 168
Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів	92	9 727	6 739
Придбання (створення) нематеріальних активів	30 881	78 139	6 273
Аванси видані за необоротні активи	41 131	183	33 258
Разом	72 149	98 063	72 438

10. Основні засоби

Інформація про рух основних засобів за 2019 рік

Групи основних засобів	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Залишок на кінець року	
	первісна вартість	знос		первісна вартість	знос		первісна вартість	знос
Будинки, споруди та передавальні пристрої	2 669	690	269 313	-	-	56 115	271 982	56 805
Машини та обладнання	215 273	153 734	48 441	-	-	20 922	263 714	174 656
Транспортні засоби	108 895	62 406	1 082	36 565	36 565	12 246	73 412	38 087
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	53 073	24 840	5 310	146	146	5 420	58 237	30 114
Інші основні засоби	137	26	443	-	-	114	580	140
Малоцінні необоротні матеріальні активи	11 556	11 556	1 498	3	3	1 498	13 051	13 051
Інші необоротні матеріальні активи	41 463	9 911	2 954	-	-	3 533	44 417	13 444
Разом	433 066	263 163	329 041	36 714	36 714	99 848	725 393	326 297

Інформація про наявність і рух основних засобів за 2018 р.

Групи основних засобів	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Залишок на кінець року	
	первісна вартість	знос		первісна вартість	знос		первісна вартість	знос
Будинки, споруди та передавальні пристрої	2 669	423	-	-	-	267	2 669	690
Машини та обладнання	190 625	126 605	24 877	229	189	27 318	215 273	153 734
Транспортні засоби	80 919	56 168	30 641	2 665	2 665	8 903	108 895	62 406
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	26 409	21 257	26 664	-	-	3 583	53 073	24 840
Інші основні засоби	137	16	-	-	-	10	137	26
Малоцінні необоротні матеріальні активи	9 174	9 174	2 382	-	-	2 382	11 556	11 556
Інші необоротні матеріальні активи	8 823	8 823	32 640	-	-	1 088	41 463	9 911
Разом	318 756	222 466	117 204	2 894	2 854	43 551	433 066	263 163

11. Фінансові інвестиції

Товариство здійснює аналітичний облік фінансових інвестицій окремо по видам вкладень та по об'єктам інвестування.

Найменування	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Дольові фінансові інструменти	177 095	246 086	310 694
Довгострокові фінансові інвестиції (акції)	67 336	67 327	75 647
Нараховано резерв на довгострокові фінансові інвестиції (акції)	(67 311)	(67 311)	0
Довгострокові фінансові інвестиції (частки)	177 070	246 070	235 047
Боргові фінансові інструменти	14	14	250 080
Довгострокові фінансові інвестиції (облігації)	14	14	250 080
Разом	177 109	246 100	560 774

Найменування	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Поточні фінансові інвестиції (векселі)	301	302	302
Поточні фінансові інвестиції (облігації)	150 000	150 000	750 000
Разом	150 301	150 302	750 302

12. Запаси

Запаси ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» складаються з наступних груп:

Найменування	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Сировина і матеріали	284	159	732
Паливо	70	87	72
Запасні частини	140	304	191
Товари	327 368	-	-
Разом	327 862	550	995

Протягом 2019 року сума уцінки і знецінення запасів склала - 1 тис. грн., протягом 2018 року 1 тис. грн.

13. Дебіторська заборгованість по основній діяльності та інша дебіторська заборгованість

Найменування	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Довгострокова дебіторська заборгованість по основній діяльності	-	975 766	968 789
Інша довгострокова дебіторська заборгованість	414 247	414 248	414 248
Дебіторська заборгованість по основній діяльності	56 023 182	57 801 093	43 926 292
Мінус резерв на знецінення дебіторської заборгованості по основній діяльності	(14 320 897)	(14 917 250)	(14 589 354)
Дебіторська заборгованість з нарахованих доходів	8 405	8 405	8 291
Інша дебіторська заборгованість	305 966	1 936 394	1 606 960
Мінус резерв на знецінення іншої дебіторської заборгованості	(59 636)	(68 378)	(55 117)
Всього фінансової дебіторської заборгованості	42 371 267	46 150 278	32 280 109
Аванси, видані постачальникам	2 001 351	4 027 718	3 651 199
Мінус резерв на знецінення виданих авансів	(39 848)	(39 848)	(39 848)
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	116 570	61 887	57 983
В тому рахунку податок на прибуток	21 968	21 968	-
Всього дебіторської заборгованості по основній діяльності та іншої дебіторської заборгованості	44 449 340	50 200 035	35 949 443

У сумі резерву на знецінення фінансової дебіторської заборгованості відбулися наступні зміни:

Найменування	2019 р.	2018 р.
Резерв на знецінення на 1 січня до коригувань	-	(38 137)
Коригування вхідного залишку	-	(14 606 334)
Резерв на знецінення на 1 січня	(14 985 628)	(14 644 471)
Резерв на знецінення впродовж року	(1 021 447)	(849 494)
Дебіторська заборгованість, списана впродовж періоду як неповоротна	-	-
Сторно невикористаних сум	1 626 542	508 337
Резерв на знецінення на 31 грудня	(14 380 533)	(14 985 628)

Аналіз кредитної якості фінансової дебіторської заборгованості за основною діяльністю станом на 31 грудня 2019 р.

Найменування	Балансова вартість	Резерв	Чиста вартість
Дебіторська заборгованість по пов'язаним сторонам	15 856 901	(197 739)	15 659 162
Всього дебіторської заборгованості, до якої застосовується метод розрахунку резерву за індивідуальними балансами	15 856 901	(197 739)	15 659 162
<i>Україна – прострочена менше ніж на 30 днів</i>	88 445	(451)	87 994
<i>Україна – прострочена більше ніж на 30 днів</i>	29 564	(3 622)	25 942
Всього дебіторської заборгованості до якої застосовується портфельний метод розрахунку резерву	118 008	(4 073)	113 935
Всього дебіторської заборгованості за основною діяльністю станом на 31 грудня 2019 р.	15 974 909	(201 812)	15 773 097

Аналіз кредитної якості фінансової дебіторської заборгованості за основною діяльністю станом на 31 грудня 2018 р.

Найменування	Балансова вартість	Резерв	Чиста вартість
Дебіторська заборгованість по пов'язаним сторонам	15 189 208	(805 022)	14 384 186
Всього дебіторської заборгованості, до якої застосовується метод розрахунку резерву за індивідуальними балансами	15 189 208	(805 022)	14 384 186
<i>Україна – прострочена менше ніж на 30 днів</i>	89 124	(449)	88 675
<i>Україна – прострочена більше ніж на 30 днів</i>	12 950	(1 437)	11 513
Всього дебіторської заборгованості до якої застосовується портфельний метод розрахунку резерву	102 074	(1 886)	100 188
Всього дебіторської заборгованості за основною діяльністю станом на 31 грудня 2018 р.	15 291 282	(806 908)	14 484 374

Аналіз кредитної якості фінансової дебіторської заборгованості за основною діяльністю станом на 01 січня 2018р.

<u>Найменування</u>	<u>Балансова вартість</u>	<u>Резерв</u>	<u>Чиста вартість</u>
Дебіторська заборгованість по пов'язаним сторонам	10 497 783	(436 703)	10 061 080
Всього дебіторської заборгованості, до якої застосовується метод розрахунку резерву за індивідуальними балансами	10 497 783	(436 703)	10 061 080
<i>Україна – прострочена більше ніж на 30 днів</i>	257 783	(33 497)	224 286
Всього дебіторської заборгованості до якої застосовується портфельний метод розрахунку резерву	257 783	(33 497)	224 286
Всього дебіторської заборгованості за основною діяльністю станом на 1 січня 2018 р.	10 755 566	(470 200)	10 285 366

14. Грошові кошти та їх еквіваленти

Структура грошових коштів наведена у наступній таблиці:

<u>Найменування</u>	<u>31 грудня 2019 р.</u>	<u>31 грудня 2018 р.</u>	<u>1 січня 2018 р.</u>
Поточні рахунки в банках	66 278	61 659	39 943
Разом	66 278	61 659	39 943

Усі залишки на банківських рахунках не прострочені та не знецінені.

15. Кредиторська заборгованість по основній діяльності та інша кредиторська заборгованість, та забезпечення

<u>Найменування</u>	<u>31 грудня 2019 р.</u>	<u>31 грудня 2018 р.</u>	<u>1 січня 2018 р.</u>
Інші довгострокові зобов'язання	125 515	3 615	-
Всього довгострокової кредиторської заборгованості	125 515	3 615	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	97 298	1 050	-
Кредиторська заборгованість по основній діяльності	52 571 343	56 361 198	42 283 592
Кредиторська заборгованість за договорами комісії	511 539	597 970	606 154
Кредиторська заборгованість за основні засоби, інвестиційні послуги та нематеріальні активи	39 823	30 284	20 284
Інша кредиторська заборгованість	533 964	740 946	1 587 274
Передоплати, отримані від замовників	1 030 219	1 543 757	724 759
Розрахунки з заробітної плати	34 765	30 759	236
Податки на заробітну плату і внески до фондів соціального страхування	10 020	8 573	-
Інші податки до сплати	82	143	16 735

Кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	-	-	775 941
Поточні забезпечення	569 618	528 727	466 418
Всього поточної кредиторської заборгованості по основній діяльності, іншої кредиторської заборгованості, та поточних забезпечень	55 398 671	59 843 407	46 481 393

16. Чистий дохід від реалізації продукції

Інформація про продажі за видами продукції

Період	Концентрат	Обкотиші	Всього
2019 рік	18 647 111	13 864 839	32 511 950
2018 рік	16 696 378	13 790 918	30 487 296

Інформація про географію продажів

Найменування	2019 рік	2018 рік
Реалізація на внутрішній ринок	30 796 490	30 487 296
Реалізація на експорт	1 715 460	-
Всього	32 511 950	30 487 296

Дохід визнається внаслідок виконання зобов'язання щодо виконання на певний момент часу.

17. Адміністративні витрати

Найменування	2019 рік	2018 рік
Матеріальні витрати	19 747	20 827
Витрати на оплату праці та соціальні заходи	1 381 153	1 265 805
Амортизація	94 832	77 326
Інші витрати (витрати на відрядження, навчання і розвиток, консультаційні, інформаційні, аудиторські та інші послуги)	875 933	707 396
Всього	2 371 665	2 071 354

18. Витрати на збут

Найменування	2019 рік	2018 рік
Матеріальні витрати	432	291
Витрати на оплату праці та соціальні заходи	142 818	137 226
Амортизація	312	450
Інші витрати (транспортно-експедиторські послуги, витрати на відрядження, консультаційні, інформаційні та інші послуги)	457 247	132 033
Всього	600 809	270 000

19. Інші доходи та витрати

Найменування	2019 рік		2018 рік	
	Доходи	Витрати	Доходи	Витрати
Інші операційні доходи і витрати	9 857 379	10 638 627	7 380 741	7 688 107
Оренда активів	1 331	1 134	1 053	397
Курсова різниця	1 727 404	3 079 805	1 544 057	1 554 423
Реалізація послуг – не основна діяльність	395 888	353 949	395 876	355 066
Реалізація товарів по договорам комісії	1 313 546	1 297 673	2 673 917	2 631 176
Реалізація інших оборотних активів	435	433	162	161
Операції, що відшкодовуються	5 748 705	5 748 705	2 763 628	2 763 628
Резерв на знецінення дебіторської заборгованості	666 310	60 981	-	341 375
Інші	3 760	95 947	2 048	41 881
Інші фінансові доходи і витрати	346 317	34 065	573 713	340 419
Дисконтування фінансових активів	317 428	-	191 606	-
Курсова різниця	23 602	23 116	376 736	340 069
Інші	5 287	10 949	5 371	350
Інші доходи і витрати	277 872	278 088	340 742	415 599
Реалізація інших фінансових інструментів	-	-	130 233	130 233
Реалізація основних засобів та капітального будівництва	74 493	-	1 445	40
Реалізація нематеріальних активів та капітальних вкладень у нематеріальні активи	182 035	182 035	154 044	154 044
Резерв на знецінення інших фінансових інструментів	353	635	218	67 311
Курсова різниця	20 877	25 404	1 734	9 791
Інші	114	70 014	53 068	54 180

20. Податок на прибуток

Товариство веде облік податкових наслідків господарських операцій та інших подій згідно основних принципів обліку, які впливають на визначення доходів, витрат і прибутку звітного періоду.

До складу витрат, які впливають на фінансовий результат відносяться витрати по податку на прибуток.

Найменування	2019 рік	2018 рік
Поточний податок	-	(109 112)
Відстрочений податок	101 598	73 155
Витрати по податку на прибуток	101 598	(35 957)

Найменування	1 січня 2019 р.	Кредитовано/ (віднесено) на фінансовий результат	31 грудня 2019 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування			
Основні засоби та нематеріальні активи	4 915	735	5 650
Резерв знецінення ДЗ	172 197	(108 917)	63 280
Перенесені податкові збитки	-	209 850	209 850
Резерви та забезпечення, пов'язані з оплатою праці	1 331	(71)	1 260
ВПА-інші	19	-	19
ВПО-інші	(1 019)	-	(1 019)
Валовий відстрочений податковий актив	178 462	-	280 059
За вирахуванням відстрочених податкових зобов'язань	(1 019)	-	(1 019)
Визнаний відстрочений податковий актив	177 443	-	279 040

Найменування	1 січня 2018 р.	Кредитовано/ (віднесено) на фінансовий результат	31 грудня 2018 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування			
Основні засоби та нематеріальні активи	5 163	(248)	4 915
Резерв знецінення ДЗ	98 673	73 524	172 197
Резерви та забезпечення, пов'язані з оплатою праці	1 452	(121)	1 331
ВПА-інші	19	-	19
ВПО-інші	(1 019)	-	(1 019)
Валовий відстрочений податковий актив	105 307	-	178 462
За вирахуванням відстрочених податкових зобов'язань	(1 019)	-	(1 019)
Визнаний відстрочений податковий актив	104 288	-	177 443

21. Операції з пов'язаними сторонами

Для цілей даної фінансової звітності сторони вважаються пов'язаними, якщо одна сторона контролює іншу, знаходиться під спільним контролем з нею або може мати значний вплив на іншу сторону при прийнятті фінансових чи операційних рішень. При аналізі кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі.

Нижче описано характер відносин між тими пов'язаними сторонами, з якими Товариство здійснювало значні операції або має значні залишки станом на 31 грудня 2018 року та 31 грудня 2019 року:

Найменування	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Грошові кошти	66 209	61 405
Дебіторська заборгованість та інша дебіторська заборгованість, у т.ч.:	41 775 643	46 644 969
Дебіторська заборгованість по основній діяльності	39 614 108	42 147 217
Аванси видані	1 919 117	3 970 446
Інша дебіторська заборгованість	242 418	527 306
Поточні зобов'язання, у т.ч.:	(54 001 538)	(58 858 455)
Кредиторська заборгованість по основній діяльності	(52 210 879)	(56 039 841)
Аванси, отримані від клієнтів	(1 029 961)	(1 543 499)
Інші поточні зобов'язання	(523 235)	(676 965)

Найменування	2019 рік	2018 рік
ДОХІД	39 781 064	36 597 259
ЗАКУПІВЛІ	31 235 178	6 021 497

Винагорода провідного управлінського персоналу Товариства

Провідний управлінський персонал - ті особи, які безпосередньо або опосередковано мають повноваження та є відповідальними за планування, управління та контроль діяльності Товариства. Провідний управлінський персонал Товариства одержує короткострокові винагороди, бонуси. За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, провідний управлінський персонал одержав винагороду в сумі 397 531 тис. грн.

22. Управління фінансовими ризиками

У ході своєї діяльності Товариство наражається на цілий ряд фінансових ризиків, серед яких ринковий ризик (ціновий ризик, валютний ризик), кредитний ризик та ризик ліквідності. Загальна програма управління ризиками у Товаристві враховує непередбачуваність фінансових ризиків та спрямована на зведення до мінімуму потенційного негативного впливу цих ризиків на фінансові результати Товариства.

Ринковий ризик

Ціновий ризик

Виручка Товариства зазнає впливу ринкового ризику внаслідок коливання цін, за якими реалізуються товари та послуги. Ціни на товари та послуги, що реалізуються, зазвичай залежать від ринкових цін. На ці ціни може впливати цілий ряд факторів, серед яких попит та пропозиція, виробничі витрати (в тому числі вартість сировини) та зростання світової і української економіки. На ціни, за якими Товариство реалізує товари та послуги третім сторонам, також чинять вплив такі фактори, як попит і пропозиція та зростання світової і української економіки. Негативні зміни будь-якого з цих факторів можуть призвести до зменшення виручки, яку Товариство отримує від реалізації товарів та послуг.

В цілях управління ризиком Товариство здійснює моніторинг ринкових цін на продукцію, що реалізується. В результаті такого моніторингу та подальшого прогнозу цін на продукцію, керівництво Товариства розробляє цінову політику щодо тенденцій ринкових цін.

Валютний ризик

Валютний ризик являє собою ризик того, що зміни валютних курсів матимуть негативний вплив на фінансові результати Товариства. Валютний ризик виникає тоді, коли комерційні операції або визнані активи або зобов'язання виражені у валюті, яка не є функціональною валютою Товариства.

Валютний ризик управляється казначейством Товариства. Казначейство Товариства розробило Політику управління валютним ризиком. Казначейство встановлює ліміти на рівень впливу ризику в розрізі валют і максимальний розмір ризику.

Товариство не здійснювало операцій з метою хеджування зазначених ризиків.

Кредитний ризик

Фінансові активи, які потенційно наражають Товариство на кредитний ризик, включають, в основному, грошові кошти, дебіторську заборгованість за основною діяльністю та іншу дебіторську заборгованість.

Грошові кошти розміщені у великих українських фінансових установах, які на момент розміщення вважались найменш ризиковими.

У Товаристві впроваджені процедури, що забезпечують реалізацію товарів і послуг клієнтам з відповідною кредитною історією. Аналіз та моніторинг кредитних ризиків у Товаристві здійснюються окремо по кожному конкретному клієнту. Ліміти ризику за окремими клієнтами встановлюються на підставі внутрішнього або зовнішнього кредитного рейтингу цього клієнта в межах, встановлених керівництвом. Дотримання встановлених лімітів регулярно контролюється.

На думку керівництва Товариства, кредитний ризик належним чином врахований у створених резервах на знецінення відповідних активів, і керівництво не очікує жодних збитків внаслідок невиконання цими контрагентами своїх зобов'язань.

Ризик ліквідності

Обачність при управлінні ризиком ліквідності передбачає наявність достатньої суми грошових коштів, наявність достатніх фінансових ресурсів завдяки використанню позикових коштів та можливість закриття ринкових позицій.

Казначейство Товариства аналізує строки погашення активів та зобов'язань і планує ліквідність залежно від очікуваних строків погашення різних фінансових інструментів.

23. Управління капіталом

Мета Товариства при управлінні капіталом полягає у забезпеченні подальшої роботи як безперервно діючого підприємства, щоб приносити вигоди учасникам, а також підтримувати оптимальну структуру капіталу для зменшення його вартості.

Товариство контролює величину капіталу на основі співвідношення власних та позикових коштів. Це співвідношення розраховується як чистий борг, поділений на загальну суму капіталу. Чистий борг розраховується як загальна сума позикових коштів та векселів продавця (включаючи поточну та довгострокову частину) мінус грошові кошти та їх еквіваленти. Загальна сума капіталу розраховується як власний капітал, показаний у балансі, плюс чистий борг.

24. Умовні та інші зобов'язання та операційні ризики

Податкове законодавство

Податкове, валютне та митне законодавство України може тлумачитися по-різному й часто змінюється. У результаті існує значна невизначеність щодо застосування та тлумачення нового податкового законодавства водночас із незрозумілими або неіснуючими правилами практичного дотримання нормативних актів. Відповідні місцеві та державні податкові органи можуть не погодитися з тлумаченням цього законодавства керівництвом у зв'язку з діяльністю Товариства та операціями в рамках цієї діяльності. Існує можливість того, що операції та діяльність Товариства, які в минулому не оскаржувались, будуть оскаржені. У результаті можуть бути нараховані значні додаткові суми податків, штрафів та пені. Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їх закінчення. За певних обставин перевірка може охоплювати більш тривалі періоди.

Податкове законодавство було доповнене новими правилами трансфертного ціноутворення, які набули чинності 1 вересня 2013 року та є набагато більш докладними, ніж у попередньому законодавстві і, певною мірою, краще приведені у відповідність з міжнародними принципами трансфертного ціноутворення. Нове законодавство дозволяє податковим органам здійснювати коригування щодо трансфертного ціноутворення та нараховувати додаткові податкові зобов'язання відносно контрольованих операцій (операції з пов'язаними сторонами і деякі види операцій з непов'язаними сторонами), якщо ціна операції відрізняється від ціни між незалежними сторонами і відповідна документація не складена Товариством. З 1 січня 2015 року правила трансфертного ціноутворення були змінені, і операції між українськими компаніями (незалежно від того, чи є вони пов'язаними сторонами) більше не вважаються контрольованими операціями.

Керівництво вважає, що воно вживає необхідні заходи для забезпечення дотримання вимог нового законодавства у сфері трансфертного ціноутворення.

Судові процедури

У ході нормального ведення бізнесу Товариства час від часу одержує претензії. Виходячи з власної оцінки, а також внутрішніх та зовнішніх професійних консультацій, керівництво вважає, що Товариство не зазнає суттєвих збитків у результаті судових позовів, що перевищували б резерви, створені у цій фінансовій звітності.

Зобов'язання по капітальних витратах

Станом на 31 грудня 2019 року договірні зобов'язання Товариства по капітальних витратах на основні засоби, інвестиційні послуги та нематеріальні активи становили 580 498 тис. грн. Станом на 31 грудня 2018 року договірні зобов'язання Товариства склали 26 305 тис.грн. Керівництво Товариства вважає, що майбутні чисті доходи та фінансування будуть достатніми для покриття цих та подібних зобов'язань.

Страховання

Товариство має обов'язкове страхове покриття певних видів ризиків відповідно до вимог українського законодавства, включаючи страхування життя та медичне страхування; страхування цивільно-правової відповідальності організацій, що експлуатують небезпечні виробничі об'єкти, вантажі та транспортні засоби; добровільне страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів та вантажів; страхування майна від нанесення матеріальних збитків.

25. Застосування МСФЗ, трансформація ПСБО-МСФЗ

У відповідності до вимог МСФЗ (IFRS) 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» Товариство склало вхідний баланс згідно з МСФЗ на дату переходу на МСФЗ з 01.01.2018р.

До дати переходу на МСФЗ Товариство вело нормативний бухгалтерський облік та складало окрему фінансову звітність у гривнях тільки відповідно до Положень (стандартів) бухгалтерського обліку (П(с)БО). Фінансова звітність за МСФЗ відрізняється від нормативної звітності, складеної для цілей звітності в Україні, тим, що вона містить певні коригування, не відображені в бухгалтерських книгах товариства, які необхідні для відповідного подання фінансового стану, результатів діяльності та руху грошових коштів згідно з МСФЗ. Зміна концептуальної основи складання фінансової звітності з П(с)БО на МСФЗ була здійснена відповідно до вимог змін, внесених до Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Вплив переходу на МСФЗ представлено наступним чином:

Актив	Код рядка	На кінець звітного періоду 31.12.2017 ПСБО	Коригування, тис. грн	На початок звітного періоду 01.01.2018 МСФЗ	Примітки
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи	1000	639 255	-	639 255	
первісна вартість	1001	998 270	-	998 270	
накопичена амортизація	1002	359 015	-	359 015	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	72 438	-	72 438	
Основні засоби	1010	96 290	-	96 290	
первісна вартість	1011	318 756	-	318 756	
знос	1012	222 466	-	222 466	
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-	-	
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-	-	
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-	-	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	-	
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-	-	
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	309 332	-	309 332	
інші фінансові інвестиції	1035	251 442	-	251 442	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	414 248	968 789	1 383 037	1
Відстрочені податкові активи	1045	19 652	84 636	104 288	2
Гудвіл	1050	-	-	-	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-	-	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-	-	
Інші необоротні активи	1090	-	-	-	
Усього за розділом I	1095	1 802 657	1 053 425	2 856 082	
II. Оборотні активи					
Запаси	1100	995	-	995	
Виробничі запаси	1101	995	-	995	
Незавершене виробництво	1102	-	-	-	
Готова продукція	1103	-	-	-	
Товари	1104	-	-	-	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	-	
Депозити перестраховування	1115	-	-	-	
Векселі одержані	1120	-	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари.	1125	37 305 421	(7 968 483)	29 336 938	3

роботи, послуги					
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	3 611 351	-	3 611 351	
з бюджетом	1135	57 983	-	57 983	
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	-	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	8 291		8 291	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 568 824	(16 981)	1 551 843	<u>2</u>
Поточні фінансові інвестиції	1160	750 302	-	750 302	
Гроші та їх еквіваленти	1165	39 943	-	39 943	
Готівка	1166	-	-	-	
Рахунки в банках	1167	39 943	-	39 943	
Витрати майбутніх періодів	1170	59 455	-	59 455	
Інші оборотні активи	1190	5 473	200 803	206 276	<u>4</u>
Усього за розділом II	1195	43 408 038	(7 784 661)	35 623 377	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-	-	
Баланс	1300	45 210 695	(6 731 236)	38 479 459	

Пасив	Код рядка	На кінець звітного періоду 31.12.2017 ПСБО	Коригува ння, тис. грн	На початок звітного періоду 01.01.2018 МСФЗ	Примітки
I. Власний капітал			-		
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	81 500	-	81 500	
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-	-	
Капітал у дооцінках	1405	-	-	-	
Додатковий капітал	1410	-	-	-	
Резервний капітал	1415	20 375	-	20 375	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	368 390	(8 472 199)	(8 103 809)	<u>5</u>
Інші резерви	1435	-	-	-	
Усього за розділом I	1495	470 265	(8 472 199)	(8 001 934)	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення					
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-	-	
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-	-	
Довгострокові кредити банків	1510	-	-	-	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-	-	
Усього за розділом II	1595	-	-	-	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення					
Короткострокові кредити банків	1600	-	-	-	
Векселі видані	1605	-	-	-	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-	-	
товари, роботи, послуги	1615	41 169 067	1 740 963	42 910 030	<u>6</u>
розрахунками з бюджетом	1620	16 735	-	16 735	
у тому числі з податку на прибуток	1621	16 670	-	16 670	
розрахунками зі страхування	1625	-	-	-	
розрахунками з оплати праці	1630	236	-	236	
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	724 759	-	724 759	
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	775 941	-	775 941	
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-	-	
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-	-	
Поточні забезпечення	1660	466 418	-	466 418	
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-	-	

Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 587 274	-	1 587 274
Усього за розділом III	1695	44 740 430	1 740 963	46 481 393
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-	-
Баланс	1900	45 210 695	(6 731 236)	38 479 459

Вплив переходу на МСФЗ представлено наступним чином:

1. Дисконтування дебіторської заборгованості.
2. Нарахування резерву знецінення дебіторської заборгованості.
3. Нарахування резерву знецінення дебіторської заборгованості та коригування дебіторської валютної заборгованості.
4. Податковий кредит/зобов'язання ПДВ.
5. Згорнута сума всіх перерахованих коригувань.
6. Коригування кредиторської валютної заборгованості.

26. Події після звітної дати

Відсутні події після звітної дати, які можуть вплинути на оцінку показників фінансової звітності Товариства за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року.

Генеральний директор

Риженков Юрій Олександрович

Головний бухгалтер

Павлюк Олена Володимирівна

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ" Дата (рік, місяць, число) 2021 | 01 | 01
 Територія ДОНЕЦЬКА за ЄДРПОУ 34093721
 Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю за КОАТУУ 1412336300
 Вид економічної діяльності Консультавання з питань комерційної діяльності й керування за КОПФГ 240
 Середня кількість працівників 1 576 за КВЕД 70.22
 Адреса, телефон проспект Нахімова, буд. 116/А, м. МАРІУПОЛЬ, ДОНЕЦЬКА обл., 87534 3881627
 Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
 Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

КОДИ		
2021	01	01
34093721		
1412336300		
240		
70.22		

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	692 719	754 515
первісна вартість	1001	1 362 179	1 647 130
накопичена амортизація	1002	669 460	892 615
Незавершені капітальні інвестиції	1005	72 149	96 475
Основні засоби	1010	399 096	271 699
первісна вартість	1011	725 393	729 018
знос	1012	326 297	457 319
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	177 109	196 267
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	414 247	414 248
Відстрочені податкові активи	1045	279 040	92 955
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	2 034 360	1 826 159
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	327 862	248
Виробничі запаси	1101	494	248
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	327 368	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховання	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	41 702 285	33 909 218
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	1 961 503	3 638 659
з бюджетом	1135	116 570	24 859
у тому числі з податку на прибуток	1136	21 968	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	8 405	7
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	246 330	333 647
Поточні фінансові інвестиції	1160	150 301	150 302
Гроші та їх еквіваленти	1165	66 278	15 357
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	66 278	15 357
Витрати майбутніх періодів	1170	106 770	25 082
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:	1181	-	-
резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	486 901	156 699
Усього за розділом II	1195	45 173 205	38 254 078
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	47 207 565	40 080 237

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	81 500	81 500
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	20 375	20 375
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(8 418 496)	(5 465 428)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	(8 316 621)	(5 363 553)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	125 515	27 708
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	125 515	27 708
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	97 298	115 590
товари, роботи, послуги	1615	53 122 705	43 465 028
розрахунками з бюджетом	1620	8 439	65 494
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	56 820
розрахунками зі страхування	1625	1 663	1 216
розрахунками з оплати праці	1630	34 765	35 669
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1 030 219	501 794
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	569 618	601 358
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	533 964	629 933
Усього за розділом III	1695	55 398 671	45 416 082
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів федерального пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	47 207 565	40 080 237

Керівник

Рижков Юрій Олександрович

Головний бухгалтер

Павлюк Олена Володимирівна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ"**

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2021	01	01
34093721		

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2020 р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	24 774 879	32 511 950
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестрахування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(20 104 883)	(29 635 300)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	4 669 996	2 876 650
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	3 069 012	9 857 379
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(2 433 468)	(2 371 665)
Витрати на збут	2150	(358 792)	(600 809)
Інші операційні витрати	2180	(1 330 758)	(10 638 627)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	3 615 990	-
збиток	2195	(-)	(877 072)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	1 495	346 317
Інші доходи	2240	11 764	277 872
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(23 891)	(34 065)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(922)	(278 088)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	3 604 436	-
збиток	2295	(-)	(565 036)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(651 368)	101 598
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	2 953 068	-
збиток	2355	(-)	(463 438)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2 953 068	(463 438)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	15 390	20 420
Витрати на оплату праці	2505	1 449 952	1 458 094
Відрахування на соціальні заходи	2510	88 021	66 901
Амортизація	2515	357 086	261 972
Інші операційні витрати	2520	4 481 595	4 830 922
Разом	2550	6 392 044	6 638 309

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Риженков Юрій Олександрович

Головний бухгалтер

Павлюк Олена Володимирівна

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ"** за ЄДРПОУ _____
(найменування)

Дата (рік, місяць, число) _____

КОДИ		
2021	01	01
34093721		

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за **Рік 2020** р.

Форма N3 Код за ДКУД **1801004**

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	43 977 938	44 129 080
Повернення податків і зборів	3005	3	20
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	-	-
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	1 820 507	3 307 390
Надходження від повернення авансів	3020	217 296	1 650 331
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	143	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	4 896	174 843
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(37 991 976)	(44 331 314)
Праці	3105	(1 140 812)	(1 119 713)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(87 087)	(84 782)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(665 256)	(274 492)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(386 496)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(278 760)	(274 492)
Витрачання на оплату авансів	3135	(5 067 894)	(3 847 161)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(743 706)	(53 542)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(35 058)	(685 956)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	288 994	-1 135 296
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	100	1 511 964
необоротних активів	3205	109 949	198 941
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	1 495	5 287
дивідендів	3220	261	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-

Інші надходження	3250	-	-
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(8 000)	(10)
необоротних активів	3260	(441 016)	(499 964)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	-	63 475
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-337 211	1 152 743
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(964)	(964)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-964	-964
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-49 181	16 483
Залишок коштів на початок року	3405	66 278	61 659
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(1 740)	(11 864)
Залишок коштів на кінець року	3415	15 357	66 278

Керівник

Риженков Юрій Олександрович

Головний бухгалтер

Павлюк Олена Володимирівна

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	2 953 068	-	-	2 953 068
Залишок на кінець року	4300	-	-	-	20 375	(5 465 428)	-	-	(5 363 553)

Керівник

Риженков Юрій Олександрович

Головний бухгалтер

Павлюк Олена Володимирівна

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

Звіт про фінансовий стан

(тисяч гривень)

Актив	Код рядка	31.12.2019	31.12.2020	Примітки
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	692 719	754 515	<u>8</u>
первісна вартість	1001	1 362 179	1 647 130	
накопичена амортизація	1002	669 460	892 615	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	72 149	96 475	<u>9</u>
Основні засоби	1010	399 096	271 699	<u>10</u>
первісна вартість	1011	725 393	729 018	
знос	1012	326 297	457 319	
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-	
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-	
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-	
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-	
інші фінансові інвестиції	1035	177 109	196 267	<u>11</u>
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	414 247	414 248	<u>13</u>
Відстрочені податкові активи	1045	279 040	92 955	
Гудвіл	1050	-	-	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-	
Інші необоротні активи	1090	-	-	
Усього за розділом I	1095	2 034 360	1 826 159	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	327 862	248	<u>12</u>
Виробничі запаси	1101	494	248	
Незавершене виробництво	1102	-	-	
Готова продукція	1103	-	-	
Товари	1104	327 368	-	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	
Депозити перестрахування	1115	-	-	
Векселі одержані	1120	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	41 702 285	33 909 218	<u>13</u>
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	1 961 503	3 638 659	<u>13</u>
з бюджетом	1135	116 570	24 859	<u>13</u>
у тому числі з податку на прибуток	1136	21 968	-	<u>13</u>
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	8 405	7	<u>13</u>
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	246 330	333 647	<u>13</u>
Поточні фінансові інвестиції	1160	150 301	150 302	<u>11</u>
Гроші та їх еквіваленти	1165	66 278	15 357	<u>14</u>
Готівка	1166	-	-	
Рахунки в банках	1167	66 278	15 357	
Витрати майбутніх періодів	1170	106 770	25 082	
Інші оборотні активи	1190	486 901	156 699	
Усього за розділом II	1195	45 173 205	38 254 078	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-	
Баланс	1300	47 207 565	40 080 237	

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

Пасив	Код рядка	31.12.2019	31.12.2020	Примітки
1	2	3	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	81 500	81 500	21
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-	
Капітал у дооцінках	1405	-	-	
Додатковий капітал	1410	-	-	
Резервний капітал	1415	20 375	20 375	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(8 418 496)	(5 465 428)	
Інші резерви	1435	-	-	
Усього за розділом I	1495	(8 316 621)	(5 363 553)	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-	
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-	
Довгострокові кредити банків	1510	-	-	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	125 515	27 708	15
Усього за розділом II	1595	125 515	27 708	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	-	-	
Векселі видані	1605	-	-	
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	97 298	115 590	15
товари, роботи, послуги	1615	53 122 705	43 465 028	15
розрахунками з бюджетом	1620	8 439	65 494	15
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	56 820	
розрахунками зі страхування	1625	1 663	1 216	15
розрахунками з оплати праці	1630	34 765	35 669	15
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1 030 219	501 794	15
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-	
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-	
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-	
Поточні забезпечення	1660	569 618	601 358	15
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-	
Інші поточні зобов'язання	1690	533 964	629 933	15
Усього за розділом III	1695	55 398 671	45 416 082	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття				
	1700	-	-	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду				
	1800	-	-	
Баланс	1900	47 207 565	40 080 237	

Затверджено та підписано від імені керівництва 15 квітня 2021 року.

Генеральний директор

Риженков Юрій Олександрович

Головний бухгалтер

Павлюк Олена Володимирівна

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

Звіт про сукупний дохід

I. Фінансові результати

(тисяч гривень)				
Стаття	Код рядка	2020 рік	2019 рік	Примітки
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	24 774 879	32 511 950	<u>16</u>
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(20 104 883)	(29 635 300)	
Валовий:				
прибуток	2090	4 669 996	2 876 650	
збиток	2095	-	-	
Інші операційні доходи	2120	3 069 012	9 857 379	<u>19</u>
Адміністративні витрати	2130	(2 433 468)	(2 371 665)	<u>17</u>
Витрати на збут	2150	(358 792)	(600 809)	<u>18</u>
Інші операційні витрати	2180	(1 330 758)	(10 638 627)	<u>19</u>
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190	3 615 990	-	
збиток	2195	-	(877 072)	
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-	
Інші фінансові доходи	2220	1 495	346 317	
Інші доходи	2240	11 764	277 872	<u>19</u>
Фінансові витрати	2250	(23 891)	(34 065)	
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-	
Інші витрати	2270	(922)	(278 088)	<u>19</u>
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290	3 604 436	-	
збиток	2295	-	(565 036)	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(651 368)	101 598	
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350	2 953 068	-	
збиток	2355	-	(463 438)	

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	2020 рік	2019 рік	Примітки
1	2	3	4	5
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-	
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-	
Накопичені курсові різниці	2410	-	-	
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-	
Інший сукупний дохід	2445	-	-	
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-	
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-	
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-	
Сукупний дохід	2465	2 953 068	(463 438)	

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

Звіт про збиток у кварталі 2020 року

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	2020 рік	2019 рік	Примітки
1	2	3	4	5
Матеріальні затрати	2500	15 390	20 420	
Витрати на оплату праці	2505	1 449 952	1 458 094	
Відрахування на соціальні заходи	2510	88 021	66 901	
Амортизація	2515	357 086	261 972	
Інші операційні витрати	2520	4 481 595	4 830 922	
Разом	2550	6 392 044	6 638 309	

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	2020 рік	2019 рік	Примітки
1	2	3	4	5
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-	
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-	
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-	
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-	
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-	

Затверджено та підписано від імені керівництва 15 квітня 2021 року.

Генеральний директор

Риженков Юрій Олександрович

Головний бухгалтер

Павлюк Олена Володимирівна

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

Звіт про зміни у капіталі 2020 року

(тисяч гривень)

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	81 500	-	-	20 375	(8 418 496)	-	-	(8 316 621)
Коригування: зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	81 500	-	-	20 375	(8 418 496)	-	-	(8 316 621)
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	2 953 068	-	-	2 953 068
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	2 953 068	-	-	2 953 068
Залишок на кінець року	4300	81 500	-	-	20 375	(5 465 428)	-	-	(5 363 553)

Затверджено та підписано від імені керівництва 15 квітня 2021 року.

Генеральний директор

Риженков Юрій Олександрович

Головний бухгалтер

Павлюк Олена Володимирівна

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

Звіт про зміни у капіталі 2019 року

(тисяч гривень)

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	81 500	-	-	20 375	(7 955 058)	-	-	(7 853 183)
Коригування: Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	81 500	-	-	20 375	(7 955 058)	-	-	(7 853 183)
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	(463 438)	-	-	(463 438)
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	(463 438)	-	-	(463 438)
Залишок на кінець року	4300	81 500	-	-	20 375	(8 418 496)	-	-	(8 316 621)

Затверджено та підписано від імені керівництва 15 квітня 2021 року.

Генеральний директор

Риженков Юрій Олександрович

Головний бухгалтер

Павлюк Олена Володимирівна

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

Звіт про рух грошових коштів

(тисяч гривень)

Стаття	Код рядка	2020 рік	2019 рік
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	43 977 938	44 129 080
Повернення податків і зборів	3005	3	20
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	1 820 507	3 307 390
Надходження від повернення авансів	3020	217 296	1 650 331
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	143	-
Інші надходження	3095	4 896	174 843
Витрачання на оплату:	3100	(37 991 976)	(44 331 314)
Товарів (робіт, послуг)	3105	(1 140 812)	(1 119 713)
Праці	3110	(87 087)	(84 782)
Відрахувань на соціальні заходи	3115	(665 256)	(274 492)
Зобов'язань з податків і зборів	3116	(386 496)	-
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3118	(278 760)	(274 492)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3135	(5 067 894)	(3 847 161)
Витрачання на оплату авансів	3140	(743 706)	(53 542)
Витрачання на оплату повернення авансів	3190	(35 058)	(685 956)
Інші витрачання	3195	288 994	(1 131 296)
Чистий рух коштів від операційної діяльності			
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	100	1 511 964
необоротних активів	3205	109 949	198 941
Надходження від отриманих:	3215	1 495	5 287
відсотків	3220	261	-
дивідендів	3255	(8 000)	(10)
Витрачання на придбання:	3260	(441 016)	(499 964)
фінансових інвестицій	3280	-	(63 475)
необоротних активів 3260	3290	-	-
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3295	(337 211)	1 152 743
Інші платежі			
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності			
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Витрачання на:	3345	-	-
Викуп власних акцій	3355	-	-
Сплату дивідендів	3365	(964)	(964)
Витрачання на сплату заборгованості з оренди	3395	(964)	(964)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності			
Чистий рух грошових коштів за звітний період			
Залишок коштів на початок року	3405	66 278	61 659
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(1 740)	(11 864)
Залишок коштів на кінець року	3415	15 357	66 278

Затверджено та підписано від імені керівництва 15 квітня 2021 року.

Генеральний директор

Риженков Юрій Олександрович

Головний бухгалтер

Павлюк Олена Володимирівна

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

ПРИМІТКИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

«МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» за МСФЗ за рік, що закінчився

31 грудня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальні відомості	10
2. Опис економічного середовища, в якому функціонує Товариство	10
3. Основи підготовки, затвердження і подання фінансової звітності.....	12
4. Основні принципи облікової політики.....	12
5. Застосування нових стандартів.....	20
6. Суттєві облікові судження, оцінки та припущення.....	21
7. Визначення справедливої вартості	22
8. Нематеріальні активи	23
9. Незавершені капітальні інвестиції	24
10. Основні засоби	24
11. Фінансові інвестиції.....	25
12. Запаси	26
13. Дебіторська заборгованість по основній діяльності та інша дебіторська заборгованість.....	26
14. Грошові кошти та їх еквіваленти	27
15. Кредиторська заборгованість по основній діяльності та інша кредиторська заборгованість, та забезпечення.....	28
16. Чистий дохід від реалізації продукції	28
17. Адміністративні витрати.....	28
18. Витрати на збут	29
19. Інші доходи та витрати.....	29
20. Податок на прибуток	30
21. Операції з пов'язаними сторонами.....	31
22. Управління фінансовими ризиками	32
23. Управління капіталом.....	33
24. Умовні та інші зобов'язання та операційні ризики.....	33
25. Події після звітної дати	34

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ», скорочене найменування ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» (Ідентифікаційний код: 34093721) було засновано у 2006 р. як підприємницьке товариство у формі Товариства з обмеженою відповідальністю (далі Товариство). Основною діяльністю Товариства є консультування з питань комерційної діяльності й керування, діяльність посередника у торгівлі металопродукцією та залізородною продукцією, а також одержання прибутку від усіх видів торгової, комерційної, та іншої діяльності, дозволеної законодавчими актами України, з метою задоволення соціальних і економічних інтересів засновників товариства та трудового колективу.

Місцезнаходження юридичної особи: 87534, Донецька обл., м. Маріуполь, пр. Нахімова, буд. 116-А.

Вищим органом управління ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» є Загальні збори Учасників Товариства.

Єдиним учасником ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» є Приватна компанія з обмеженою відповідальністю «Метінвест Б.В.» - 100%.

Адреса засновника станом на 31.12.2020 року: НАССАУЛАН 2А, 2514JS М.ГААГА, НІДЕРЛАНДИ (NASSAULAAN 2 A, 2514JS S-GRAVENHAGE, THE NETHERLANDS), НІДЕРЛАНДИ.

Товариство не складає консолідованої фінансової звітності з врахуванням того, що виконуються всі обмеження, які визначаються МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність».

Фінансова звітність ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» включена до консолідованої фінансової звітності, що відповідає МСФЗ, материнського підприємства – Приватна компанія з обмеженою відповідальністю «Метінвест Б.В.».

Господарська діяльність ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» здійснюється у відповідності із затвердженим річним бюджетом та фінансовим планом підприємства. Напрямки діяльності Товариства протягом періоду існування не змінювались.

Середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу за 2020 рік склала 561 особи.

2. ОПИС ЕКОНОМІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА, В ЯКОМУ ФУНКЦІОНУЄ ТОВАРИСТВО

Українська економіка демонструвала стійке зростання протягом чотирьох років поспіль до кінця 2019 року на тлі загальної стабілізації макроекономіки, підтримуваної структурними реформами, зростанням внутрішніх інвестицій, поживленням споживання домашніх господарств, збільшенням промислового виробництва та будівельної активності, а також поліпшенням кон'юнктури на зовнішніх ринках.

Починаючи з першого кварталу 2020 року українська економіка скорочується на тлі зниження промислового виробництва і заходів локалізації, введених в березні 2020 року для стримування поширення пандемії COVID-19. Ослаблення обмежувальних антипандемічних заходів стимулювало відновлення економіки в другій половині року. В

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

цілому Національний банк України ("НБУ") очікує падіння реального ВВП на 4,4% в річному численні в 2020 році в порівнянні із зростанням на 3,3% в 2019 році.

НБУ дотримується політики процентних ставок, що відповідає цільовим показникам інфляції, і підтримує курс гривні на плаву. Річний рівень інфляції в Україні склав 5,0% в 2020 році (в порівнянні з 4,1% в 2019 році), що дозволило НБУ продовжити свою ключову політику зниження облікової ставки після тривалого періоду її зростання - з 18,0% з 7 вересня 2018 року до 6,0%, що діє з 12 червня 2020 року.

У 2019 році НБУ продовжив подальше ослаблення обмежень валютного контролю, введених в 2014-2015 роках. Зокрема, частка надходжень в іноземній валюті, що підлягає обов'язковому продажу на міжбанківському ринку, поступово зменшилась з 50% до 30%, починаючи з 1 березня 2019 року, і згодом, з 20 червня 2019 року, була повністю скасована. Крім того, з 16 травня 2019 року нормативний період розрахунків за операціями, здійсненими в іноземній валюті, з 16 травня 2019 року збільшився з 180 до 365 днів. 7 травня 2019 року НБУ збільшив розмір дивідендних виплат, дозволених українським компаніям нерезидентам, до 12 млн євро на місяць і згодом 10 липня 2019 року скасував це обмеження.

З метою управління погашенням зовнішнього боргу та забезпечення доступу до зовнішнього фінансування Україна продовжує співпрацю з міжнародними фінансовими інститутами, які є основними кредиторами її економіки. У червні 2020 року виконавча рада Міжнародного валютного фонду затвердила нову 18-місячну угоду Stand-by (SBA) для України із загальним лімітом близько 5 мільярдів доларів. Схвалення SBA дозволило негайно залучити близько 2,1 мільярда доларів США, в той час як подальші виплати будуть розглядатися в залежності від успіху України у виконанні умов SBA. У липні 2020 року Україна і ЄС підписали угоду про надання Україні 1,2 млрд євро макрофінансової допомоги.

Україна продовжує утримувати активну позицію на міжнародних ринках боргового капіталу. Протягом 2018-2020 роках. Україна не лише випустила кілька траншів єврооблігацій, деномінованих у доларах США, але й випустила свій перший за останні 15 років транш в євро.

У березні 2020 року спалах COVID - 19 призвів до карантину і різних видів обмежень на пересування, що були введені в багатьох країнах. Це, в свою чергу, призвело до зниження активності в окремих секторах економіки, зниження попиту на певні товари і послуги та підвищення ризиків уповільнення економічного зростання і рецесії в ключових економіках світу.

Протягом 2020 року уряди по всьому світу ініціювали низку програм державної допомоги, спрямованих на протидію наслідкам COVID-19, включаючи фіскальні та грошово-кредитні заходи, націлені на домогосподарства, охорону здоров'я, а також обробну промисловість і сфери обслуговування. До кінця 2020 року були успішно розроблені декілька вакцин, а деякі країни почали кампанії по вакцинації.

З початку епідемії Товариство вживає заходів щодо запобігання поширенню вірусу і забезпечення безпеки персоналу. Заходи з управління ризиками, що проводяться антикризовим штабом, включають, зокрема, віддалену роботу адміністративного персоналу, скасування масових заходів та відряджень, регулярні температурні перевірки

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

співробітників на всіх виробничих об'єктах, надання засобів індивідуального захисту. Усі механізми внутрішнього контролю Товариства залишаються в силі і працюють ефективно.

На дату випуску цієї фінансової звітності ситуація з COVID-19 все ще розвивалася, і її наслідки в даний час не визначені; однак керівництво вважає, що воно вживає відповідних заходів для підтримки стабільної роботи Товариства, необхідні в поточних обставинах. Керівництво робить висновок, що в зв'язку зі спалахом COVID-19 відсутня суттєва невизначеність щодо допущення про безперервність діяльності, використаного при підготовці цієї фінансової звітності.

3. ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ І ПОДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Концептуальна основа

Фінансова звітність Товариства була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ).

Функціональна валюта та валюта подання фінансової звітності

Статті, відображені у фінансовій звітності Товариства, оцінюються з використанням валюти основного економічного середовища, в якій Товариство працює (функціональної валюти). Суми у фінансовій звітності оцінені і представлені у національній валюті України, гривні, яка є функціональною валютою і валютою представлення звітності для ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ». Фінансова звітність представлена в українських гривнях із округленням усіх сум до найближчої тисячі (тис. грн.).

4. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Положення облікової політики послідовно застосовувалися протягом усіх представлених звітних періодів, якщо не вказано інше.

Перерахунок іноземної валюти

Операції в іноземній валюті обліковуються за обмінним курсом Національного банку України (НБУ), встановленим на дату операції. Курсові різниці, що виникають в результаті розрахунку за операціями в іноземній валюті, включаються до звіту про фінансові результати на підставі обмінного курсу, що діє на дату здійснення операції.

Монетарні активи і зобов'язання в іноземній валюті перераховуються в гривні за офіційним курсом обміну, який встановлює Національний банк України (НБУ) на відповідну звітну дату. Прибуток та збитки від курсових різниць, що виникають в результаті перерахунку активів і зобов'язань, відображено у складі курсових різниць у звіті про фінансові результати.

Станом на 31 грудня 2020 року курс обміну долара до гривні становив 28,2746 гривні за 1 долар США (на 31 грудня 2019 року курс обміну долара до гривні становив 23,6862 гривні за 1 долар США).

В даний час українська гривня не є вільно конвертованою валютою за межами України.

Основні засоби

Основні засоби обліковуються за первісною вартістю. Первісна вартість включає витрати, безпосередньо пов'язані з придбанням активів. Вартість активів, побудованих власними

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

силами, включає вартість матеріалів, прямі витрати на оплату праці та відповідну частину виробничих накладних витрат. Після первісного визнання об'єкти відображаються за собівартістю за вирахування амортизації та накопиченого знецінення.

Після визнання основні засоби поділяються на компоненти, що являють собою об'єкти, вартість яких значна і які можуть амортизуватися окремо.

Вартість заміни тих компонентів основних засобів, які визнаються окремо, капіталізується, а балансова вартість заміненних компонентів списується. Інші подальші витрати капіталізуються тільки в тих випадках, коли вони призводять до збільшення майбутніх економічних вигод від основного засобу. Усі інші витрати визнаються у звіті про фінансові результати у складі витрат у тому періоді, в якому вони понесені.

Припинення визнання основних засобів відбувається після їх вибуття або в тих випадках, коли подальше використання активу, як очікується, не принесе економічних вигод. Прибуток та збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння отриманих коштів та балансової вартості цих активів і визнаються у звіті про фінансові результати. При продажу переоцінених активів суми, включені в інші резерви, переносяться на нерозподілений прибуток.

Амортизація основних засобів нараховується прямолінійним методом, починаючи з моменту, коли об'єкт став придатним до експлуатації. Строк корисної експлуатації визнається окремо на підставі рішення комісії та представлена таким чином.

Групи ОЗ за МСФЗ/Термін корисної служби.

- Земельні ділянки – Не амортизуються;
- Будівлі – до 60 років;
- Споруди – до 60 років;
- Об'єкти благоустрою території – до 15 років;
- Інженерні комунікації – до 15 років;
- Передавальні пристрої та механізми – мостові, рудногрейферні, порталні крани – до 20 років;
- Передавальні пристрої та механізми – до 10 років;
- Машина та устаткування основного виробництва – до 35 років;
- Машина та устаткування допоміжних цехів – до 35 років;
- Устаткування і засоби зв'язку – до 10 років;
- Офісна техніка – до 5 років;
- Інформаційні системи і персональні комп'ютери – до 4 роки;
- Транспортні засоби – авто – до 10 років;
- Автомобілі загального призначення – до 5 років;
- Офісні меблі та пристосування – до 7 років;
- Основні засоби соціальної сфери не амортизуються;
- Інші основні засоби – до 10 років;

Витрати на періодичні ремонти капіталізуються і амортизуються протягом планового міжремонтного періоду.

Ліквідаційна вартість активу - це розрахункова сума, яку Товариство отримала б у даний час від вибуття активу, за вирахуванням витрат на реалізацію, якби актив вже був у тому віці і в тому стані, які очікуються в кінці терміну його експлуатації. Якщо Товариство має намір використовувати актив до кінця його фізичного існування, ліквідаційна вартість

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

такого активу дорівнює нулю. Залишкова вартість і терміни експлуатації переглядаються та, за необхідності, коригуються на кожну звітну дату.

Балансова вартість активу негайно зменшується до вартості відшкодування, якщо балансова вартість вище вартості відшкодування.

Незавершене будівництво

Незавершене будівництво являє собою аванси за основні засоби та вартість основних засобів, будівництво яких ще не завершено. Амортизація на такі активи не нараховується до їх введення в експлуатацію.

Товариство капіталізує витрати за позиковими коштами, які безпосередньо відносяться до придбання, будівництва або виробництва кваліфікаційного активу, у складі вартості цього активу.

Нематеріальні активи

Нематеріальні активи визнаються лише за наявності наступних умов: (i) створені активи можуть бути ідентифіковані (такі як програмне забезпечення та нові процеси); (ii) існує ймовірність, що створені активи генеруватимуть майбутні економічні вигоди; (iii) собівартість цього активу може бути надійно оцінена.

Аналітичний облік нематеріальних активів здійснюється за класифікаційними групами та окремо по кожному об'єкту. Придбані нематеріальні активи обліковуються за собівартістю та амортизуються прямолінійним методом протягом очікуваного строку їх корисного використання.

Первісне визнання фінансових інструментів

При первісному визнанні Товариство повинно оцінювати фінансовий актив або фінансове зобов'язання за справедливою вартістю. Якщо актив або зобов'язання обліковується не за справедливою вартістю через прибуток або збиток, дана справедлива вартість може бути збільшена або зменшена на суму витрат, які пов'язані з укладанням угоди та які мають пряме відношення до придбання або випуску фінансового активу чи фінансового зобов'язання. Якщо актив або зобов'язання обліковується за справедливою вартістю через прибуток або збиток, ці витрати відображаються у складі прибутку або збитку.

При первісному визнанні ціна угоди якнайкраще засвідчує справедливу вартість. Прибуток або збиток при первісному визнанні відображається лише в тому випадку, якщо існує різниця між ціною угоди та справедливою вартістю, яка може бути підтверджена ціною котирування на активному ринку для ідентичного активу або зобов'язання або базується на техніці оцінки, яка використовує лише дані з відкритих для спостережень ринків.

Класифікація та подальша оцінка фінансових активів.

Товариство класифікує свої фінансові активи за наступними категоріями:

- які в подальшому оцінюються за справедливою вартістю (або через інший сукупний дохід, або через прибуток або збиток);
- які оцінюються за амортизованою вартістю.

Класифікація залежить від бізнес-моделі Товариства для управління фінансовими активами та договірних умов грошових потоків.

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

Товариство в подальшому оцінює інвестиції в інструменти капіталу за справедливою вартістю. Керівництво прийняло рішення про представлення прибутків та збитків від зміни справедливої вартості таких інвестицій у складі іншого сукупного доходу, тому не відбувається подальшої рекласифікації прибутків та збитків від зміни справедливої вартості до прибутку або збитку після припинення визнання інвестиції. Дивіденди від таких інвестицій продовжують визнаватися у прибутку або збитку як інші операційні доходи, коли виникає право Товариства на отримання платежів.

Зміни у справедливій вартості фінансових активів за справедливою вартістю через прибуток або збиток визнаються в інших операційних доходах / (витратах) у звіті про прибутки та збитки. Збитки від знецінення (та сторнування збитків від знецінення) по інвестиціях у капітал, які оцінені за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, не відображаються окремо від інших змін справедливої вартості.

Фінансові активи включаються до складу оборотних активів, за винятком строків погашення більше 12 місяців після дати балансу. Вони класифікуються як необоротні активи.

Знецінення фінансових активів - очікуваний кредитний збиток

Після первісного визнання фінансового активу Товариство розраховує та визнає очікуваний кредитний збиток для фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, що призводить до негайних звітних збитків у звіті про фінансові результати.

Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає: (i) об'єктивну та зважену на ймовірність суму, визначену шляхом оцінки певного діапазону можливих результатів, (ii) часову вартість грошей та (iii) усю необхідну та підтверджену інформацію, що є доступною на звітну дату без надмірних витрат або зусиль, включаючи інформацію про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх економічних умов.

Фінансові інструменти, які оцінюються за амортизованою вартістю, та контрактні активи відображаються в балансі за вирахуванням резерву на очікувані кредитні збитки.

Станом на звітну дату Товариство має наступні види фінансових активів, що підлягають під розрахунок очікуваних кредитних збитків:

- грошові кошти та їх еквіваленти;
- дебіторська заборгованість від реалізації товарів і послуг;
- інша дебіторська заборгованість.

Товариство використовує різні підходи для аналізу очікуваних кредитних збитків, що пов'язані з фінансовими активами від пов'язаних сторін, значних клієнтів та інших клієнтів.

Для всіх суттєвих боржників та пов'язаних сторін розрахунок очікуваних кредитних збитків здійснюється на індивідуальній основі з урахуванням умов договору, очікуваного періоду погашення, внутрішньо оцінених кредитних ризиків для значних боржників на основі їх фінансових результатів та з урахуванням зовнішнього кредитного рейтингу, якщо такий є.

Товариство не визнає очікувані кредитні збитки за грошовими коштами та їх еквівалентами, якщо було визнано, що ефект від визнання таких збитків не є суттєвим на звітну дату.

Припинення визнання фінансових активів. Товариство припиняє визнання фінансового

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

активу коли: (i) спливає строк дії договірних прав на грошові потоки від такого фінансового активу або (ii) Товариство в основному передає всі ризики та вигоди від володіння фінансовим активом або (iii) Товариство в основному не передає й не зберігає за собою всіх ризиків та вигод від володіння фінансовим активом, але не залишає за собою контроль над ними. Контроль залишається якщо одержувач не має практичну здатність продати актив.

Списання фінансового активу також є подією, що призводить до припинення визнання. Фінансові активи списані повністю або частково, коли Товариство не має обґрунтованих очікувань щодо повернення цих активів.

Класифікація та подальша оцінка фінансових зобов'язань. Всі фінансові зобов'язання в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю, за винятком (i) похідних інструментів, фінансових зобов'язань, що утримуються для торгівлі, умовної компенсації, визнаної набувачем при об'єднанні бізнесу та інших фінансових зобов'язань, визначених як таких при первісному визнанні, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток та (ii) договорів фінансової гарантії та зобов'язань із надання позики за ставкою відсотка, нижчою від ринкової.

Припинення визнання фінансових зобов'язань. Товариство припиняє визнання фінансових зобов'язань тоді й лише тоді, коли воно погашається: тобто тоді, коли зобов'язання, передбачене договором, виконано або анульовано, або коли сплив термін його виконання.

Податок на прибуток

Витрати з податку на прибуток включають поточний податок і відстрочений податок. Поточний податок на прибуток у фінансовій звітності розраховується відповідно до українського законодавства, яке діє на звітну дату.

Витрати з податку на прибуток визнаються у звіті про фінансові результати, крім випадків, коли вони визнаються у звіті про сукупний дохід або безпосередньо у складі капіталу, оскільки вони відносяться до операцій, що враховані у поточному або інших періодах у звіті про сукупний дохід або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок - це сума, яку, як очікується, потрібно буде сплатити або відшкодувати у податкових органів щодо оподатковуваного прибутку чи збитків поточного та попередніх періодів. Інші податки, крім податку на прибуток, показані як компонент операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених з минулих періодів податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів і зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до дозволеного спрощення при початковому визнанні, відстрочені податки не визнаються у відношенні тимчасових різниць при початковому визнанні активу або зобов'язання в разі операції, що не є об'єднанням компаній, коли така операція при її початковому обліку не впливає ні на фінансовий, ні на податковий прибуток. Відстрочений податок оцінюється за податковими ставками, які діють або плануються до введення в дію на звітну дату і які, як очікується, будуть застосовуватися в періодах, коли буде сторнована тимчасова різниця або використаний перенесений податковий збиток.

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

Відстрочені податкові активи, що віднімаються для оподаткування, і перенесені з попередніх періодів податкові збитки визнаються лише в тій мірі, в якій існує імовірність отримання оподаткованого прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Витрати майбутніх періодів

Витрати майбутніх періодів обліковуються за первісною вартістю. Списання витрат майбутніх періодів на витрати періоду відображається рівномірно протягом періоду, в якому планується отримання пов'язаних з ними економічних вигод.

Запаси

Товарно-матеріальні запаси показані за первісною вартістю або чистою вартістю реалізації, залежно від того, яка з них нижча. Чиста вартість реалізації являє собою розрахункову ціну реалізації в ході нормального ведення бізнесу за вирахуванням розрахункових витрат на завершення роботи над активом та відповідних витрат на збут.

Дебіторська заборгованість з основної діяльності та інша дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість з основної діяльності та інша дебіторська заборгованість спочатку обліковуються за справедливою вартістю, а надалі оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної відсоткової ставки за вирахуванням резерву на знецінення.

Передплати

Передплати обліковуються за первісною вартістю за вирахуванням резерву на знецінення. Якщо є свідоцтво того, що активи, товари або послуги, до яких відноситься передплата, не будуть отримані, балансова вартість передплати зменшується, а відповідний збиток від знецінення визнається у звіті про фінансові результати.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають грошові кошти на банківських рахунках до вимоги та інші короткострокові високоліквідні інвестиції з початковим строком розміщення до трьох місяців. Суми, використання яких обмежене, виключені зі складу грошових коштів та їх еквівалентів. Суми, обмеження щодо яких не дозволяють обміняти їх або використовувати для розрахунку за зобов'язаннями протягом, щонайменше, дванадцяти місяців після звітної дати, включені до складу інших необоротних активів.

Дивіденди

Дивіденди визнаються як зобов'язання і вираховуються з капіталу на звітну дату, тільки якщо вони оголошені до або на звітну дату. Інформація про дивіденди розкривається у примітках до фінансової звітності, якщо вони запропоновані до звітної дати чи запропоновані або оголошені після звітної дати, але до затвердження фінансової звітності до випуску. Якщо зобов'язання з виплати дивідендів погашається більш, ніж через один рік після звітної дати, воно включається до складу довгострокових зобов'язань та оцінюється за наведеної вартості майбутніх грошових потоків, які будуть потрібні для погашення зобов'язання з використанням відсоткової ставки (до оподаткування), що відбиває поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі та ризику, притаманні

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

зобов'язанню. Ефект первинного дисконтування дивідендів і подальша зміна дисконту враховуються безпосередньо в капіталі.

Кредиторська заборгованість та інша кредиторська заборгованість

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість визнається і спочатку оцінюється у відповідності з політикою обліку фінансових інструментів. Надалі інструменти з фіксованим терміном погашення переоцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної відсоткової ставки. Амортизована вартість розраховується з урахуванням витрат на проведення операції, а також усіх премій і дисконтів при розрахунку. Фінансові зобов'язання без фіксованого терміну погашення в подальшому обліковуються за справедливою вартістю.

Аванси

Аванси визнаються за первісно отриманими сумами.

Забезпечення за зобов'язаннями та платежами

Забезпечення за зобов'язаннями та платежами - це нефінансові зобов'язання, які визнаються у випадках, коли у Товаристві є поточні юридичні або передбачувані зобов'язання в результаті минулих подій, коли існує ймовірність відтоку ресурсів для того, щоб розрахуватися за зобов'язанням, і їх суму можна розрахувати з достатньою мірою точності. Коли існують декілька схожих зобов'язань, ймовірність того, що буде потрібний відтік грошових коштів для їх погашення, визначається для всього класу таких зобов'язань. Резерв визнається, навіть коли ймовірність відтоку грошей у відношенні будь-якої позиції, включеної в один і той же клас зобов'язань, є невеликою та якщо є ймовірність, що для врегулювання класу зобов'язань в цілому знадобиться певний відток ресурсів.

Коли Товариство очікує, що резерв буде відшкодований, наприклад, відповідно до договору страхування, сума відшкодування визнається як окремий актив, причому тільки у випадках, коли відшкодування практично гарантоване.

Резерви оцінюються по приведеній вартості витрат, які, як очікується, будуть потрібні для погашення зобов'язання з використанням відсоткової ставки (до оподаткування), що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі та ризики, притаманні зобов'язанню. Збільшення резерву з часом визнається як відсоткові витрати.

Умовні активи і зобов'язання

Умовний актив не визнається у фінансовій звітності. Інформація про нього розкривається в тих випадках, коли існує ймовірність отримання економічних вигод від його використання.

Умовні зобов'язання не визнаються у фінансовій звітності, крім випадків, коли існує ймовірність відтоку ресурсів, для того щоб розрахуватися за зобов'язаннями, і їх суму можна розрахувати з достатньою мірою точності. Інформація про умовні зобов'язання розкривається у фінансовій звітності, крім випадків, коли ймовірність відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, є незначною.

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

Визнання доходів

Доходи оцінюються за справедливою вартістю отриманої винагороди або коштів, які повинні бути отримані за продані товари та надані послуги в ході звичайної діяльності Товариства. Виручка від реалізації відображається без ПДВ і знижок.

Товариство визнає виручку, коли (або в міру того, як) Товариство виконує контрактне зобов'язання шляхом передачі обіцяного товару або послуги (тобто активу) покупцеві. Актив передається, коли (або в міру того, як) покупець отримує контроль над таким активом. Контроль включає в себе здатність перешкоджати визначенню способу використання і отримання вигод від активу іншими організаціями. Вигодами від активу є потенційні грошові потоки (надходження або скорочення вибуття грошових коштів), які можуть бути отримані безпосередньо або побічно.

Виручка від продажу товарів (робіт, послуг) визнається Товариством, застосовуючи наступні п'ять кроків:

- ідентифікація договору;
- ідентифікація контрактного зобов'язання;
- визначення ціни угоди;
- розподіл ціни угоди;
- визнання виручки.

Товариство має визначити в момент укладення договору, чи виконує воно контрактне зобов'язання протягом періоду або в певний момент часу. Для кожного контрактного зобов'язання, яке виконується протягом періоду, Товариство визнає виручку протягом періоду, оцінюючи ступінь повноти виконання контрактного зобов'язання. Товариство повинно обрати метод оцінки ступеня виконання, який відповідає чітко сформульованій меті, яка б показала ефективність діяльності Товариства, тобто виконання контрактного зобов'язання Товариства щодо передачі контролю над товарами та послугами клієнту.

Якщо неможливо визначити ступінь виконання кожного контрактного зобов'язання, Товариство визнає виручку тільки в обсязі понесених витрат. Якщо контрактне зобов'язання не виконується протягом періоду, Товариство виконує контрактне зобов'язання в певний момент часу. Товариство має визначити момент часу, протягом якого клієнт отримує контроль над обіцяним активом.

Відсотки визнаються в тому звітному періоді, до якого вони належать, методом ефективної ставки відсотка виходячи з бази їх нарахування та строку використання відповідних активів.

Дивіденди визнаються в періоді виникнення права на їх отримання.

Податок на додану вартість

ПДВ розраховується за двома ставками:

- 20 % стягується при поставках товарів чи послуг на території України, включаючи поставки без оплати, та імпорту товарів в Україну (якщо такі поставки прямо не звільнені від ПДВ);
- 0 % застосовується при експорті товарів та відповідних послуг.

Вихідний ПДВ при продажу товарів і послуг враховується в момент отримання товарів чи послуг клієнтом або в момент надходження платежу від клієнта, в залежності від того, що

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

відбулося раніше. Вхідний ПДВ враховується таким чином: право на кредит по вхідному ПДВ при закупівлях виникає в момент отримання зареєстрованої податкової накладної в Єдиному реєстрі податкових накладних, яка видається в момент надходження оплати постачальнику або в момент отримання товарів чи послуг, в залежності від того що відбувається раніше, або право на кредит по вхідному ПДВ виникає в момент сплати податку.

ПДВ з продажу та закупівель визнається в балансі згорнуто і показується як актив або зобов'язання в сумі, відображеній у деклараціях з ПДВ. У тих випадках, коли під знецінення дебіторської заборгованості був створений резерв, збиток від знецінення враховується по валовій сумі заборгованості, включаючи ПДВ.

Визнання витрат

Витрати враховуються за методом нарахування. На рахунках «Собівартості реалізованої продукції, робіт, послуг» ведеться облік собівартості реалізованої продукції, робіт, послуг. Адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати та інші витрати не включаються до складу собівартості реалізованої продукції, а тому інформація про такі витрати узагальнюється на рахунках обліку витрат звітного періоду - «Адміністративні витрати», «Витрати на збут», «Інші операційні витрати», «Інші витрати».

Фінансові витрати

Фінансові витрати включають відсоткові витрати за позиковими коштами, збиток від виникнення фінансових інструментів, зміна дисконту за фінансовими інструментами. Всі відсоткові та інші витрати за позиковими коштами відносяться на витрати з використанням методу ефективної відсоткової ставки.

Сегментна звітність

Операційний сегмент – це компонент Товариства, що здійснює господарську діяльність, в результаті якої воно може отримувати доходи та нести витрати, а також результати якого регулярно аналізуються управлінським персоналом з метою прийняття рішень щодо виділення ресурсів для сегменту та оцінки ефективності його діяльності. Управлінський персонал вважає, що Товариство здійснює свою діяльність в одному сегменті значному для цієї фінансової звітності.

5. ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ СТАНДАРТІВ

Наступні нові стандарти, зміни до стандартів та тлумачення набрали чинності з 1 січня 2020 року:

Реформа базової процентної ставки (поправки до МСФЗ 9, МСБО 39 та МСФЗ 7) (видані 26 вересня 2019 року та набувають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2020 року або пізніше, і повинні застосовуватися ретроспективно. Дострокове застосування дозволено).

Визначення бізнесу - Зміни до МСФЗ 3 (видані 22 жовтня 2018 року та набувають чинності для придбань з початку річного звітного періоду, який починається 1 січня 2020 року або пізніше);

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

Визначення суттєвості - Зміни до МСБО 1 та МСБО 8 (видані 31 жовтня 2018 року та діють для річних періодів, що починаються 1 січня 2020 року або пізніше);

Зміни до Концептуальних основ фінансової звітності (видані 29 березня 2018 року та набувають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2020 року або пізніше);

Поправки на оренду, пов'язані з Covid-19 - Поправка до МСФЗ 16 (видана 28 травня 2020 року та діє для річних звітних періодів, що починаються 1 червня 2020 року або пізніше).

Ці стандарти, зміни до стандартів та тлумачення не мали суттєвого впливу на цю фінансову звітність.

Наступні поправки до стандартів, були видані, але досі не схвалені Європейським Союзом:

Продаж або внесок активів між інвестором та його асоційованим або спільним підприємством - Зміни до МСФЗ 10 та МСБО 28 (видані 11 вересня 2014 року та набувають чинності для річних періодів, що починаються з дати, що визначається IASB);

Класифікація зобов'язань як поточних або довгострокових - Зміни до МСБО 1 (видані 23 січня 2020 року та діють для річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або пізніше);

Доходи до використання за призначенням, обтяжливі контракти - вартість виконання контракту, посилення на Концептуальну основу - поправки до МСБО 16, МСБО 37 та МСФЗ 3 та щорічні вдосконалення МСФЗ 2018-2020 років - поправки до МСФЗ 1, МСФЗ 9, МСФЗ 16 та МСБО 41 (видані 14 травня 2020 року та діє для річних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або пізніше).

Ці зміни до стандартів, ймовірно, не матимуть суттєвого впливу на Товариство.

6. СУТТЄВІ ОБЛІКОВІ СУДЖЕННЯ, ОЦІНКИ ТА ПРИПУЩЕННЯ

Товариство робить оцінки і припущення, які впливають на суми активів і зобов'язань, показані у звітності, протягом наступного фінансового року. Оцінки та судження постійно аналізуються і ґрунтуються на досвіді керівництва та інших факторах, включаючи очікування майбутніх подій, яке при існуючих обставинах вважається обґрунтованим. Крім згаданих оцінок, керівництво також використовує певні судження при застосуванні принципів облікової політики. Судження, які найбільше впливають на суми, визнані у фінансових звітах, і оцінки, які можуть призвести до значних корегувань балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Зменшення корисності дебіторської заборгованості по основній діяльності і іншій дебіторській заборгованості. Товариство використовує модель очікуваних кредитних збитків. Ця модель зменшення корисності застосовується до фінансових інструментів, які оцінюються за амортизованою вартістю. Очікувані кредитні збитки являють собою розрахункову оцінку, зважену з урахуванням ймовірності кредитних збитків.

Більш докладна інформація про резерв на знецінення наведено у Примітках 13.

Податкове, валютне та митне законодавство України. Податкове, валютне та митне законодавство України продовжує змінюватися. Суперечливі положення трактуються по-

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

різному. Керівництво вважає, що його тлумачення є доречним і обґрунтованим, але ніхто не може гарантувати, що податкові органи його не оскаржать.

Операції з пов'язаними сторонами. В ході звичайної діяльності Товариство проводить операції з пов'язаними сторонами. При визначенні того, чи проводилися операції за ринковими або неринковими цінами, використовуються професійні судження, якщо для таких операцій немає активного ринку. Фінансові інструменти первісно визнаються за справедливою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки.

Знецінення основних засобів та нематеріальних активів. Основні засоби та нематеріальні активи оцінюються з метою виявлення зменшення корисності, якщо обставини вказують на можливе зменшення корисності.

Ознаки, які Товариство вважає важливими для прийняття рішення про необхідність оцінки з метою виявлення зменшення корисності, включають наступне: суттєве зменшення ринкової вартості, значне зниження показників діяльності у порівнянні з минулими або запланованими майбутніми операційними результатами, істотні зміни у використанні активів або стратегії Товариства (зокрема, ліквідація або заміна активів; пошкодження активів, або їх вилучення з операцій), істотні негативні промислові або економічні тенденції та інші чинники.

7. ВИЗНАЧЕННЯ СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ

Деякі принципи облікової політики та правила розкриття інформації вимагають визначення справедливої вартості фінансових активів і зобов'язань. Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана при продажі активу або сплачена при передачі зобов'язання у ході звичайної господарської операції між учасниками на момент оцінки. Справедлива вартість була визначена для цілей оцінки та розкриття інформації з використанням зазначених далі методів. Там, де це необхідно, додаткова інформація про припущення, зроблені у процесі визначення справедливої вартості активу або зобов'язання, розкривається в примітках, що стосуються даного активу або зобов'язання. При оцінці справедливої вартості нефінансового активу враховується здатність учасника ринку отримувати економічну вигоду шляхом максимального та ефективного використання активу або шляхом продажу активу іншому учасникові ринку, який використовуватиме цей актив максимально та ефективно.

Фінансові активи, відображені за амортизованою вартістю. Справедлива вартість інструментів з плаваючою ставкою зазвичай є їх балансовою вартістю. Орієнтовна справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою базується на оцінених майбутніх грошових потоках, які, як очікується, будуть дисконтовані за поточними процентними ставками для нових інструментів з аналогічним кредитним ризиком та залишком строку погашення. Використовувані дисконтні ставки залежать від кредитного ризику контрагента.

Фінансові зобов'язання, відображені за амортизованою вартістю. Справедлива вартість базується на котируваних ринкових цінах, якщо вони є. Орієнтовна справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою базується на оцінених майбутніх грошових потоках, які, як очікується, будуть дисконтовані за поточними процентними ставками для нових інструментів з аналогічним кредитним ризиком та залишком строку погашення.

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

Компанія здійснює безперервні оцінки справедливої вартості активів та зобов'язань із використанням вхідних даних 3-го рівня (оцінка ґрунтується на вхідних даних щодо активу чи зобов'язання, які є недоступними на ринку).

Справедлива вартість всіх фінансових активів та зобов'язань оцінена як вартість, що несуттєво відрізняється від їх балансової вартості на 31 грудня 2019 р. та 2020 р.

8. НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ

Інформація про рух нематеріальних активів за 2020 рік

Групи нематеріальних активів	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Залишок на кінець року	
	первісна вартість	накопичена амортизація		первісна вартість	накопичена амортизація		первісна вартість	накопичена амортизація
Авторське право та суміжні з ним права	144	135	-	-	-	1	144	136
Програмне забезпечення та ліцензії	1 358 305	668 392	284 956	5	5	222 227	1 643 256	890 614
Інші нематеріальні активи	3 730	933	-	-	-	932	3 730	1 865
Разом	1 362 179	669 460	284 956	5	5	223 160	1 647 130	892 615

Інформація про рух нематеріальних активів за 2019 рік

Групи нематеріальних активів	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Нараховано амортизації за рік	Залишок на кінець року	
	первісна вартість	накопичена амортизація			первісна вартість	накопичена амортизація
Авторське право та суміжні з ним права	144	133	-	2	144	135
Програмне забезпечення та ліцензії	1 101 258	507 204	257 047	161 188	1 358 305	668 392
Інші нематеріальні активи	3 730	-	-	933	3 730	933
Разом	1 105 132	507 337	257 047	162 123	1 362 179	669 460

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

9. НЕЗАВЕРШЕНІ КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ

Найменування	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Придбання (виготовлення) основних засобів	45	45
Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів	-	92
Придбання (створення) нематеріальних активів	91 636	30 881
Аванси видані за необоротні активи	4 794	41 131
Разом	96 475	72 149

10. ОСНОВНІ ЗАСОБИ

Інформація про рух основних засобів за 2020 рік

Групи основних засобів	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Залишок на кінець року	
	первісна вартість	знос		первісна вартість	знос		первісна вартість	Знос
Будинки, споруди та передавальні пристрої	271 982	56 805	779	-	-	92 603	272 761	149 408
Машини та обладнання	263 714	174 656	3 705	69	69	19 363	267 350	193 950
Транспортні засоби	73 412	38 087	1 890	2 219	2 219	12 090	73 083	47 958
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	58 237	30 114	-	477	474	6 143	57 760	35 783
Інші основні засоби	580	140	141	-	-	136	721	276
Малоцінні необоротні матеріальні активи	13 051	13 051	17	142	142	17	12 926	12 926
Інші необоротні матеріальні активи	44 417	13 444	-	-	-	3 574	44 417	17 018
Разом	725 393	326 297	6 532	2 907	2 904	133 926	729 018	457 319

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

Інформація про рух основних засобів за 2019 рік

Групи основних засобів	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Залишок на кінець року	
	первісна вартість	знос		первісна вартість	знос		первісна вартість	знос
Будинки, споруди та передавальні пристрої	2 669	690	269 313	-	-	56 115	271 982	56 805
Машини та обладнання	215 273	153 734	48 441	-	-	20 922	263 714	174 656
Транспортні засоби	108 895	62 406	1 082	36 565	36 565	12 246	73 412	38 087
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	53 073	24 840	5 310	146	146	5 420	58 237	30 114
Інші основні засоби	137	26	443	-	-	114	580	140
Малоцінні необоротні матеріальні активи	11 556	11 556	1 498	3	3	1498	13 051	13 051
Інші необоротні матеріальні активи	41 463	9 911	2 954	-	-	3 533	44 417	13 444
Разом	433 066	263 163	329 041	36 714	36 714	99 848	725 393	326 297

11. ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ

Товариство здійснює аналітичний облік фінансових інвестицій окремо по видам вкладень та по об'єктам інвестування.

Найменування	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Дольові фінансові інструменти	196 253	177 095
Довгострокові фінансові інвестиції (акції)	67 336	67 336
Нараховано резерв на довгострокові фінансові інвестиції (акції)	(67 311)	(67 311)
Довгострокові фінансові інвестиції (частки)	196 228	177 070
Боргові фінансові інструменти	14	14
Довгострокові фінансові інвестиції (облігації)	14	14
Разом	196 267	177 109

Найменування	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Поточні фінансові інвестиції (векселі)	302	301
Поточні фінансові інвестиції (облігації)	150 000	150 000
Разом	150 302	150 301

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

12. ЗАПАСИ

Запаси ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» складаються з наступних груп:

Найменування	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Сировина і матеріали	132	284
Паливо	64	70
Запасні частини	52	140
Товари	-	327 368
Разом	248	327 862

Протягом 2020 року сума уцінки і знецінення запасів склала (412,90) грн., протягом 2019 року (500,89) грн.

13. ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ПО ОСНОВНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ІНША ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

Найменування	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Інша довгострокова дебіторська заборгованість	414 248	414 247
Дебіторська заборгованість по основній діяльності	48 356 821	56 023 182
Мінус резерв на знецінення дебіторської заборгованості по основній діяльності	(14 447 603)	(14 320 897)
Дебіторська заборгованість з нарахованих доходів	8 144	8 405
Мінус резерв на знецінення дебіторської заборгованості з нарахованих доходів	(8 137)	-
Дебіторська заборгованість за основні засоби та нематеріальні активи	272 965	191 338
Мінус резерв на знецінення дебіторської заборгованості за основні засоби та нематеріальні активи	(1 285)	(363)
Інша дебіторська заборгованість	112 223	112 550
Мінус резерв на знецінення іншої дебіторської заборгованості	(51 127)	(59 273)
Всього фінансової дебіторської заборгованості	34 656 249	42 369 189
Аванси, видані постачальникам	3 678 507	2 001 351
Мінус резерв на знецінення виданих авансів	(39 848)	(39 848)
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	24 859	116 570
В тому рахунку податок на прибуток	-	21 968
Інша дебіторська заборгованість	871	2 078
Всього дебіторської заборгованості по основній діяльності та іншої дебіторської заборгованості	38 320 638	44 449 340

У сумі резерву на знецінення фінансової дебіторської заборгованості відбулися наступні зміни:

Найменування	2020 р.	2019 р.
Резерв на знецінення на 1 січня	(14 380 533)	(14 985 628)
Резерв на знецінення впродовж року	(77 144 985)	(1 021 447)
Дебіторська заборгованість, списана впродовж	2 879	-

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

Найменування	2020 р.	2019 р.
періоду як неповоротна		
Сторно невикористаних сум	77 014 487	1 626 542
Резерв на знецінення на 31 грудня	(14 508 152)	(14 380 533)

Аналіз кредитної якості фінансової дебіторської заборгованості за основною діяльністю станом на 31 грудня 2020 р.

Найменування	Балансова вартість	Резерв	Чиста вартість
Дебіторська заборгованість по пов'язаним сторонам	18 084 602	(328 058)	17 756 544
Всього дебіторської заборгованості, до якої застосовується метод розрахунку резерву за індивідуальними балансами	18 084 602	(328 058)	17 756 544
Україна – прострочена менше ніж на 30 днів	9	0	9
Україна – прострочена більше ніж на 30 днів	10 606	(1 375)	9 231
Всього дебіторської заборгованості до якої застосовується портфельний метод розрахунку резерву	10 615	(1 375)	9 240
Всього дебіторської заборгованості за основною діяльністю станом на 31 грудня 2019 р.	18 095 217	(329 433)	17 765 784

Аналіз кредитної якості фінансової дебіторської заборгованості за основною діяльністю станом на 31 грудня 2019 р.

Найменування	Балансова вартість	Резерв	Чиста вартість
Дебіторська заборгованість по пов'язаним сторонам	15 856 901	(197 739)	15 659 162
Всього дебіторської заборгованості, до якої застосовується метод розрахунку резерву за індивідуальними балансами	15 856 901	(197 739)	15 659 162
Україна – прострочена менше ніж на 30 днів	88 445	(451)	87 994
Україна – прострочена більше ніж на 30 днів	29 564	(3 622)	25 942
Всього дебіторської заборгованості до якої застосовується портфельний метод розрахунку резерву	118 008	(4 073)	113 935
Всього дебіторської заборгованості за основною діяльністю станом на 31 грудня 2019 р.	15 974 909	(201 812)	15 773 097

14. ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ

Структура грошових коштів наведена у наступній таблиці:

Найменування	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Поточні рахунки в банках	15 357	66 278
Разом	15 357	66 278

Усі залишки на банківських рахунках не прострочені та не знецінені.

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

15. КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ПО ОСНОВНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ІНША КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ, ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Найменування	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Інші довгострокові зобов'язання	27 708	125 515
Всього довгострокової кредиторської заборгованості	27 708	125 515
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	115 590	97 298
Кредиторська заборгованість по основній діяльності	42 726 867	52 571 343
Кредиторська заборгованість за договорами комісії	610 633	511 539
Кредиторська заборгованість за основні засоби, інвестиційні послуги та нематеріальні активи	127 528	39 823
Інша кредиторська заборгованість	629 933	533 964
Передоплати, отримані від замовників	501 794	1 030 219
Розрахунки з заробітної плати	35 669	34 765
Податки на заробітну плату і внески до фондів соціального страхування	9 874	10 020
Інші податки до сплати	56 836	82
Кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	-	-
Поточні забезпечення	601 358	569 618
Всього поточної кредиторської заборгованості по основній діяльності, іншій кредиторської заборгованості, та поточних забезпечень	45 416 082	55 398 671

16. ЧИСТИЙ ДОХІД ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ

Інформація про продажі за видами продукції

Період	Концентрат	Обкотиші	Всього
2020 рік	16 429 876	8 345 003	24 774 879
2019 рік	18 647 111	13 864 839	32 511 950

Інформація про географію продажів

Найменування	2020 рік	2019 рік
Реалізація на внутрішній ринок	24 320 627	30 796 490
Реалізація на експорт	454 252	1 715 460
Всього	24 774 879	32 511 950

Дохід визнається внаслідок виконання зобов'язання щодо виконання на певний момент часу.

17. АДМІНІСТРАТИВНІ ВИТРАТИ

Найменування	2020 рік	2019 рік
Матеріальні витрати	13 386	19 747

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

Найменування	2020 рік	2019 рік
Витрати на оплату праці та соціальні заходи	1 382 320	1 381 153
Амортизація	355 353	94 832
Інші витрати (витрати на відрядження, навчання і розвиток, консультаційні, інформаційні, аудиторські та інші послуги)	682 409	875 933
Всього	2 433 468	2 371 665

18. ВИТРАТИ НА ЗБУТ

Найменування	2020 рік	2019 рік
Матеріальні витрати	152	432
Витрати на оплату праці та соціальні заходи	155 170	142 818
Амортизація	244	312
Інші витрати (транспортно-експедиторські послуги, витрати на відрядження, консультаційні, інформаційні та інші послуги)	203 226	457 247
Всього	358 792	600 809

19. ІНШІ ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ

Найменування	2020 рік		2019 рік	
	Доходи	Витрати	Доходи	Витрати
Інші операційні доходи і витрати	3 069 012	1 330 758	9 857 379	10 638 627
Оренда активів	159	-	1 331	1 134
Курсова різниця	1 864 976	-	1 727 404	3 079 805
Реалізація послуг – не основна діяльність	20 067	-	395 888	353 949
Реалізація товарів по договорах комісії	1 181 347	1 152 705	1 313 546	1 297 673
Реалізація інших оборотних активів	-	-	435	433
Операції, що відшкодовуються	-	-	5 748 705	5 748 705
Резерв на знецінення	-	129 578	666 310	60 981
Інші	2 463	48 475	3 760	95 947
Інші фінансові доходи і витрати	1 495	23 891	346 317	34 065
Дисконтування фінансових активів	-	-	317 428	-
Курсова різниця	-	11 020	23 602	23 116
Інші	1 495	12 871	5 287	10 949
Інші доходи і витрати	11 764	922	277 872	278 088
Реалізація основних засобів та капітального будівництва	279	-	74 493	-
Найменування	2020 рік		2019 рік	
	Доходи	Витрати	Доходи	Витрати
Реалізація нематеріальних активів та капітальних вкладень у нематеріальні активи	-	-	182 035	182 035
Резерв на знецінення інших фінансових інструментів	-	922	353	635
Курсова різниця	11 485	-	20 877	25 404
Інші	-	-	114	70 014

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

20. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК

Товариство веде облік податкових наслідків господарських операцій та інших подій згідно основних принципів обліку, які впливають на визначення доходів, витрат і прибутку звітного періоду.

До складу витрат, які впливають на фінансовий результат відносяться витрати по податку на прибуток.

Найменування	2020 рік	2019 рік
Поточний податок	(465 283)	-
Відстрочений податок	(186 085)	101 598
Витрати по податку на прибуток	(651 368)	101 598

Найменування	1 січня 2020 р.	Кредитовано/ (віднесено) на фінансовий результат	31 грудня 2020 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування			
Основні засоби та нематеріальні активи	5 650	822	6 472
Резерв знецінення ДЗ	63 280	22 972	86 252
Перенесені податкові збитки	209 850	(209 850)	-
Резерви та забезпечення, пов'язані з оплатою праці	1 260	(29)	1 231
ВПА-інші	19	-	19
Валовий відстрочений податковий актив	280 059	(186 085)	93 974
За вирахуванням відстрочених податкових зобов'язань	(1 019)	-	(1 019)
Визнаний відстрочений податковий актив	279 040	(186 085)	92 955

Найменування	1 січня 2019 р.	Кредитовано/ (віднесено) на фінансовий результат	31 грудня 2019 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування			
Основні засоби та нематеріальні активи	4 915	735	5 650
Резерв знецінення ДЗ	172 197	(108 917)	63 280
Перенесені податкові збитки	-	209 850	209 850
Резерви та забезпечення, пов'язані з оплатою праці	1 331	(71)	1 260
ВПА-інші	19	-	19

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

Найменування	1 січня 2019 р.	Кредитовано/ (віднесено) на фінансовий результат	31 грудня 2019 р.
Валовий відстрочений податковий актив	178 462	101 597	280 059
За вирахуванням відстрочених податкових зобов'язань	(1 019)	-	(1 019)
Визнаний відстрочений податковий актив	177 443	101 597	279 040

21. ОПЕРАЦІЇ З ПОВ'ЯЗАНИМИ СТОРОНАМИ

Для цілей даної фінансової звітності сторони вважаються пов'язаними, якщо одна сторона контролює іншу, знаходиться під спільним контролем з нею або може мати значний вплив на іншу сторону при прийнятті фінансових чи операційних рішень. При аналізі кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі.

Нижче описано характер відносин між тими пов'язаними сторонами, з якими Товариство здійснювало значні операції або має значні залишки станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року:

Найменування	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Грошові кошти	15 278	66 209
Дебіторська заборгованість та інша дебіторська заборгованість, у т.ч.:	35 729 946	41 775 643
Дебіторська заборгованість по основній діяльності	31 828 682	39 614 108
Аванси видані	3 577 879	1 919 117
Інша дебіторська заборгованість	323 385	242 418
Поточні зобов'язання, у т.ч.:	(39 530 681)	(54 001 538)
Кредиторська заборгованість по основній діяльності	(38 399 416)	(52 210 879)
Аванси, отримані від клієнтів	(501 543)	(1 029 961)
Інші поточні зобов'язання	(629 722)	(523 235)

Найменування	2020 рік	2019 рік
ДОХІД	29 605 623	39 781 064
ЗАКУПІВЛІ	21 953 641	31 235 178

Винагорода провідного управлінського персоналу Товариства

Провідний управлінський персонал - ті особи, які безпосередньо або опосередковано мають повноваження та є відповідальними за планування, управління та контроль діяльності Товариства. Провідний управлінський персонал Товариства одержує короткострокові винагороди, бонуси. За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року, провідний управлінський персонал одержав винагороду в сумі 417 458 тис. грн.

22. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ

У ході своєї діяльності Товариство наражається на цілий ряд фінансових ризиків, серед яких ринковий ризик (ціновий ризик, валютний ризик), кредитний ризик та ризик ліквідності. Загальна програма управління ризиками у Товаристві враховує непередбачуваність фінансових ризиків та спрямована на зведення до мінімуму потенційного негативного впливу цих ризиків на фінансові результати Товариства.

Ринковий ризик

Ціновий ризик

Виручка Товариства зазнає впливу ринкового ризику внаслідок коливання цін, за якими реалізуються товари та послуги. Ціни на товари та послуги, що реалізуються, зазвичай залежать від ринкових цін. На ці ціни може впливати цілий ряд факторів, серед яких попит та пропозиція, виробничі витрати (в тому числі вартість сировини) та зростання світової і української економіки. На ціни, за якими Товариство реалізує товари та послуги третім сторонам, також чинять вплив такі фактори, як попит і пропозиція та зростання світової і української економіки. Негативні зміни будь-якого з цих факторів можуть призвести до зменшення виручки, яку Товариство отримує від реалізації товарів та послуг.

В цілях управління ризиком Товариство здійснює моніторинг ринкових цін на продукцію, що реалізується. В результаті такого моніторингу та подальшого прогнозу цін на продукцію, керівництво Товариства розробляє цінову політику щодо тенденцій ринкових цін.

Валютний ризик

Валютний ризик являє собою ризик того, що зміни валютних курсів матимуть негативний вплив на фінансові результати Товариства. Валютний ризик виникає тоді, коли комерційні операції або визнані активи або зобов'язання виражені у валюті, яка не є функціональною валютою Товариства.

Валютний ризик управляється казначейством Товариства. Казначейство Товариства розробило Політику управління валютним ризиком. Казначейство встановлює ліміти на рівень впливу ризику в розрізі валют і максимальний розмір ризику.

Товариство не здійснювало операцій з метою хеджування зазначених ризиків.

Кредитний ризик

Фінансові активи, які потенційно наражають Товариство на кредитний ризик, включають, в основному, грошові кошти, дебіторську заборгованість за основною діяльністю та іншу дебіторську заборгованість.

Грошові кошти розміщені у великих українських фінансових установах, які на момент розміщення вважались найменш ризиковими.

У Товаристві впроваджені процедури, що забезпечують реалізацію товарів і послуг клієнтам з відповідною кредитною історією. Аналіз та моніторинг кредитних ризиків у Товаристві здійснюються окремо по кожному конкретному клієнту. Ліміти ризику за окремими клієнтами встановлюються на підставі внутрішнього або зовнішнього кредитного рейтингу цього клієнта в межах, встановлених керівництвом. Дотримання встановлених лімітів регулярно контролюється.

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

На думку керівництва Товариства, кредитний ризик належним чином врахований у створених резервах на знецінення відповідних активів, і керівництво не очікує жодних збитків внаслідок невиконання цими контрагентами своїх зобов'язань.

Ризик ліквідності

Обачність при управлінні ризиком ліквідності передбачає наявність достатньої суми грошових коштів, наявність достатніх фінансових ресурсів завдяки використанню позикових коштів та можливість закриття ринкових позицій.

Казначейство Товариства аналізує строки погашення активів та зобов'язань і планує ліквідність залежно від очікуваних строків погашення різних фінансових інструментів.

23. УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ

Мета Товариства при управлінні капіталом полягає у забезпеченні подальшої роботи як безперервно діючого підприємства, щоб приносити вигоди учасникам, а також підтримувати оптимальну структуру капіталу для зменшення його вартості.

Товариство контролює величину капіталу на основі співвідношення власних та позикових коштів. Це співвідношення розраховується як чистий борг, поділений на загальну суму капіталу. Чистий борг розраховується як загальна сума позикових коштів та векселів продавця (включаючи поточну та довгострокову частину) мінус грошові кошти та їх еквіваленти. Загальна сума капіталу розраховується як власний капітал, показаний у балансі, плюс чистий борг.

24. УМОВНІ ТА ІНШІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТА ОПЕРАЦІЙНІ РИЗИКИ

Податкове законодавство

Податкове, валютне та митне законодавство України може тлумачитися по-різному й часто змінюється. У результаті існує значна невизначеність щодо застосування та тлумачення нового податкового законодавства водночас із незрозумілими або неіснуючими правилами практичного дотримання нормативних актів. Відповідні місцеві та державні податкові органи можуть не погодитися з тлумаченням цього законодавства керівництвом у зв'язку з діяльністю Товариства та операціями в рамках цієї діяльності. Існує можливість того, що операції та діяльність Товариства, які в минулому не оскаржувались, будуть оскаржені. У результаті можуть бути нараховані значні додаткові суми податків, штрафів та пені. Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їх закінчення. За певних обставин перевірка може охоплювати більш тривалі періоди.

Податкове законодавство було доповнене новими правилами трансфертного ціноутворення, які набули чинності 1 вересня 2013 року та є набагато більш докладними, ніж у попередньому законодавстві і, певною мірою, краще приведені у відповідність з міжнародними принципами трансфертного ціноутворення. Нове законодавство дозволяє податковим органам здійснювати коригування щодо трансфертного ціноутворення та нараховувати додаткові податкові зобов'язання відносно контрольованих операцій (операції з пов'язаними сторонами і деякі види операцій з непов'язаними сторонами), якщо ціна операції відрізняється від ціни між незалежними сторонами і відповідна документація не складена Товариством. З 1 січня 2015 року правила трансфертного

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» Фінансова звітність за 2020 рік

ціноутворення були змінені, і операції між українськими компаніями (незалежно від того, чи є вони пов'язаними сторонами) більше не вважаються контрольованими операціями.

Керівництво вважає, що воно вживає необхідні заходи для забезпечення дотримання вимог нового законодавства у сфері трансфертного ціноутворення.

Судові процедури

У ході нормального ведення бізнесу Товариства час від часу одержує претензії. Виходячи з власної оцінки, а також внутрішніх та зовнішніх професійних консультацій, керівництво вважає, що Товариство не зазнає суттєвих збитків у результаті судових позовів, що перевищували б резерви, створені у цій фінансовій звітності.

Зобов'язання по капітальних витратах

Станом на 31 грудня 2020 року договірні зобов'язання Товариства по капітальних витратах на основні засоби, інвестиційні послуги та нематеріальні активи становили 421 601 тис. грн. Станом на 31 грудня 2019 року договірні зобов'язання Товариства склали 580 498 тис. грн. Керівництво Товариства вважає, що майбутні чисті доходи та фінансування будуть достатніми для покриття цих та подібних зобов'язань.

Страховання

Товариство має обов'язкове страхове покриття певних видів ризиків відповідно до вимог українського законодавства, включаючи страхування життя та медичне страхування; страхування цивільно-правової відповідальності організацій, що експлуатують небезпечні виробничі об'єкти, вантажі та транспортні засоби; добровільне страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів та вантажів; страхування майна від нанесення матеріальних збитків.

25. ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОЇ ДАТИ

Відсутні події після звітної дати, які можуть вплинути на оцінку показників фінансової звітності Товариства за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року.

Генеральний директор

Головний бухгалтер

Риженков Юрій Олександрович

Павлюк Олена Володимирівна

«Пронумеровано, пронумеровано
та скріплено відбитком печатки
40 (сорок) аркушів»

Директор

ТОВАРИСТВО АУДИТОРСЬКА ФІРМА

«КАПІТАЛ ГРАНД»

Кролик О.А.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«АУДИТОРСЬКА ФІРМА «КАПІТАЛ ГРАНД»
ЄДРПОУ 35449775, АП «Альфа-Банк» в м. Київ
ІВАН ЧА 09 300346 0000026008021655801, МФО 300346
Адреса: 69032, м. Запоріжжя, пр. Металургів, буд. 21/24
т. (095) 230 15 35 (068) 812 70 60 (099) 037 09 52
e-mail: kg_audit@ukr.net web: www.kapital-grand.com.ua

**АУДИТОРСЬКИЙ ВИСНОВОК
(ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА)
щодо фінансової звітності
ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ»
за період з 1 січня 2019 року по 31 грудня 2019 року**

Адресат:
- Учасникам та Керівництву
ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ»

м. Київ - 2020 рік

I. ЗВІТ ЩОДО АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Аудиторська думка

Ми провели аудит фінансової звітності ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» (надалі – «Товариство»), що складається зі звіту про фінансовий стан (балансу) на 31 грудня 2019 року, звіту про сукупний дохід (фінансові результати), звіту про зміни у власному капіталі та звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Товариства на 31 грудня 2019 року, його фінансові результати, рух грошових коштів та зміни у власному капіталі за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Товариство вперше застосувало МСФЗ у 2019 р. Перехід з НП(С)БО до МСФЗ здійснено з 1 січня 2019 року відповідно з МСФЗ "Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності".

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Товариства згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

КЛЮЧОВІ ПИТАННЯ АУДИТУ

Ми визначили, що відсутні ключові питання аудиту, про які необхідно повідомити в цьому звіті незалежного аудитора.

II. ІНША ІНФОРМАЦІЯ

Інша інформація складається з інформації, яка міститься в:

- Звіті про управління, що складається та подається відповідно до вимог ст. 6, 11 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 року № 996-XIV (в редакції Закону України № 2545-VIII від 18.09.2018 р.).

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновків з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією, зазначеною вище, після її надання та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення.

Ми ознайомилися зі Звітом про управління Товариства, що складається відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 року № 996-XIV (в редакції Закону України № 2545-VIII від 18.09.2018 р.). Нашу

увагу не привернули будь-які факти та обставини, які б свідчили про наявність суттєвих викривлень у Звіті про управління Товариства за 2019 рік.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ФІНАНСОВУ ЗВІТНІСТЬ

Управлінський персонал Товариства несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Товариство чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому. Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Товариства.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АУДИТОРА ЗА АУДИТ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Метою аудиту було отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та складання звіту аудитора, що містить нашу думку.

Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли таке існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом всього завдання з аудиту. Окрім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, та отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, невірні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;

- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;

- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;

- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, доходимо висновку, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Товариства продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття

інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Тим не менш, майбутні події або умови можуть примусити Товариство припинити свою діяльність на безперервній основі;

- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що було покладено в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення. Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, виявлені під час аудиту, включаючи будь-які суттєві недоліки системи внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту;

- ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали доречні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їх про всі зв'язки та інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано, щодо відповідних застережних заходів. З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту.

ІІІ. ЗВІТ ЩОДО ВИМОГ ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ І НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Вимоги статті 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2258-VIII від 21.12.2017 р.

Статутний капітал

Станом на 31.12.2019 р. статутний капітал Товариства сформовано за рахунок Учасників і становить 81 500 тис. грн.

На дату проведення аудиторської перевірки зареєстрований статутний капітал сформовано з дотриманням вимог чинного законодавства та сплачено у повному обсязі у встановлені законодавством терміни.

Ідентифікації та оцінки ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства

Аудитори оцінювали наявність ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності Товариства внаслідок шахрайства відповідно до вимог МСА 240 «Відповідальність аудитора, що стосується шахрайства, при аудиті фінансової звітності». На нашу думку, такі ризики контролюються Товариством та не мають суттєвого впливу на фінансову звітність в цілому.

Дотримання Ліцензійних умов

Свою господарську діяльність Товариство здійснює за основним видом діяльності з урахуванням вимог, які встановлені в спеціальних дозволах на право здійснення певних операцій діяльності.

Нами були проведені процедури щодо дотримання Товариством вимог спеціальних дозволів. У результаті проведених процедур нами не було встановлено порушень порядку виконання умов спеціальних дозволів.

Відповідність стану управління у Товаристві

Товариство є юридичною особою приватного права відповідно до чинного законодавства України.

У звітному році змін щодо процедур злиття, поділу, приєднання, виділу, перетворення у Товариства не відбувалося.

Функціонування органів корпоративного управління регламентується положеннями Статуту.

Вищим органом Товариства є Загальні збори Учасників Товариства. У Загальних зборах Учасників Товариства можуть брати участь особи, включені до переліку учасників, які мають право на таку участь, або їх уповноважені представники. Виконавчим органом Товариства, що здійснює управління його поточною діяльністю, є Генеральний директор.

Відповідно до Протоколу № 132 Загальних зборів Учасників від 20 грудня 2013 року затверджено термін повноважень Генерального директора ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» Риженкова Юрія Олександровича.

Протягом звітного року виконавчий орган – Генеральний директор здійснював поточне управління фінансово-господарською діяльністю в межах повноважень, які встановлено Статутом Товариства. Результатом діяльності за 2019 рік є прибуток на суму 156 869 тис. грн.

За результатами перевірки стану управління Товариства можна зробити висновок:

- прийнята та функціонуюча система управління Товариства у повній мірі відповідає вимогам Статуту та чинного законодавства.

Дата призначення суб'єкта аудиторської діяльності та загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень

25 лютого 2020 року Товариство призначило ТОВ «АУДИТОРСЬКА ФІРМА «КАПІТАЛ ГРАНД» для обов'язкового аудиту фінансової звітності на підставі Рішення Єдиного власника № 198 ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» від 25 лютого 2020 року. На проведення аудиту фінансової звітності за 2019 рік сторонами було укладено Договір № 180 від 25.02.2020 р. Завдання з аудиту Товариству виконується вперше.

Пояснення щодо результативності аудиту в частині виявлення порушень, зокрема, пов'язаних із шахрайством

За результатами аудиту нами не встановлено фактів та обставин, які б свідчили про наявність порушень та суттєвого ризику викривлення фінансової звітності за 2019 рік внаслідок шахрайства.

Твердження про ненадання послуг, заборонених законодавством, і про незалежність ключового партнера з аудиту та суб'єкта аудиторської діяльності від юридичної особи при проведенні аудиту

Ми підтверджуємо, що ми не надавали послуг, що заборонені МСА чи статтею 6, пунктом 4 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», та що ключовий партнер з аудиту та аудиторська фірма були незалежними по відношенню до Товариства при проведенні аудиту.

Інформація про інші надані аудитором або суб'єктом аудиторської діяльності юридичній особі або контролюваним нею суб'єктам господарювання послуги, крім послуг з обов'язкового аудиту, що не розкрита у звіті про управління або у фінансовій звітності

Інших послуг не надавалось.

Інформація щодо обсягу аудиту та властивих для аудиту обмежень

Ми виконували аудит в обсязі, передбаченому вимогами МСА, Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2258-VIII від 21.12.2017 р., інших законодавчих та нормативних актів.

Ми не наводимо повторно інформацію щодо обсягу аудиту, оскільки вона наведена в

інших підрозділах цього звіту. Ми отримали обґрунтовану впевненість у тому, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки. Проте обґрунтована впевненість не є абсолютним рівнем впевненості, оскільки існують властиві обмеження аудиту, які призводять до того, що більшість аудиторських доказів, на основі яких аудитор формує висновки та на яких ґрунтується аудиторська думка, є швидше переконливими, ніж остаточними. Невід'ємні обмеження аудиту є наслідком: характеру фінансової звітності; характеру аудиторських процедур; потреби, щоб аудит проводився у межах розумного періоду часу та обґрунтованої вартості.

Партнер групи із виконання завдання, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є

Аудитор

Чорна Наталія Григорівна

Сертифікат аудитора № 005250, виданий рішенням АПУ від 30.05.02 р. № 110, номер 171/3, номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності – № 101090

Директор
ТОВ «АУДИТОРСЬКА ФІРМА
«КАПІТАЛ ГРАНД»

Кролик Олена Анатоліївна

Сертифікат аудитора № 006170, виданий рішенням АПУ від 19.01.07 р. № 171/3, номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності – № 102081

Адреса аудитора

Україна, 69118, м. Запоріжжя, вул. Нагнибіди, буд. 15, кв. 2.

Дата звіту незалежного аудитора

24 червня 2020 року.

AUDIT
FIRM

ТОВ «АУДИТОРСЬКА ФІРМА
«КАПІТАЛ ГРАНД»

Ми провели аудит фінансової звітності Товариства з обмеженою відповідальністю ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» за період з 01 січня 2021 року по 31 грудня 2021 року. Ця звітність складається з балансу, звіту про фінансові результати, звіту про грошові потоки, звіту про зміни капіталу та звітності про грошові потоки за період з 01 січня 2021 року по 31 грудня 2021 року. Ця звітність складена за національними стандартами фінансової звітності України, які базуються на міжнародних стандартах фінансової звітності.

На нашу думку фінансова звітність Товариства з обмеженою відповідальністю ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» за період з 01 січня 2021 року по 31 грудня 2021 року складена за національними стандартами фінансової звітності України, які базуються на міжнародних стандартах фінансової звітності, в повній мірі.

Основа звіту

Ми провели аудит згідно з Міжнародними стандартами аудиту, які були застосовані нами в повній мірі. Ці стандарти вимагають від нас виконання певних процедур аудиту, щоб отримати достатньо доказів для висновок про фінансову звітність. Ми не проводили аудиту з метою виявлення всіх помилок, які можуть бути присутніми в звітності. Ми не гарантуємо, що ми виявимо всі помилки, які можуть бути присутніми в звітності. Ми не проводили аудиту з метою виявлення всіх помилок, які можуть бути присутніми в звітності. Ми не гарантуємо, що ми виявимо всі помилки, які можуть бути присутніми в звітності.

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Адресат

Власнику ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ»
Управлінському персоналу ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ»

Ми не проводили аудиту з метою виявлення всіх помилок, які можуть бути присутніми в звітності. Ми не гарантуємо, що ми виявимо всі помилки, які можуть бути присутніми в звітності.

ІНША ІНФОРМАЦІЯ

Інформація щодо утратити інформацію
Управлінський персонал Товариства несе відповідальність за істину інформації.
Інша інформація, яка міститься в звітності про грошові потоки, звітності про грошові потоки та звітності про грошові потоки, не є фінансовою звітністю за національними стандартами фінансової звітності України, які базуються на міжнародних стандартах фінансової звітності. Ця інформація не є частиною фінансової звітності Товариства і не була аудирована нами.

Щодо Звіту про управління

Управлінський персонал несе відповідальність за істину інформації.
Ця інформація не є фінансовою звітністю за національними стандартами фінансової звітності України, які базуються на міжнародних стандартах фінансової звітності. Ця інформація не є частиною фінансової звітності Товариства і не була аудирована нами.

м. Київ – 2021 рік

I. ЗВІТ ЩОДО АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Думка

Ми провели аудит фінансової звітності ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» (далі - ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» або Товариство), що складається з балансу (звіту про фінансовий стан) станом на 31.12.2020 р., звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), звіту про зміни у власному капіталі, та звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку фінансова звітність, що додається, відображає достовірно в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» станом на 31 грудня 2020 р., його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі - МСФЗ) та відповідає вимогам законодавства України, що регулює питання бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг (далі - МСА), виданих Радою з Міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості, видання 2016 - 2017 року. Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» згідно з *Кодексом етики професійних бухгалтерів* Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (*Кодекс РМСЕБ*) та етичними вимогами, що застосовуються до нашого аудиту фінансової звітності в Україні, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми й прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

КЛЮЧОВІ ПИТАННЯ АУДИТУ

Ми визначили, що відсутні ключові питання аудиту, про які необхідно повідомити в цьому звіті незалежного аудитора.

II. ІНША ІНФОРМАЦІЯ

Інформація щодо річних звітних даних

Управлінський персонал Товариства несе відповідальність за іншу інформацію.

Інша інформація складається із Звіту про управління який ми отримали до дати цього звіту аудитора.

Звіт про управління складається та подається відповідно до вимог ст. ст. 6, 11 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 року № 996-XIV (в редакції Закону України № 2545-VIII від 18.09.2018 р.).

Інша інформація складається з інформації, яка міститься в Звіті про управління, але не є фінансовою звітністю та нашим звітом аудитора щодо неї. Інформація характеризує стан і перспективи розвитку Товариства та розкриває основні ризики і невизначеності діяльності Товариства (далі – інша інформація).

Щодо Звіту про управління

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновку з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

В межах аудиту фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою

інформацією, зазначеною у Звіті про управління і фінансовою звітністю Товариства станом на 31.12.2020 р. або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення.

Якщо на основі проведеної нами роботи стосовно іншої інформації у Звіті про управління, отриманої до дати звіту аудитора, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт.

Ми не виявили фактів не узгодженості іншої інформації, зазначеної у Звіті про управління з фінансовою звітністю Товариства, які б необхідно було включити до звіту аудитора.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями за фінансову звітність

Управлінський персонал ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» несе відповідальність за складання та достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ, вимогам закону України, що регулює питання бухгалтерського обліку, фінансової звітності та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності, як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Товариство чи припинити діяльність, або немає інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Товариства.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та надання звіту аудитора, який містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки;
- розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик не виявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності, як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій

або умов, які поставили під значний сумнів можливість Товариства продовжити свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Товариство припинити свою діяльність на безперервній основі.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

ІІІ. ЗВІТ ЩОДО ВИМОГ ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ І НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Дотримання Ліцензійних умов

Свою господарську діяльність Товариство здійснює за основним видом діяльності з урахуванням вимог, які встановлені в спеціальних дозволах на право здійснення певних операцій діяльності.

Нами були проведені процедури щодо дотримання Товариством вимог спеціальних дозволів. В результаті проведених процедур нами не було встановлено порушень порядку виконання умов спеціальних дозволів.

Вимоги статті 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2258-VIII від 21.12.2017 р.

Найменування органу, який призначив суб'єкта аудиторської діяльності на проведення обов'язкового аудиту

ТОВ «АУДИТОРСЬКА ФІРМА «КАПІТАЛ ГРАНД» призначено Рішенням № 209 Єдиного учасника ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» аудиторами на проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності Товариства за 2020 рік.

Дата призначення суб'єкта аудиторської діяльності та загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень

27 січня 2021 року ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» призначено (обрано) ТОВ «АУДИТОРСЬКА ФІРМА «КАПІТАЛ ГРАНД» для обов'язкового аудиту фінансової звітності за 2020 рік. На проведення аудиту фінансової звітності Товариства за 2020 рік сторонами було укладено Договір № 62 від 24.02.2021 р. З урахуванням призначення ми виконали аудиторське завдання з 24 лютого 2021 року до дати цього звіту. Загальна тривалість виконання наших завдань з аудиту ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» становить два роки.

Аудиторські оцінки, що включають, зокрема:

а) опис та оцінку ризиків щодо суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності (консолідованій фінансовій звітності), що перевіряється, зокрема внаслідок шахрайства;

б) чітке посилання на відповідну статтю або інше розкриття інформації у фінансовій звітності (консолідованій фінансовій звітності) для кожного опису та оцінки ризику суттєвого викривлення інформації у звітності, що перевіряється;

в) стислий опис заходів, вжитих аудитором для врегулювання таких ризиків;

г) основні застереження щодо таких ризиків

Під час виконання процедур оцінки ризиків і пов'язаної з ними діяльності для отримання розуміння Товариства та його середовища, включаючи його внутрішній контроль, як цього вимагає МСА 315 «Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвих викривлень через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища», аудитор виконав процедури необхідні для

отримання інформації, яка використовуватиметься під час ідентифікації ризиків суттєвого викривлення внаслідок шахрайства. Аудиторам були надані усні пояснення управлінського персоналу, які на думку аудитора, мають інформацію, що допомагають ідентифікувати ризики суттєвого викривлення в наслідок шахрайства або помилки.

ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» надало інформацію про те, що протягом 2020 року в Товаристві не було зафіксовано випадків шахрайства зі сторони співробітників, що могло б спричинити негативний вплив на ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ».

Аудитором були проведені аналітичні процедури, виконані спостереження та перевірки, в результаті чого отримано розуміння зовнішніх чинників діяльності Товариства, структуру його власності та корпоративного управління, структуру та спосіб фінансування, облікову політику, цілі та стратегії і пов'язані з ними бізнес-ризиків, оцінки та огляди фінансових результатів.

Загальну стратегію управління ризиками Товариства та загальне керівництво управління ризиками виконує Генеральний директор.

Під час аудиту ми не знайшли фактів, тверджень про шахрайство, які б могли привернути нашу увагу.

На нашу думку, заходи контролю, які застосував та яких дотримувався управлінський персонал Товариства для запобігання й виявлення шахрайства, є відповідними та ефективними.

Пояснення щодо результативності аудиту в частині виявлення порушень, зокрема, пов'язаних із шахрайством

За результатами аудиту нами не встановлено фактів та обставин, які б свідчили про наявність порушень та суттєвого ризику викривлення фінансової звітності за 2020 рік внаслідок шахрайства.

Підтвердження того, що аудиторський звіт узгоджений з додатковим звітом для аудиторського комітету

Ми підтверджуємо, що аудиторський звіт узгоджений з додатковим звітом для аудиторського комітету ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ».

Твердження про ненадання послуг, заборонених законодавством, і про незалежність ключового партнера з аудиту та суб'єкта аудиторської діяльності від юридичної особи при проведенні аудиту

Ми підтверджуємо, що ми не надавали послуг, що заборонені МСА чи статтею 6, пунктом 4 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», та що ключовий партнер з аудиту та аудиторська фірма були незалежними по відношенню до ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» при проведенні аудиту.

Інформація про інші надані аудитором або суб'єктом аудиторської діяльності юридичній особі або контрольованим нею суб'єктам господарювання послуги, крім послуг з обов'язкового аудиту, що не розкрита у звіті про управління або у фінансовій звітності.

Інших послуг не надавалось.

Інформація щодо обсягу аудиту та властивих для аудиту обмежень

Ми виконували аудит в обсязі, передбаченому вимогами МСА, Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2258-VIII від 21.12.2017 р., інших законодавчих та нормативних актів.

Ми не наводимо повторно інформацію щодо обсягу аудиту, оскільки вона наведена в інших підрозділах цього звіту. Ми отримали обґрунтовану впевненість у тому, що фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки.

Інші елементи

Основні відомості про аудиторську фірму

Повне найменування аудиторської фірми

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АУДИТОРСЬКА
ФІРМА «КАПІТАЛ ГРАНД»
35449775

Ідентифікаційний код юридичної особи

Юридична адреса

Україна, м. Запоріжжя, вул. Нагнибіди, буд.
15, кв. 2

Місцезнаходження
(адреса аудитора)

Україна, м. Запоріжжя, пр. Металургів, буд.
21/ вул. Богдана Хмельницького, буд. 24

Інформація про включення до Реєстру
аудиторів та суб'єктів аудиторської
діяльності (розділи II, III, IV)

номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та
суб'єктів аудиторської діяльності – № 4126

Ключовий партнер з аудиту, відповідальний за завдання з аудиту, за результатами якого
випущено цей звіт незалежного аудитора Васильєва Світлана Олексіївна.

Ключовий партнер з аудиту

Васильєва Світлана Олексіївна
номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та
суб'єктів аудиторської діяльності – 101986

Від імені ТОВ «АУДИТОРСЬКА ФІРМА «КАПІТАЛ ГРАНД»

Директор

Кролик Олена Анатоліївна
номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та
суб'єктів аудиторської діяльності – 102081

Адреса складання звіту незалежного аудитора

69032, м. Запоріжжя, пр. Металургів, буд. 21/ вул. Богдана Хмельницького, буд. 24.

Дата звіту незалежного аудитора

15 квітня 2021 року.

На електронний документ накладено: 1 (Один) підписи чи печатки:
На момент друку копії, підписи чи печатки перевірено:
Програмний комплекс: eSign v. 2.3.0;
Засіб кваліфікованого електронного підпису чи печатки: ІТ Користувач ЦСК-1
Експертний висновок: №05/02/02-1424 від 05.04.2016;
Цілісність даних: не порушена;

Підпис № 1 (реквізити підписувача та дані сертифіката)
Підписувач: ДРОЗД ВІКТОРІЯ ЛЕОНІДІВНА 3599306568;
Належність до Юридичної особи: ФІЗИЧНА ОСОБА;
Код юридичної особи в ЄДР: 3599306568;
Серійний номер кваліфікованого сертифіката: 2B6C7DF9A3891DA10400000B4F78E000AF8A802;
Видавець кваліфікованого сертифіката: АЦСК АТ КБ «ПРИВАТБАНК»;
Тип носія особистого ключа: Незахищений;
Тип підпису: Удосконалений;
Сертифікат: Кваліфікований;
Час та дата підпису: 13:43 18.05.2022;
Чинний на момент підпису. Підтверджено позначкою часу для підпису від АЦСК (кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг)